

A photograph of a building facade with a window and a clothesline full of shoes. The building has ornate architectural details, including a decorative frieze above the window and a circular medallion below it. A clothesline is stretched across the facade, and numerous pairs of shoes are hanging from it. The text is overlaid on a semi-transparent white rectangle in the center of the image.

strategija
razvoja
kulture
v ljubljanski
urbani
regiji
2023–2027

naročnik

občine Ljubljanske urbane regije

predmet

Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027

izvajalec

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR)

Tehnološki park 19, 1000 Ljubljana

člani projektne skupine

mag. Lilijana Madjar, mag. Tina Pezdirc Nograšek, Barbara Boh (RRA LUR), dr. Uroš Grilc (Zavod Škrateljč) in Davor Buinjac, Dušan Dovč ter Metka Štrajhar

člani strateške skupine

Nejc Smole (Občina Medvode), Rajko Meserko (Občina Šmartno pri Litiji), Matej Slapar (Občina Kamnik), dr. Tadej Malovrh (Občina Velike Lašče), Janko Prebil (Občina Horjul), Uroš Veber (Društvo Asociacija), mag. Mateja Demšič (Mestna občina Ljubljana), mag. Lilijana Madjar (RRA LUR)

člani koordinacijske skupine

predstavniki 25 občin LUR

koordinacija priprave strategije

Zavod Škrateljč

vodja projekta pri izvajalcu

Barbara Boh

oblikovanje

Tina Pezdirc Nograšek

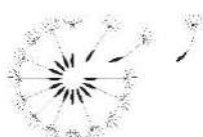
lektura

Živa Čebulj in Amidas (Rajko Marinič)

fotografije

Nik Rován, Aleš Rosa, Domen Pal, Andrej Peunik, Gašper Tominc, David Lotrič, Marco Coppo, Mankica Kranjec (Nea Culpa), Aleš Fevžer, Andrej Lamut, Mija Starc, Karin Božič Zupančič, Boštjan Podlogar, Peter Košenina, Dušan Letnar, Rok Mihevc, Rok Marinšek in Saša Kerkoš (zemljevid občin), arhivi Y0Y Production, Trubarjeve domačije, Javnega zavoda Bogenšperk, Kulturnega društva Antona Lobode, Kulturnega društva Franca Jelovška, ZIC Vrhnika, Zavoda Škrateljč, Foto kluba Kamnik, Službe za turizem Domžale, Društva likovnikov Logatec, RRA LUR in arhivi občin Borovnica, Grosuplje, Dobrova - Polhov Gradec, Mestne občine Ljubljana, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Medvode, Mengeš ter fototeka STO.

marec 2023

RRA LUR
regionalna razvojna agencija
Ljubljanske urbane regije

škrateljč

kazalo

1	Zakaj Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji?	1
2	Vizija	6
3	Osnovni podatki o stanju kulture	10
4	Ključni izzivi kulturnega in kreativnega sektorja	17
5	SWOT analiza	19
6	Strateški cilji	22
7	Regijski projekti strateškega značaja	25
	Regijski inkubator	26
	Varuhi čebel	28
	Neznani Plečnik	30
	Animus	32
	Tour de culture	35
	Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji	36
	Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti	38
	Kulturni vzgib	44
	Novi prostori ustvarjalnosti	46
	Novi kinoprostori v LUR	49
8	Projekti medobčinskega sodelovanja	51
9	Financiranje, spremljanje in evalvacija	113
10	Matrika uresničevanja ključnih ciljev	115
11	Literatura	121

zakaj
strategija
razvoja
kulture

Odločitev petindvajsetih občin Ljubljanske urbane regije (v nadaljevanju: LUR) za skupno strategijo na področju kulture za naslednje razvojno obdobje ni naključna niti glede na čas nastajanja niti glede na območje, ki ga strategija zadeva. Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027 zajema geografsko območje, ki obsega več kot četrtno vseh prebivalcev Slovenije (v letu 2022 555.441 prebivalcev). V tej regiji ima 40 % prebivalcev visoko ali višjo izobrazbo, tu deluje 46 % vseh podjetij v državi. V regiji je 58 % vseh študentov v državi, izmed vseh regij v Sloveniji ima najnižjo povprečno starost prebivalcev (42 let).

Statistični urad RS za leto 2020 navaja, da je bila tega leta po indeksu delovne migracije (131,4) »osrednjeslovenska statistična regija izrazito delovna regija. Število delovno aktivnih prebivalcev, zaposlenih v tej regiji, je bilo namreč precej višje od števila delovno aktivnih prebivalcev, ki v tej regiji prebivajo. Osrednjeslovenska regija je torej z zaposlitvenega vidika zelo pomembna tudi za prebivalce drugih regij. Povprečna mesečna neto plača zaposlenih v regiji je bila v letu 2020 na ravni regij najvišja; znašala je 1.321 EUR in je bila za 9 % višja od letnega povprečja mesečnih plač v celotni Sloveniji. Ta regija je ustvarila več kot 38 % BDP-ja Slovenije. BDP na prebivalca te regije je znašal več kot 32.168 EUR v letu 2020, največ v Sloveniji. V njej je delovalo tudi največ podjetij (tretjina vseh v Sloveniji)«. (Vir:

<https://www.stat.si/obcine/sl/Region/Index/8>, pridobljeno avgusta 2022).

Ljubljansko urbano regijo tvori 25 občin: Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Mestna občina Ljubljana, Log - Dragomer, Logatec, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.

Povezovanje občin v osrednji Sloveniji pri skupnih projektih ali na nekaterih skupnih področjih (promet, javni prevoz, ravnanje z odpadki, oskrba z vodo, varovanje okolja) ni nekaj povsem novega. Osnova skupnega strateškega delovanja občin je **Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije 2021–2027**, ki v poglavju »Kultura in ohranjanje kulturne dediščine« posebej izpostavlja potencialne »interdisciplinarnega sodelovanja in multiplikativnih učinkov tako kulture kot turizma«.

Že v tem krovnem strateškem dokumentu LUR je bilo oblikovanje kulturne strategije definirano kot ena od regijskih prioritet. Proces kandidature Mestne občine Ljubljana za *Evropsko prestolnico kulture* (v nadaljevanju: LJ EPK 2025), ki je intenzivno potekal v obdobju 2019–2020, je namreč odlično povezal umetnike in kulturne delavce na eni strani ter zaposlene na občinah LUR in župane na drugi strani. Svoje znanje in izkušnje je s podporo vseh občin LUR združilo 300 umetnikov in 150 strokovnjakov

s področja kulture in drugih področij delovanja. Velja poudariti, da je Mestna občina Ljubljana v svoji prijavi za LJ EPK 2025 napovedala, da bo najmanj tretjino vseh dogodkov v okviru kulturnega programa LJ EPK 2025 izvedla na območju drugih občin LUR. S tem je jasno pokazala namero, da bogato in raznoliko kulturno ponudbo slovenske prestolnice tesneje poveže s širšim zaledjem. Mestna občina Ljubljana sicer ni bila izbrana za nosilko naslova EPK 2025, vendar to ne more biti ovira, da vizija enotne kulturne regije ne bi bila uresničena.

Številni projekti v tej strategiji so vsebinsko povezani z drugimi veljavnimi dokumenti LUR, zlasti z Regionalnim razvojnim programom LUR 2021–2027. To je povezano tudi z dejstvom, da izhajamo iz širšega pojmovanja kulture, ki ni omejeno

zgolj na umetniško ustvarjanje in kulturno dediščino, temveč zajema tudi druge oblike ustvarjalnega izražanja in delovanja. Še več, kulturo tukaj pojmuje v širšem pomenu »načina življenja«.

Projekta, kot sta *Varuhi čebel* in *Tour de culture*, sta dober primer preseganja tradicionalnega pojmovanja ter tudi medresorskega povezovanja kulture z varstvom okolja in trajnostno mobilnostjo, ki prispevata k dvigu kakovosti življenja in bolj povezani družbi.

Interdisciplinaren pristop je značilen tudi za številne druge regijske projekte oziroma projekte medobčinskega sodelovanja, ki so določeni v tem dokumentu, katerih uresničevanje je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki.

Strategija razvoja kulture v LUR 2023–2027 je prvi strateški dokument regionalnega načrtovanja kulturne politike na Slovenskem, ki izhaja iz zavesti, da je kultura pomemben steber trajnostnega regionalnega razvoja in hkrati vezivno družbeno tkivo celotne Ljubljanske urbane regije. S strategijo med drugim vzpostavljamo model za prihodnje tovrstne regijske dokumente na področju kulture.

Kreativna delavnica

RRA LUR

Proces priprave strategije

Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027 je začela nastajati s sklepom Sveta LUR z dne 21. februarja 2022 o predlogu priprave Strategije razvoja kulture v LUR. Z izbiro izvajalca (Zavod Škratelj), imenovanjem skupine **koordinatorjev za pripravo strategije kulture v LUR**, ki je bila sestavljena iz predstavnikov vseh 25 občin LUR, ter **strateške skupine za pripravo strategije kulture v LUR** je bil najprej izdelan časovni načrt izdelave strategije, nato pa je bila izoblikovana metodologija priprave predlogov projektov občin. Proces je bil vseskozi izrazito **participativen**, osredotočen na spodbujanje in motiviranje deležnikov tako k oblikovanju predlogov projektov za strategijo kot tudi k vzpostavitvi javne razprave o strateških usmeritvah in aktivaciji deležnikov različnih statusov v posameznih občinah.

Sledile so priprave na izvedbo **delavnice z občinami**, za kar je bila izdelana metodologija izvedbe delavnice. Ta se je odvila 13. junija 2022 v prostorih Tehnološkega parka Ljubljana, udeležilo pa se je več kot 30 predstavnikov večine od 25 občin LUR. Namen delavnice je bil opolnomočenje občin pri pripravi projektnih predlogov za strategijo ter vzpostavljanje morebitnih mrežnih povezav med občinami pri snovanju razvojnih projektov na področju kulture. Člani koordinacijske skupine so si

razdelili naloge v zvezi s **komunikacijo z občinami** ter nosilcem kulturne politike v lokalnih okoljih pomagali pri oblikovanju predlogov strateških projektov. Skupaj so v obdobju treh mesecev opravili **30 različnih sestankov**, posvetov in svetovanj občinam. V praksi je to pomenilo, da so člani koordinacijske skupine spodbujali fokusirano vsebinsko razpravo z vidika strateških razvojnih ciljev LUR na področju kulture ter občinam pomagali vzpostaviti mrežne povezave s preostalimi akterji v LUR in s tem okrepiti tako doseg kot kakovost projektov, ki so jih pripravile občine.

Občine so do konca junija oddale svoje **projektne predloge**, člani koordinacijske skupine pa so vzporedno predlagali in zasnovali **deset (10) strateških projektov regijskega značaja** in jih uskladili s potencialnimi deležniki. Ti vključujejo vse ali več občin LUR in uresničujejo vizijo strategije. Prav ti projekti prinašajo ključno vezivo prihodnjega kulturnega razvoja LUR in so gradnik nove kulturne identitete regije.

V postopku priprave in potrditve dokumenta so sodelovali: **koordinacijska skupina**, ki je vključevala predstavnike vseh 25 občin, **strateška skupina** in najvišji organ odločanja v regiji – **Svet Ljubljanske urbane regije**.

vizija

Vizija Strategije razvoja kulture v LUR 2023–2027 je tesneje povezati LUR prek kulture in tako ustvariti novo kulturno identiteto LUR, ki bo mednarodno prepoznavna ne le po svoji bogati kulturni dediščini in sodobni umetniški ustvarjalnosti, temveč tudi po ustvarjanju enotnega kulturnega prostora, znotraj katerega poteka kontinuiran prenos umetniških in kulturnih vsebin na podlagi načrtnega sodelovanja med različnimi kulturnimi akterji.

Projekt Urban Diversity

RRA LUR

S *Strategijo razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027* se občine LUR prvič povezujejo pri strateškem razvoju na področju kulture. Prva tovrstna strategija bo regiji vdahnila *ново kulturno identiteto* in *spodbudila nov kulturni razvoj*. In sicer zato, ker bo LUR:

- z regijsko strategijo kulture *konkurenčnejša* v novi razvojni perspektivi in pri pridobivanju sredstev EU, saj so strateško podkrepjeni projekti v regiji vsekakor boljše kakovosti, imajo večji doseg in so bolj uresničljivi;
- z novo kulturno strategijo odprla *sodelovanje med različnimi subjekti* (producenti od NVO do javnega sektorja, umetniki, akterji na področju kulturne dediščine, kreativni sektor, gospodarstvo, šolstvo, turizem itd.) ne le pri načrtovanju projektov, temveč tudi pri oblikovanju občinstev, razvoju kreativnega sektorja in razvoju kreativnega in kulturnega turizma – se pravi krepitvi sodelovanja na programski ravni;
- na ta način spodbudila *mobilnost* človeških virov in pretočnost znanja, ustvarjalnosti in spretnosti v regiji ter s tem izhodišča za nove kakovostne programe na področju kulture;
- s strateškimi usmeritvami okrepila *mednarodno dimenzijo* v kulturi v LUR;
- gradila *ново kulturno identiteto regije*, usmerjeno v izzive prihodnosti in boljšo kakovost življenja v osrednji Sloveniji.

Ne glede na administrativno ločenost občin in odsotnost pokrajinske ravni v državi je odločitev za skupno strategijo na področju

kulture naravna, saj se Ljubljana kot prestolnica razvija policentrično, kot metropolitanska regija. Ljubljana kot glavno mesto se zaveda potenciala regije in tudi regija se zaveda potenciala glavnega mesta. Skupna pa je zavest, da je prav prek kulture mogoče tesneje povezati urbana središča znotraj LUR z manj poseljenimi okoliškimi območji.

Tri ključna razvojna načela *Regionalnega razvojnega programa LUR – INOVATIVNA, ZELENA, POVEZANA REGIJA* – odzvanjajo tudi v pričujoči kulturni strategiji regije. Predvsem zato, ker je VIZIJA strategije razvoja kulture v LUR natanko v preoblikovanju vloge regijske kulture v širokem pomenu besede: ne le kulture kot umetnosti in kulturne dediščine, temveč tudi kulture kot ustvarjalne sile, ki spreminja posameznika in družbo, ki se nanaša na različne vidike ustvarjanja (ljubitelska kultura, kulturni in kreativni sektor) in ki je vezivo skupnosti. Gre za pojmovanje kulture, ki poleg umetnosti in kulturne dediščine vključuje tudi povezovanje kulture s področji narave, izobraževanja, trajnostnega razvoja regije ter gospodarskih in turističnih učinkov kulture. Od tod velik poudarek na interdisciplinarnih projektih v strategiji, ki napovedujejo opazne razvojne preboje in inovativne vsebine.

Povedano drugače, *Strategija razvoja kulture v LUR 2023–2027* postavlja v ospredje kulturo, ki je lahko *žarišče inovativne, zelene*

in povezane regije. Kulturo, ki odgovarja na izzive prihodnosti na kar najbolj konkreten način in z merljivimi učinki za vsakega prebivalca regije. Kulturo, ki bo Ljubljansko urbano regijo naredila kulturno prepoznavno, uspešno in usmerjeno v prihodnost.

S tem v mislih je pričujoča strategija zavestno napisana izrazito vsebinsko: s konkretnimi projekti uresničuje cilje in vdihuje regiji novo kulturno identiteto.

Utrinek s podelitve
Župančičevih nagrad
Mestna občina Ljubljana

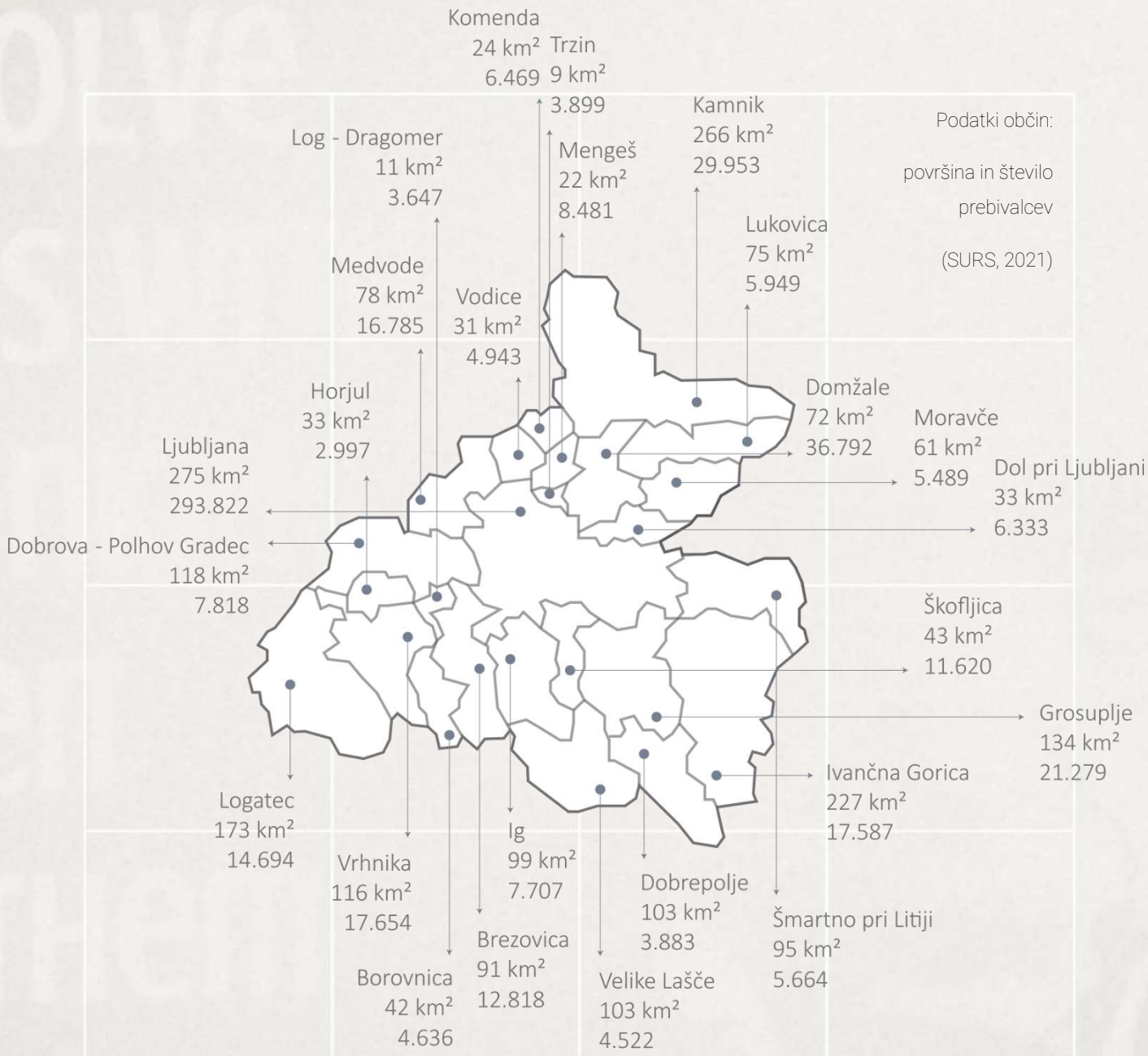
Delavnica
časopisa Krezin
RRA LUR

osnovni
podatki
o stanju
kulture

25
občin

2334
km²

555.441
prebivalcev

BDP
najvišji na prebivalca
v Sloveniji

V LUR deluje **triindvajset (23) javnih zavodov** s področja kulture, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija. Mestna občina Ljubljana je ustanoviteljica **dvanajstih (12) javnih zavodov** s področja kulture. V LUR deluje še deset (10) javnih zavodov, katerih ustanoviteljice so občine Domžale, Dobrova - Polhov Gradec, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kamnik, Medvode, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče in Vrhnika.

V LUR delujejo **trije (3) pooblaščenih muzeji, ki skladno s pooblastilom Vlade RS** izvajajo državno javno službo: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Mednarodni grafični likovni center in Medobčinski muzej Kamnik.

Ljubljano in LUR odlikujeta **izreden obseg kulturne produkcije in veliko število organizacij s področja kulture in samostojnih kulturnih ustvarjalcev**. Mestna občina Ljubljana denimo zagotavlja pogoje za kulturne ustvarjalce s kar **triindevetdesetimi (93) lokacijami javne infrastrukture**. Ob tem pa mesto Ljubljana nevladnim organizacijam (v nadaljevanju: NVO) in posameznikom za namen kulturne dejavnosti brezplačno oddaja kar dvesto osemindvajset (248) prostorskih enot v izmeri 17.000 m². Tudi zato je dejavnost nevladnih organizacij v mestu živahna in raznolika, saj je bilo v letu 2022 podprtih oz. izvedenih: 56 večletnih kulturnih programov NVO, več kot 100 kulturnih projektov NVO in 137 projektov ljubiteljskih kulturnih društev.

V Mestni občini Ljubljana se je v obdobju pred pandemijo letno zgodilo okoli 20.000 kulturnih dogodkov, pri čemer so v to številko zajeti tako veliki in množično obiskani dogodki, kot je vsakoletna otvoritev Ljubljana Festivala z več tisoč obiskovalci, kot tudi pogovori o pesniških prvencih v različnih enotah Mestne knjižnice Ljubljana, ki pritegnejo nekaj deset obiskovalcev.

Število kulturnih dogodkov v letu 2018 (ko epidemija ni vplivala na število dogodkov) v Mestni občini Ljubljana:

14.607	dogodkov so izvedli javni zavodi,
3.889	dogodkov je izvedlo 56 profesionalnih NVO,
30	projektov in več so izvedli samozaposleni v kulturi in drugi posamezniki.

Leta 2022 je kulturni proračun Mestne občine Ljubljana, vključno z infrastrukturnimi projekti, znašal 44.159.507 evrov. V letu 2023 je načrtovanih 54.686.790 evrov. V primerjavi z letom 2015 je del proračuna Mestne občine Ljubljana, namenjen za kulturo, večji za 128 %.

45

javnih
zavodov

3

pooblaščeni muzeji

Muzej in galerije mesta Ljubljane
Mednarodni grafični likovni center
Medobčinski muzej Kamnik

7

območnih izpostav
Javnega sklada RS za
kulturne dejavnosti

Domžale
Ivančna Gorica
Kamnik
Ljubljana – okolica
Ljubljana
Logatec
Vrhnika

Mestna občina Ljubljana načrtuje in izvaja svojo kulturno politiko na podlagi štiriletnih strateških programov nepretrgoma od leta 2008. V letu 2023 se končuje že četrta mestna strategija razvoja kulture. Vizija Mestne občine Ljubljana na področju kulture je postati globalno mesto kulture, ki je po vsem svetu prepoznavno po vrhunski kulturni ponudbi in živahnem kulturnem utripu.

V letu 2018 je bilo v Sloveniji izvedenih 182 festivalov, od tega večina v Ljubljani, po čemer je mesto tudi mednarodno znano.

Mestna občina Ljubljana je ustanoviteljica naslednjih javnih zavodov s področja kulture: Center urbane kulture Kino Šiška, Festival Ljubljana, Kinodvor, Ljubljanski grad, Lutkovno gledališče Ljubljana, Mednarodni grafični likovni center, Mestna knjižnica Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Pionirski dom – Center za kulturo mladih Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana in Kreativno središče Center Rog.

Po podatkih *Asociacije, društva nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture*, ima ta na območju LUR **petinšestdeset (65) članov**, tj. društev, zasebnih zavodov ipd. s področja kulture. Od tega sta le **dva (2)** s sedežem izven Mestne občine Ljubljana, in sicer eden v občini Dobrova - Polhov Gradec in eden v občini Brezovica.

V LUR izven Mestne občine Ljubljana deluje **deset (10) javnih zavodov, en zasebni zavod ter en zasebni muzej**, ki mu je Ministrstvo za kulturo podelilo posebno dovoljenje za hrambo in razstavljanje predmetov slovenske premične zgodovinske kulturne dediščine, in sicer:

Javni zavod za kulturo Kamnik,
Javni zavod Kulturni dom Franca Bernika Domžale,
Javni zavod Center za mlade Domžale,
Javni zavod Sotočje Medvode,
Javni zavod Bogenšperk,
Javni zavod za kulturo in turizem Trubarjevi kraji,
Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika,
Javni zavod Polhograjska graščina,
Zavod za turizem Grosuplje,
Javni zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica,
Muzej Mengeš, ki ga upravlja zasebni zavod,
Vojni muzej Logatec, d.o.o.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) ima v LUR **sedem (7) območnih izpostav JSKD**: Domžale, Ivančna Gorica, Kamnik, Ljubljana – okolica, Ljubljana, Logatec in Vrhnika. V letu 2018 je 530 ljubiteljskih kulturnih društev in skupin na ravni LUR izvedlo 1.300 dogodkov.

4,8 mio

izposoje knjižničnega
gradiva

2,7 mio

obiskovalcev
knjižnic
letno

7

splošnih knjižnic

Domžale

Grosuplje

Kamnik

Ljubljana

Logatec

Medvode

Vrhnika

V LUR deluje **sedem (7) splošnih knjižnic**: Domžale, Grosuplje, Kamnik, Ljubljana, Logatec, Medvode in Vrhnika.

Mestna knjižnica Ljubljana opravlja naloge **območne knjižnice** v regiji in ima **dvajset (20) enot** (5 območnih enot s 15 krajevnimi knjižnicami) in **trinajst (13) postajališč** Potujoče knjižnice. Mestna knjižnica Ljubljana obsega 1.760.196 enot knjižničnega fonda, ima 84.592 članov. V Ljubljani deluje še 70 specializiranih knjižnic.

Narodna in univerzitetna knjižnica hrani 2.863.675 enot v zbirki knjižnega gradiva.

Mreža splošnih knjižnic v Slovenji sicer sodi med najuspešnejše v Evropi, samo v LUR deluje **šestindeset (56) izposojevalnic splošnih knjižnic** in **sedemosemdeset (87) postajališč Bibliobusa**, knjižnice pa so središča kulture, znanja in lokalnega dogajanja.

Knjižnice v LUR so v letu 2020 zabeležile **569.987 uporabnikov**, **4,8 milijona izposoj knjižničnega gradiva** in **2,7 milijona obiskovalcev**.

Po podatkih SURS se je v letu 2020, kot posledica izrednega stanja ob epidemiji covida, **število kulturnih dogodkov** v Sloveniji **zmanjšalo za več kot polovico**. V letu 2019 smo v povprečju našteali osemindeset (68) kulturnih dogodkov dnevno, leta 2020 pa le še enaintrideset (31) dnevno.

Po podatkih SURS so **muzeji, muzejske zbirke in galerije v Sloveniji** v letu 2021 pripravili 1.093 razstav ali 22 % manj kot v zadnjem letu pred epidemijo, 955 občasnih (14 % manj kot v letu 2019) in 137 stalnih (enako kot v letu 2020 in več kot pol manj kot v letu 2019); vse razstave skupaj si je ogledalo nekaj več kot 1,29 milijona obiskovalcev, kar je povprečno 1.185 na razstavo (v letu 2019: 1.992). Po podatkih SURS so slovenski muzeji in galerije leta 2021 v svojih zbirkah hranili okoli 8,9 milijona muzejskih oz. galerijskih predmetov; 57,9 % teh je bilo inventariziranih. Največ, 43,6 %, je bilo vizualnih oz. likovnih predmetov, vključno s fotografijami (samo fotografij je bilo med vizualnimi oz. likovnimi predmeti 94,7 %). **4.848 enot** registrirane nepremične kulturne dediščine v LUR je vpisanih v **Register nepremične kulturne dediščine**. **107** je vseh enot registrirane nesnovne dediščine, vpisanih v **Register nesnovne kulturne dediščine**, od tega jih je **56** identificiranih **na območju LUR** (npr. tradicionalno lončarstvo, slarnikarstvo, pohod Pot ob žici, spuščanje gregorčkov, lectarstvo, čebelarstvo ipd.).

Po podatkih Ministrstva za kulturo lahko država pri vzdrževanju nepremične kulturne dediščine s 16,4 milijona subvencij **spodbudi gospodarsko dejavnost** z neposrednim in zlasti močnim posrednim vplivom na: 137 milijonov EUR ustvarjenega prihodka, 61 milijonov EUR dodane vrednosti ter 1.800 angažiranih zaposlenih.

ključni izzivi
kulturnega in
kreativnega
sektorja

Skozi proces oblikovanja nove strategije, od intervjujev z deležniki različnih kulturnih področij v LUR do delavnic z občinami ter podatkov o kulturni produkciji in obisku kulturnih prireditev, smo definirali šest (6) izzivov:

1

Kultura ne dosega vseh prebivalcev regije, njena dostopnost ni uravnotežena niti za ustvarjalce niti za uporabnike kulturnih storitev in dobrin.

2

Kultura ni prepoznana kot gonilna sila razvoja v številnih okoljih znotraj regije, potenciali tako na ravni kulturnih institucij kot na ravni človeških virov pa so v regiji izjemno veliki.

3

Interdisciplinarni vidik kulture je premalo razvit in prisoten v regiji.

4

Kultura je izrazito zgoščena v Ljubljani, večina kulturne produkcije in potrošnje je v prestolnici.

5

Kultura je še vedno slabo vpeta v ponudbo turizma ter ne izkorišča potencialov kulturnega in kreativnega turizma v regiji. Zlasti javna dostopnost, celostno ohranjanje, revitalizacija in interpretacija kulturne dediščine s sodobnimi pristopi so velik izziv ter hkrati priložnost.

6

Ogroženost zaradi podnebnih sprememb prinaša izzive tudi za kulturo v regiji, zlasti izkoriščanja potencialov v smislu ozaveščanja na področju trajnostnega razvoja in varovanja okolja.

swot
analiza

prednosti

Izjemno velik obseg kulturne produkcije in kulturnih producentov, 80 % vse slovenske kulturne produkcije se zgodi v Osrednji Sloveniji.

Dostopnost in bližina kulturnih prizorišč v regiji.

Gospodarsko najmočnejša regija v državi, univerzitetno središče države z vsemi pomembnimi raziskovalnimi in znanstvenimi ustanovami.

Razmeroma močna zavest o pomenu kulture za razvoj vsakega posameznika.

Pestra in raznovrstna kulturna dediščina kot vrednota v vseh svojih pojavnih oblikah, ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo.

Kulturna dediščina krepi kakovost življenjskega okolja, enega ključnih ciljev trajnostnega razvoja.

Ustrezna raba dediščinskih potencialov prispeva k prepoznavnosti tako države kot lokalnih okolij ter spodbuja razvoj poslovnih, gospodarskih, turističnih in drugih dejavnosti.

Oblikovanje blagovnih znamk s področja dediščine omogoča boljše trženje na področju turizma in kreativnih industrij.

Objekti kulturne dediščine omogočajo ponovno in raznoliko uporabo njenih potencialov; z oživljanjem dediščine se poveča vrednost skupnih prostorov.

slabosti

Osredotočenost vrhunske kulturne ponudbe v prestolnici, v regiji je ta precej manj prisotna.

Številni kakovostni kulturni projekti v regiji ostajajo neprepoznavi.

Del kulturne infrastrukture v regiji potrebuje posodobitev.

Pomanjkanje sredstev lokalnih skupnosti za celovit razvoj potencialov kulturne dediščine.

Nezadostna ozaveščenost prebivalstva o pomenu in vrednotah dediščine ter nezadostno vključevanje posameznikov v dejavnosti dediščine.

Izrazito šibek sektor NVO v občinah LUR, z izjemo Mestne občine Ljubljana.

Obroben položaj kulture v nekaterih občinah LUR, brez strateške usmeritve in zadovoljivega financiranja programov in projektov.

Raznolikost kulturne ponudbe v regiji je preskromna.

priložnosti

S strateškim pristopom in mreženjem partnerstev do nove kakovosti kulture v regiji.

Turistična privlačnost Ljubljane kot priložnost za preusmeritev obiskovalcev na kulturne točke v regiji.

Povezovanje kulturnih producentov kot priložnost za povečanje dosega kulture, okrepitev post-produkcije in izmenjava oz. gostovanja umetniških vsebin.

Kulturni razvoj regije kot generator boljše kakovosti življenja v LUR.

Odpiranje prostora novim sodobnim umetniškim pristopom.

Podpora profesionalizaciji nevladnih organizacij v kulturi bo prispevala h kvantitativni in kvalitativni rasti kulture v LUR.

Celostno ohranjanje, javna dostopnost in kakovostna interpretacija kulturne dediščine za turistične in druge namene, revitalizacija starih stavb, ustrezno vključevanje dediščine na vse ravni prostorskega in drugega razvojnega načrtovanja ter dejavno vključevanje lastnikov in javnosti v varstvo in ohranjanje dediščine.

Povečanje dostopnosti kulture, ki je prilagojena in posvečena specifičnim ciljnim skupinam, vključujoč ranljive skupine.

Vključevanje dediščine v odprte javne prostore in javno dostopne dele stavb.

Promoviranje dobrih praks s področja upravljanja in celostnega ohranjanja dediščine.

Izvajanje digitalizacije kulturnih vsebin s področja dediščine, omogočanje spletne dostopnosti ter trajne in varne hrambe.

Sakralna kulturna dediščina ponuja več potencialov za izkoriščanje v kontekstu

nevarnosti

Nepripravljenost na sodelovanje in zapiranje v lokalne okvire kot ovira za razvoj kulturne ponudbe.

Premajhno ali premalo ciljno usmerjeno javno financiranje razvojno naravnanih kulturnih programov ne bo zagotovilo razvoja vseh potencialov in doseganja vseh predvidenih učinkov.

Pokovidno obdobje se sooča s težavami obujanja kulturnega življenja: za več kot polovico manj kulturnih dogodkov v letu 2020 glede na leto 2019 je pustilo dolgotrajnejše posledice na razvoj kulture tudi v LUR.

Neizkoriščanje pravega medresorskega povezovanja kulture bo zmanjšalo njeno dostopnost in tudi okrnilo kakovost projektov.

Gospodarska kriza lahko kulturo potisne na rob zanimanja tako občanov kot javnih politik.

Zmanjšanje osebnih izdatkov za kulturo v časih gospodarske krize.

Zanikanje pomena kulture kot vrednote, na kateri temelji tako osebna identiteta posameznika kot občutek občinske in tudi regionalne pripadnosti, zaradi negativnega odnosa dela javnih medijev do skupine družbeno in politično angažiranih umetnikov.

razvoja verskega in romarskega turizma.

Tradicionalne kulturne programe je mogoče bolj sistematično vključiti v skupno turistično ponudbo regije.

strateški
cilji

Šest omenjenih izzivov je izhodišče *Strategije razvoja kulture v LUR 2023–2027*, ki določa šest (6) ključnih strateških ciljev:

1

Dvigniti zadovoljstvo prebivalcev s kulturno ponudbo v LUR ter okrepiti zavest o pomenu kulture kot vrednote za razvoj kulturnega, vzgojnega, razvojnega, simbolnega in identifikacijskega potenciala vsakega posameznika v slehernem njegovem življenjskem obdobju kot tudi skupnosti.

2

Z novimi strateškimi projekti občin LUR ter skupnimi strateškimi projekti ustvariti novo kakovost kulturnih programov v regiji, povečati dostopnost kulture za vse skupine prebivalcev LUR in njihovo vključenost v kulturno življenje.

3

Povečati mobilnost umetnikov, ustvarjalcev in kulturnih producentov v LUR.

4

Povečati obseg in kakovost mednarodnega sodelovanja na celotnem območju LUR ter tako izboljšati mednarodno prepoznavnost regije po umetniški in kulturni ponudbi.

5

Povečati umetniško in kulturno ponudbo na območju drugih občin LUR (izven Ljubljane), zlasti s tesnejšim povezovanjem kulturne dediščine in umetniških dogodkov s kulturno-kreativnim turizmom.

6

Oblikovati nove in inovativne kulturne programe v LUR, ki bodo po kakovosti, dosegu in povezovanju s preostalimi področji (gospodarstvo, turizem, izobraževanje, mladi, sociala, šport itd.) kulturo vzpostavili kot ključno razvojno gonilo regije.

Kateri projekti so umeščeni v Strategijo razvoja kulture v LUR 2023–2027?

Strategija razvoja kulture v LUR 2023–2027 ima jasno identiteto in metodologijo, zato vzpostavlja ločnico med:

- lokalnimi strategijami razvoja kulture ali drugimi razvojnimi programi občin;
- projekti, ki so del načrta razvojnih programov občin;
- EU projekti občin, ki so že v različnih fazah realizacije.

V Strategijo razvoja kulture v LUR 2023–2027 so umeščeni:

skupni, prečni projekti občin, ki vzpostavljajo skupne strateške cilje, ki z vsebino povezujejo več ali vse občine pri ustvarjanju novih kulturnih programov; opredeljujemo jih kot Regijske projekte strateškega značaja;

tisti projekti občin LUR, ki po pomenu, dosegu in vsebini presegajo občinski pomen, ki vključujejo več občin LUR in ki nagovarjajo obiskovalce iz regije ali države ter mednarodno občinstvo; opredeljujemo jih kot **Projekte medobčinskega sodelovanja**.

Zven zaklete grofice

Občina Dobrova -

Polhov

Gradec

Kreativna delavnica

RRA LUR

regijski
projekti
strateškega
značaja

Regijski inkubator

Program za uresničevanje idej mladih v LUR

Regijski inkubator Centra mladih Ljubljana v prenovljeni Palači Cukrarna bo mladim v LUR omogočal, da svoje ideje, s katerimi želijo izboljšati svet in svoj kraj zase, za druge ter za skupnost, izpeljejo v varnem, kreativnem in mentorsko podprtem okolju. Opolnomočenje mladih ter inkluzivnost in participativni pristopi k izvajanju projektov so kompetence delovanja Javnega zavoda Mladi zmaji (JZ Mladi zmaji), ki jih s programom regijskega inkubatorja razširimo v LUR.

Projekt Regijski inkubator nastaja na osnovi projekta Mestni inkubator ter predstavlja uresničitev enega od ciljev *Strategije za mlade MOL 2016–2025*. S programom podpiramo pobude in aktivno participacijo mladih pri izvajanju projektov, ki neposredno prispevajo h kakovosti življenja v mestu. Ključno pri tem je, da ideje mladih podpira izobraževalni proces, ki mlade vodi od ideje do uresnitve projekta.

Regijski inkubator je zamišljen kot priložnost za podporo projektov, ki jih znotraj mladinskih centrov predlagajo uporabniki centrov ali tisti mladi, ki centrov (še) ne obiskujejo. Tako mladinski center postane prostor, ki mladim ponuja vire za ustvarjanje, izzive za pridobitev izkušenj, priložnosti, da se dokažejo in naučijo voditi lasten projekt. S tem mladim omogočimo pridobitev delovnih kompetenc in jim posledično povečamo možnosti zaposlitve. Mladi »idejalisti« v inkubatorju spoznavajo, kako dobro opredeliti svojo idejo, jo strukturirati, jo izbrusiti in oblikovati poslovni model, kako idejo predstaviti in kako zanjo pripraviti projektni načrt. Za svoje ideje mladi izdelajo projektne načrte, ki jih pregleda strokovna komisija in izbere določeno število projektov, ki prejmejo finančno podporo za posamezen projekt. Kriteriji za vključitev ideje v program so: pozitivni učinki na mesto, uresničljivost ideje, ambicija prijaviteljev, prispevek ideje v skupnost.

Projektni načrt lahko »idejalisti« izvedejo v svojem lokalnem okolju ali z njim sooblikujejo program novega Centra mladih Ljubljana v Palači Cukrarna. Program izvaja JZ Mladi zmaji, v sodelovanju z izobraževalnim centrom za ustvarjalnost, podjetnost, pogum in učenje TiPovej!.

Center mladih Ljubljana v Palači Cukrarna bo vozlišče prihodnosti. Sodoben in inovativen osrednji mladinski center v središču mesta, kjer bosta programa Mestnega inkubatorja in Regijskega inkubatorja eden izmed glavnih programskih stebrov.

JZ Mladi zmaji je vodilna institucija na področju mladinske dejavnosti. S pomočjo regijskega inkubatorja bodo JZ Mladi zmaji v sodelovanju z mladinskimi centri in mladinskimi organizacijami občin v LUR prenesli uspešne prakse in oblikovali nove programe, ki mladim in odraščajočim omogočajo kakovost kulture bivanja na ravni celotne LUR.

Mladi imajo izjemen potencial ustvarjanja rešitev za izzive skupnosti, v katerih živijo. Potrebujemo le prostor, znanje in zaupanje. Tu bo Regijski inkubator mladim iz različnih lokalnih skupnosti LUR omogočal razvoj kompetenc in predvsem medsebojno povezovanje pri iskanju rešitev, ki imajo širši – regijski in nacionalni pomen. Mladi so znanilci sprememb in s pravim pristopom lahko bistveno prispevajo pri spopadanju z današnjimi družbenimi izzivi.

Regijski inkubator je ekosistem, ki z ambicioznimi idejami povezuje mlade in občine LUR na vseh ravneh organiziranja. Odgovarja na izzive mesta, občin in regije, je platforma za udejanjanje idej v korist mesta/regije, ima pozitivne učinke za družbo, povezuje mlade z organizacijami/mentorji

(gospodarstvo, javni in nevladni sektor), gradi učečo se skupnost, omogoča predajanje znanja za uresničevanje idej (individualno, partnersko) v korist cele skupnosti oziroma regije.

Že do zdaj so občine, vključene v evropski projekt Europe Goes Local (EGL), prepoznale Mestni inkubator kot primer dobre prakse, ki je prenosljiva v druga okolja. Tak primer širjenja prakse je video v okviru kampanje projekta EGL: Charter section covering principles for quality organisation and practice and a good practice of city incubator - is up and live!

CILJI PROJEKTA

Regijski inkubator bo mladim omogočal: izvedbo dvajsetih (20) projektov letno, od tega vsaj tretjino v LUR oziroma izven Ljubljane; sodelovanje, soodločanje in sooblikovanje rešitev, ki zadevajo kulturo bivanja v njihovem kraju; iskanje novih priložnosti za aktivno udeležbo pri razvoju kraja; nove poslovne in druge priložnosti v sodelovanju s podjetji, NVO ipd.; sodelovanje mladih in iskanje rešitev pri soočanju z izzivi, kot so prostočasne dejavnosti mladih, pojav vandalizma v lokalni skupnosti, perspektive mladih na področju dela ipd.

CILJNO OBČINSTVO

V Regijski inkubator bodo vključeni aktivni mladi med 18. in 29. letom starosti – izvajalci projektov, kot tudi partnerji pri izvedbi projektov, zlasti s področja gospodarstva, NVO, društev in posameznikov, ki so v konkretnem okolju kompetentni za razvoj konkretnega projekta.

Regijski inkubator je dolgoročno zasnovan program, ki ga sestavljajo projekti, ki povezujejo ljudi, spodbujajo možnosti spoznavanja novih ljudi, izmenjevanja izkušenj in dobrih praks, uporabljajo razpoložljive notranje in zunanje prostore mesta, JZ Mladi zmaji in partnerjev kot vir za uresničitev ideje ter iščejo znanje za uresničevanje idej, mentorje za poslušanje in postavljanje dobrih, pravih vprašanj ter zagonsko finančno podporo.

KVALITATIVNI KAZALCI

Uresničevanje idej mladih »Kaj je dobro in je lahko še boljše«.

Ideje, ki jih mladi želijo uresničiti, da izboljšajo svoja življenja in življenja lokalnih skupnosti.

Porast idej, ki naslavlja duševno zdravje mladih in idej, ki vključujejo umetnost kot (delni) odgovor na družbene potrebe mladih.

Odločnost za akcijo in željo po prispevanju, ki se kaže skozi zamisli o soustvarjalnih in sodelovalnih projektih ter potreba po ozaveščanju in širjenju tistega, kar je mladim pomembno danes – za njihovo prihodnost.

Povezovanje in opolnomočenje mladih v LUR sta ključnega pomena pri iskanju rešitev za zagotavljanje kakovostnega življenja tako posamičnih lokalnih skupnosti kot celotne LUR, kar predstavlja izziv vsem občinam v LUR,

KVANTITATIVNI KAZALCI

Vključenih najmanj 150 mladih iz LUR.

Vzpostavitev sodelovanja v vseh občinah LUR.

Izvajanje promocijskih aktivnosti in komunikacija projekta v vseh občinah LUR.

Realizacija najmanj dvajsetih (20) projektov letno.

Projekt razširitve programa Mestnega inkubatorja iz MOL na regijo (LUR) je sicer v izhodišču vezan na novi Center mladih Ljubljana in obnovo Palače Cukrarna, vendar pa bodo njegove aktivnosti na ravni LUR potekale že prej, in sicer od leta 2024. Obnova Palače Cukrarna je trenutno v fazi idejne zasnove, predvidena časovnica: v letu 2023 projekt za izvedbo, gradbeno dovoljenje, gradnja ter v letu 2024 realizacija, otvoritev in začetek izvajanja programov.

Javni zavod Mladi zmaji s strokovnim partnerjem Mladinska organizacija TiPovej! – zavod za ustvarjalno družbo v sodelovanju z lokalnimi mladinskimi organizacijami, podjetji, NVO in posamezniki v občinah LUR (glede na izbrane projekte).

Vzpostavitev ustvarjalnega in sodelovalnega prostora znotraj Palače Cukrarna, osrednjega mladinskega centra = 70.000 EUR (enkratni strošek).

Letna izvedba programa (promocija in komuniciranje, izobraževalni procesi, 20 finančno in mentorsko podprtih projektov) = 80.000 EUR (letni strošek).

Varuhi čebel

Z umetnostjo, znanjem in sodelovanjem pomagaj čebelam preživeti

Čebele so izjemno pomembne opraševalke, ki so danes ogrožene, zato brez pomoči in skrbi človeka v današnjem času ne bi preživele. So pa čebele edine opraševalke, ki imajo svoje varuhe, čebelarje. Katere naloge vse opravljajo in kako skrbijo za zdravje čebel, kaj vse naredijo za njihovo zaščito (in tudi, kaj lahko za preživetje teh opraševalk storimo mi), vse to bo predmet projekta Varuhi čebel. Pri tem bo pozornost namenjena tudi urbanemu čebelarjenju, saj imajo opraševalke pomembno vlogo tudi v mestih.

Projekt Varuhi čebel s povezovanjem KULTURE in NARAVE odgovarja na tri izzive: vzpostavitev »Umetnosti o čebelah«, ki odpira raznoliko polje estetskega in kulturnega reflektiranja čebeljega sveta, problematika zaščite, varovanja in ohranjanja kranjske čebele ter povezovanje ponudnikov na področju čebelarskih produktov in programov.

Projekt bo spodbujal umetniško produkcijo na temo čebel z različnimi mediji in žanri (risba, ples, glasba, literatura, film itd.) ter bo različne ciljne skupine obiskovalcev, od vrtcev ter osnovnih in srednjih šol do odraslega občinstva, uvajal v svet čebel. Umetniški vidik bo izhodišče in vezivo tematiziranja čebel. V projektu bodo uporabniki najprej spoznali kranjsko čebelo, pozneje pa bodo po različnih lokacijah LUR spoznavali manjše lokalne čebelarje, čebelarske turistične ponudnike, vzrejevalce matic in vse, ki na različne načine varujejo čebele.

DIMENZIJA LUR	<p>Projekt bo s serijo vsebinsko dopolnilnih tematskih in izkustvenih poti, ponudbo in načini predstavitve ipd. na inovativen način povezal tako organizacije kot posamezne čebelarske ponudnike, ki delujejo v LUR. Učinki projekta bodo usmerjeni tako na varovanje narave in dediščine kot tudi na gospodarski in turistični del, umetnost pa bo vezivo, ki bo motiviralo in nagovarjalo različna občinstva. Projekt Varuhi čebel bo namreč skrbel za ohranjanje/spoznavanje kranjske čebele in posledično spodbujal razvoj čebelarskega turizma in prodaje/kupovanja izdelkov pri lokalnih čebelarjih ipd.</p>
CILJI	<p>Projekt Varuhi čebel ima za cilj dvig zavesti o pomenu čebel za kakovostno življenje, spodbujanje ustvarjalnosti ter pridobitev novih znanj na področju čebelarstva v regiji. Izpostavili bi merljive cilje, in sicer: dva nova programa, štiri jezikovne prilagoditve, nova zaposlitev (koordinator programa Varuhi čebel), izvedena promocijska kampanja ter povečan obseg prihodkov (iz naslova povečanega obiska in prodaje).</p>
CILJNO OBČINSTVO	<p>Projekt je inovativen tako v ideji, ki čebele in umetnost, čebelarjenje predstavlja ne zgolj kot tradicionalno področje, ampak kot zeleno, trajnostno naravnano aktivnost, ki edina omogoča, da te najpomembnejše opraševalke sploh preživijo, kot v skrbi za čebele, ki zajema varovanje tako narave kot kulturne dediščine, saj so čebele zgled in simbol pomembnih dogodkov v slovenski kulturni zgodovini. Projekt bo spodbujal povezovanje različnih področij resorjev (kmetijstvo, izobraževanje, kultura), pridobivanje novih občinstev, mednarodno promocijo itd.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Inovativnost novih programov. Medpodročna dimenzija programov. Širina nagovorjenih občinstev.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število umetniških projektov na temo čebele. Število vključenih čebelarjev/čebelarskih organizacij in kulturnih organizacij. Število novih turističnih vsebin. Vsebinsko obsežen nabor znanj. Število obiskovalcev. Povečan prihodek od prodaje čebelarskih izdelkov.</p>

FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Projekt je v idejni fazi, pilotni začetek izvajanja bo v letu 2023, do leta 2027 bo v projekt Varuhi čebel vključenih najmanj 15 občin LUR.
NOSILEC	Nosilec projekta je Hiša kranjske čebele oziroma Zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica. Partnerji bodo iz vseh občin LUR.
OKVIRNA VREDNOST	160.000 EUR

Neznani Plečnik

Plečnikova dela na območju Ljubljanske urbane regije

VSEBINA PROJEKTA	<p>Neznani Plečnik je projekt, ki bo vključeval več faz in bo stremel k več različnim produktom. Cilj projekta je vzpostavitev krožnega potovanja po Plečnikovem ustvarjalnem opusu v LUR in izoblikovanje posamičnih zaokroženih in celovitih predstavitev, ki povezujejo občine LUR, v katerih je veliki arhitekt pustil svoje sledi. V ta namen bodo potekali evidentiranje težje dostopnih in še nepoznanih Plečnikovih del, izvedba terenskih pregledov, pregledi dostopne literature in zasebnih arhivov, digitalizacija dostopnega dokumentarnega gradiva, vzpostavitev seznama z opisom del, z zemljevidom lokacij z dostopnostjo/možnostjo ogleda. S projektom Neznani Plečnik bomo popularizirali tisto Plečnikovo arhitekturno dediščino v LUR, ki doslej ni bila v ospredju turistične ponudbe.</p>
DIMENZIJA LUR	<p>Projekt Neznani Plečnik nagovarja velik del občin v LUR ter omogoča vpogled v doslej neznano in slabo dostopno dediščino vizionarskega mojstra. S pridobitvijo novih podatkov in dokumentov bo omogočen osvežen pogled na njegove dosežke v regiji in mnoge zanimive arhitekturne podrobnosti.</p> <p>Projekt je nacionalnega pomena, nedavni vpis izbranih Plečnikovih del v Ljubljani na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine je visoko mednarodno priznanje za varovanje in</p>

		vrednotenje arhitekturne dediščine, pomembne za človeštvo, obenem pa zaveza za njeno še skrbnejše varovanje in vključevanje v sodobno življenje.
CILJI PROJEKTA		Cilj projekta je večja dostopnost in poznavanje Plečnika v LUR ter širjenje zavesti o izjemnih humanističnih in duhovnih vrednotah arhitekture dediščine. Oblikovanje novih turističnih programov in dejavnosti, priprava knjižice, spletne strani, profila na Facebooku, dostop do digitaliziranih vsebin. Do leta 2027 bomo oblikovali najmanj tri (3) pilotne projekte predstavitve Plečnikove dediščine v LUR.
CILJNO OBČINSTVO		Osnovne in srednje šole. Odrasli, družine. Ranljive skupine. Tuji turisti. E-občinstvo.
KVALITATIVNI KAZALCI		Nova občinstva, ki jih pritegne ogled neznanih in slabo dostopnih Plečnikovih del. Inovativni pristopi pri snovanju projekta. Povečano zavedanje pomena dediščine v občinah in med lokalnim prebivalstvom v LUR. Novi kakovostni turistični produkti, povezani s promocijo Plečnika.
KVANTITATIVNI KAZALCI		Število pilotnih projektov (vzpostavljena krožna pot, evidentiranje del – poudarek na neznanih in težje dostopnih delih, javna dostopnost zbranih podatkov). Število evidentiranih enot. Število digitaliziranih enot. Število sodelujočih občin. Število posameznikov, ki sodelujejo pri projektu. Število novih turističnih programov. Število obiskovalcev.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT		Idejna zasnova, nosilec, izkazan interes sodelujočih občin. Do leta 2024 zaključeno evidentiranje, leta 2027 oblikovani najmanj 3 turistični produkti.
NOSILEC		Muzej in galerije mesta Ljubljane, Plečnikova hiša.
		Okvirna vrednost projekta 60.000 EUR.

Animus

Odkrivanje sakralne dediščine in novi produkti verskega in romarskega turizma v LUR

VSEBINA PROJEKTA

Obiskovanje sakralnih objektov različnih veroizpovedi, cerkva, kapelic in samostanov ter tudi pokopališč, romarskih poti in drugih verskih objektov je od nekdaj privlačilo ljudi, saj tako ljudje izpričujejo čustveno ali duhovno povezanost s tem, kar ti kraji predstavljajo. Tudi danes je romarski turizem pomemben del panoge, ki pa ne nagovarja le verujočih, ampak zaradi iskanja miru in duhovne dimenzije zelo širok krog občinstva. Hkrati romarski in verski turizem postajata gospodarska generatorja na vseh območjih, ki jih romarji in turisti obiskujejo, povečuje se turistična ponudba, ki spremlja verske turiste in romarje na njihovih poteh. Velika prednost romarskih destinacij je tudi v tem, da turistični trendi in gospodarska kriza običajno manj vplivajo nanje. Po podatkih Svetovne turistične organizacije je bilo leta 2017 od približno 1,3 milijarde svetovnih turistov 300 milijonov romarjev, kar je svetovno gledano izjemno velik delež.

Register nepremične kulturne dediščine Ministrstva za kulturo o vpisani sakralni kulturni dediščini v Sloveniji navaja naslednje podatke: a) sakralna stavbna dediščina (cerkev, mežnarija, kapelica, grobnica, znamenje, razpelo, križ) vključuje 6.541 enot, b) sakralno-profana stavbna dediščina (samostan, romarsko središče, župnišče, dom duhovnih vaj, tabor, tudi križi, kapelice, znamenja, kostnica) 157 enot. (*Podatek na dan 26. 8. 2022.*)

Tudi v LUR je sakralna dediščina zelo dobro zastopana, od samostanov (Opatija Stična, Muzej krščanstva na Slovenskem), nekdanjih samostanov (Mekinje, Bistra), številnih znamenitih cerkva in kapelic do romarskih poti (Kurešček, Jakobova pot itd.). Pomemben del slovenske sakralne kulturne dediščine so tudi nekatere zasebne zbirke, spominske sobe, župnijske razstave ali zbirke.

Projekt Animus bo evidentiral ključno sakralno dediščino v LUR in zasnoval celovite turistične produkte, ki bodo sakralno dediščino povezovali tudi s kulturnimi dogodki in kulturno ponudbo, Plečnikom in pohodništvom, pa tudi gastronomijo, zdravim načinom življenja itd. Cilj je, da se v LUR do leta 2027 zasnuje in vzpostavi vsaj pet (5) novih produktov romarskega in verskega turizma.

DIMENZIJA

LUR

Projekt ANIMUS bo nagovarjal vse občine LUR, ki razpolagajo s sakralno dediščino in želijo razviti potencial verskega in romarskega turizma. Nagovarjal bo občinstvo iz LUR ter iz Slovenije nasploh, s posameznimi produkti pa tudi tuje obiskovalce. Projekt ANIMUS bo v produkte povezal ne le sakralno dediščino, temveč tudi druga področja (kulturna produkcija, narava, gastronomija, pohodništvo). Sodelovanje Zavoda Turizem Ljubljana bo pri tem velikega pomena.

CILJI

Najmanj pet (5) novih produktov romarskega in verskega turizma v LUR do leta 2027.
Cilj je, da do leta 2027 v projektu sodeluje najmanj 10 občin LUR.

CILJNO

OBČINSTVO

Obiskovalci iz LUR in Slovenije.
Tuji obiskovalci.
Vsi, ki iščejo v turizmu duhovna doživetja.

OKVIRNA VREDNOST	NOSILEC	FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	KVANTITATIVNI KAZALCI	KVALITATIVNI KAZALCI
65.000 EUR	RRA LUR, treba bo najti vsebinskega nosilca, sicer bo projekt težko zaživel.	Idejna zasnova, jasno izražen interes za sodelovanje praktično vseh občin, določen nosilec projekta. Do leta 2024 zasnovati najmanj pet (5) pilotnih produktov, do leta 2027 najmanj 10 sodelujočih občin.	Število novih produktov, ki se tržijo. Število sodelujočih občin. Število sodelujočih verskih, turističnih in kulturnih organizacij. Število obiskovalcev.	Prepoznavna sakralna dediščina v LUR. Novi in inovativni produkti kreativnega in kulturnega turizma. Nova ciljna občinstva.

Festival Glasbena
fabrika
Občina Borovnica

Slamnikarski muzej
Občina Domžale

MOROSTIG
Hiša narave in kolišč
Občina Ig

APILAB
Hiša kranjske čebele
Občina Ivancna Gorica

Tour de culture

S kolesom do kulture v LUR

VSEBINA PROJEKTA

Kolesarjenje v Sloveniji pospešeno postaja način življenja in mobilnosti, tudi po zaslugi hitro rastoče e-kolesarske infrastrukture, ki tudi starejšim in gibalno omejenim omogoča to dejavnost. Slovenija danes kolesari tudi na krilih uspehov slovenskih kolesarjev na svetovnem prizorišču. Oblike kolesarjenja so številne, vse pa imajo za skupni imenovalec željo po gibanju na prostem, zdravo življenje in za svoj učinek zmanjševanje ogljičnega odtisa.

Projekt Tour de culture povezuje dve na prvi pogled skoraj nezdržljivi področji: kulturo in kolesarjenje. S kolesarjenjem odpiramo pot do izvirnih in strukturiranih kulturnih doživetij v regiji. Kultura bo nova dimenzija kolesarjenja v regiji, ki bo oblikovala novo »kolesarsko kulturo« kot mrežo kulturnih kolesarskih poti, na katere se bodo kolesarji lahko podali samostojno ali vodeno. Projekt bo tako gradil na treh vrstah kolesarsko-kulturnih produktov: a) vzpostavitev kolesarskih tur, ki jih obiskovalci opravijo samostojno in jim je zagotovljen strukturiran obisk po različnih kulturnih znamenitostih (arheološka, umetnostnozgodovinska in etnološka dediščina, tradicionalne obrti ipd.), b) vzpostavitev kolesarskih tur, ki se izvedejo vodeno in ki lahko vključujejo tudi manjše žive dogodke na trasi, c) vzpostavitev kolesarskih tur, ki so povezane z živim kulturnim dogajanjem na trasah, tako v urbanih in vaških okoljih kot v naravi.

DIMENZIJA LUR

Dodana vrednost projekta Tour de culture bo, poleg široke dostopnosti za vse, nov način oblikovanja občinstva za žive dogodke (gledališče, ples, glasba, kulturni program za otroke), ki se bodo odvijali na posameznih izbranih lokacijah. Tour de culture bo tako kulturnim producentom odprl nov prostor za izvajanje kulturnih dogodkov, s tem pa običajni »kolesarski turizem« povzdignil na raven »kolo-kulturnega turizma«.

Tako se bo projekt osredotočil na najmanj naslednje lokacije, ki jih bo mogoče dopolnjevati in širiti: Ljubljana–Horjul; Horjul–Vrhnik; Vrhnik–Zaplana–Rovte–Logatec; Ljubljana–Ig; Brezovica–Borovnica–Bistra; Ljubljana–Trzin–Mengeš; Domžale–Lukovica; Domžale–Arboretum Volčji Potok–Kamnik; Kamnik–Komenda–Vodice; Ljubljana–Šmartno–Medvode; Ljubljana–Dobrova–Polhov Gradec.

CILJI PROJEKTA

Najmanj 10 kolo-kulturnih produktov bo do leta 2027 povežalo kolesarjenje po Osrednjeslovenski regiji z obiskom ključnih kulturnih, turističnih in kulinaričnih točk. Vzpostaviti nove, inovativne kolo-kulturne programe in s kolesom povečati dostopnost kulturne dediščine ter kulture v LUR.

Cilj je, da do leta 2027 v projektu sodeluje najmanj 15 občin LUR in da je vključenih najmanj 20 različnih producentov iz LUR.

CILJNO OBČINSTVO

Obiskovalci iz LUR in Slovenije.

Vsi, ki iščejo posebna, kulturna doživetja v naravi ter želijo povezati šport in kulturo.

Tuji obiskovalci, ki s kolesom raziskujejo nove kraje.

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Novi in inovativni produkti kreativnega in kulturnega turizma.</p> <p>Nova ciljna občinstva.</p> <p>Nova oblika mobilnosti kulture v LUR.</p> <p>Novi kulturni programi, predvsem vezani na outdoor turizem.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število kolo-kulturnih produktov, ki se tržijo.</p> <p>Število sodelujočih občin.</p> <p>Število sodelujočih kulturnih organizacij.</p> <p>Število sodelujočih športnih in turističnih organizacij.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Idejna zasnova, jasno izražen interes za sodelovanje praktično vseh občin, določen nosilec projekta. Do leta 2025 v LUR zasnovati najmanj pet (5) pilotnih produktov, do leta 2027 najmanj deset (10).</p>
NOSILEC	<p>RRA LUR</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>150.000 EUR</p>

Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji

Festival kulturno-umetnostne vzgoje

VSEBINA
PROJEKTA

Ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri je nastal leta 2009 z namenom večanja dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin za otroke in mlade, povečanja števila kulturnih prireditev za otroke, povezovanja nevladnih in vladnih kulturnih producentov s tega področja,

promocije kakovostnih kulturnih dogodkov za otroke, seznanjanja z novimi vsebinami ter skrbi za celosten razvoj otrok in mladostnikov.

Zaradi pozitivnih učinkov bo z Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji ta ljubljanski festival razširjen na vse občine LUR, ki bodo pokazale interes.

Projekt Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji rešuje problematiko nezadostne seznanjenosti otrok in mladih na območju izven Ljubljane s kakovostnimi kulturnimi vsebinami. Poleg kakovostnih prireditev projekt vključuje tudi delavnice, na katerih otroci in mladi aktivno sodelujejo z izkušenimi mentorji, ki mlademu občinstvu predstavljajo inovativne umetniške oblike ter spodbujajo aktivno poslušanje in opazovanje okolice.

Projekt Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji nagovarja otroke in mlade na območju vseh občin LUR. Izvajalci projekta so javni zavodi in nevladne organizacije na področju kulture. Tematsko se številne prireditve in delavnice navezujejo na problematiko ohranjanja okolja, delovanja v skladu s trajnostnimi načeli, spodbujanja razvoja ustvarjalnosti in inovativnosti pri otrocih in mladih itn. Projekt ima tudi mednarodno razsežnost, saj vsako leto sodelujejo tudi tuji kulturni izvajalci.

Cilj je spodbujati otroke in mlade k ustvarjalnosti ter kakovostnemu preživljanju prostega časa, s tem pa povečati socialno povezanost in dvigniti kulturno pismenost otrok in mladine v Ljubljanski urbani regiji. Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji izpostavljajo kakovostno kulturno produkcijo za otroke in sodobne umetniške prakse. Projekt vključuje program usposabljanja mentorjev kulturno-umetnostne vzgoje, pedagogov in kulturnih producentov (zato ima pomembno vlogo tudi z vidika krepitev strokovnih kompetenc), s tem pa postavlja dolgoročne temelje za razvoj področja kulturno-umetnostne vzgoje v LUR.

Ciljno občinstvo so otroci in mladi izven Ljubljane, v vseh občinah LUR. Projekt nagovarja tudi pedagoge, mentorje kulturno-umetnostne vzgoje in kulturne producente. Projekt bo spodbujal razvoj novih občinstev, saj bodo imeli številni otroci in mladi v drugih občinah prvič možnost videti in predvsem aktivno sodelovati pri kulturnih aktivnostih. Gre namreč za kulturne izvajalce, ki redko gostujejo izven Ljubljane, na območju drugih občin LUR. To še posebej velja za nevladne kulturne organizacije.

Prireditve: spoznavanje umetniških vsebin, ki jih otroci in mladi niso še nikoli videli.
Delavnice: inovativni načini upodabljanja resničnega in domišljjskega sveta, v katere so vključeni tudi otroci in mladi, dvig kompetenc pedagoškega kadra.

Število v delavnice vključenih otrok.
Število novih umetniških vsebin za prireditve, ki si jih ni mogoče ogledati v rednem programu.
Število dogodkov.
Število obiskovalcev.
Število prizorišč.

DIMENZIJA LUR

CILJI PROJEKTA

CILJNO
OBČINSTVO

KVALITATIVNI
KAZALCI

KVANTITATIVNI
KAZALCI

FAZA PROJEKTA IN	ČASOVNI NAČRT	<p>Število vključenih občin. Število mladih, vključenih v delavnice. Število koprodukcij. Število medijskih objav. Število domačih in tujih izvajalcev programa. Število sodelujočih šol in vrtcev na delavnicah. Število vključenih pedagogov v programe usposabljanja na področju kulturno-umetnostne vzgoje.</p>
NOSILEC		<p>Izvršni producent je Slovensko mladinsko gledališče, koproducent je Javni zavod Kinodvor. Koordinatorica in vodja programa je Tadeja Pungerčar.</p>
OKVIRNA	VREDNOST	<p>Finančna vrednost bo odvisna od izkazanega interesa občin. Financiranje poteka po principu, da vsaka občina zagotavlja tako sredstva kot prostore za izvedbo dogodkov na svojem območju. Vse prireditve so sicer brezplačne za obiskovalce. Vrednost programa usposabljanja Bobri: 40.000 EUR za obdobje do leta 2027.</p>

Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti Z mobilnostjo umetnikov v regiji do nove kakovosti kulture in njene večje raznolikosti

VSEBINA PROJEKTA

V LUR se v zadnjem obdobju intenzivno vzpostavljajo rezidenčni centri in prostori, ki omogočajo bivanje umetnikom iz regije in mednarodnega prostora za različno časovno obdobje. Nekateri rezidenčni centri so del javne kulturne infrastrukture, drugi so v zasebni lasti, večina pa jih je v prostorih objektov nepremične kulturne dediščine (sakralne – Samostan Mekinje; industrijske – Center Rog; mestne parkovne arhitekture – MGLC Švicarija; ljudskega stavbarstva – prenovljene kmečke domačije v zasebni lasti itd.). Vsem je skupno, da rezidenčni programi s spodbujanjem (mednarodne) mobilnosti umetnikov pomembno prispevajo k oživljanju

nepremične kulturne dediščine, revitalizirajo tako urbani prostor kot naravno krajino, spodbujajo lokalno umetniško produkcijo in povezujejo regijo.

Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti je projekt, ki bo vse rezidenčne prostore in programe povezal v mrežo, ki bo upravljavcem nudila podporo pri delovanju, npr. usposabljanje za vodenje rezidenc, javno promocijo in mednarodno mreženje. Vzpostavil se bo rezidenčni sistem, ki bo vključeval tako umetnike kot strokovnjake s posameznih področij (producenti in kulturni menedžerji, kritiki, konservatorji, muzealci). S projektom Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti bodo občine dobile podporo in orodje, da prostore, ki so v njihovi lasti ali pa so v zasebni lasti in zanje obstaja interes, da se jih nameni kulturni dejavnosti, namenijo sistematičnemu programu izvajanja mobilnosti umetnikov, s tem pa v lokalno okolje prinašajo kreativnost, nove poglede in pristope ter nove kulturne vsebine. Vsekakor pa bodo občine tiste, ki bodo izvajanje rezidenčnega programa lahko prilagodile svojim željam, potrebam in možnostim.

Znotraj mreže se bo definiralo in podpiralo različne tipe rezidenčnih prostorov in programov (oz. kombinacijo prostorov in programov): a) rezidenčni center z letnim izvajanjem rezidenc: center ima na voljo več rezidenčnih prostorov (npr. MGLC Švicarija: 3; Center Rog: predvidoma 5), ki so povezani z delovnimi produkcijskimi ateljeji; takšen center izvaja rezidenčne programe kontinuirano na letni ravni, rezidence trajajo povprečno od enega do dva meseca, rezidenčni programi so ciljni (npr. za kuratorje in kritike, rezidenca za kulturno-kreativni sektor) ali tematski (povezovanje kulture s trajnostnim razvojem, ekologijo, naravo, urbanim rokodelstvom); b) rezidenčni prostor v revitalizirani kulturni dediščini: prenovljene kmečke domačije omogočajo krajše rezidenčno bivanje (sezonsko, npr. v poletnih mesecih), velikokrat v povezavi s kulturnim dogodkom v lokalni skupnosti. Njihova dodana vrednost je povezava sodobne umetnosti in kulture z etnološko tradicijo kraja, s povezovanjem in vključevanjem lokalne skupnosti v izvedbo rezidence ter decentralizacija kakovostne kulturne produkcije iz mestnih središč na podeželje. Kulturni producenti, ki delujejo na podeželju, si z rezidenčnimi programi pomembno izboljšajo pozicijo delovanja na kulturnem področju. Hkrati s kulturnimi vsebinami spodbujajo kulturni turizem in trajnostno podjetništvo; c) projektni rezidenčni programi – rezidenca kot skupnostni ustvarjalni prostor: nekatere rezidence so skupnostni projekti, v partnerstvu z obstoječimi namestitvenimi možnostmi v kraju oz. občini. Rezidenčni program bo vezan npr. na večjo kulturno prireditve v kraju (festival, likovna kolonija) in bo za čas prireditve omogočil bivanje mednarodnega umetnika ali umetnikov. S takšnimi programi se lahko v mrežo vključujejo tudi tisti kulturni producenti, katerih primarna dejavnost ni upravljanje kulturne infrastrukture, ampak izvedba kulturnih dogodkov.

Projekt Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti (v nadaljevanju: Mreža) povezuje kulturno infrastrukturo različnih občin v LUR v dinamičen sistem s skupno promocijo, strokovno podporo (informiranje, usposabljanje) in izmenjavo (možnosti mobilnosti umetnikov iz mestnih središč na periferijo in obratno) ali skupno delovanje na istih projektih iz različnih okolij. Upravitelji rezidenčnih prostorov in vodje rezidenčnih programov v LUR si izmenjujejo izkušnje in imajo možnost skupnega izvajanja rezidenčnih programov (gostovanje umetnikov na več lokacijah, izmenjava umetnikov).

Mreža enakopravno vključuje in povezuje različne kulturne producente (javne zavode, nevladne organizacije, zasebnike).

Mreža na nacionalni ravni ni vzpostavljena; začetek organiziranja na ravni LUR oz. Osrednje Slovenije je primer dobre prakse in se lahko razširi na nacionalno raven.

Mreža se mednarodno povezuje prek Informacijske točke za mobilnost (Mobility Info Point – MIP); člani Mreže se povezujejo s sorodnimi mednarodnimi rezidenčnimi centri ter vzpostavljajo skupne projekte in dolgoročno sodelovanje in izmenjave umetnikov.

Mreža podpira sočasno bivanje domačih in tujih umetnikov, če da rezidenca to omogoča.

Mreža rezidenčnih programov spodbuja vključevanje različnih deležnikov: sodelujočih umetnikov in umetnic na različnih točkah kariernih poti (mladi, uveljavljeni, starejši umetniki in umetnice, umetnice in umetniki z družino).

Mreža spodbuja socialno vključenost, integracijo manjšin in dostopnost rezidenčnih programov za ranljive skupine.

Mreža si prizadeva za trajnostni in ekološki vidik izvedbe mobilnosti (zelena in »počasna« mobilnost, povezovanje urbanega okolja s kulturno krajino) in za solidarnostno sodelovanje članov mreže.

Mreža prispeva k trajnostni in zeleni turistični ponudbi v LUR.

Mreža rezidenčnih programov in prostorov se lahko ob ponovni epidemiološki situaciji, ko je mobilnost v svetu omejena, hitro odzove in zagotovi mobilnost umetnikov znotraj regije ter zagotavlja boljšo odpornost na nove zdravstvene situacije.

Cilji projekta Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti: 1) mapiranje rezidenčnih prostorov/programov in njihovo povezovanje, 2) izboljšanje profiliranosti rezidenčnih centrov in profesionalizacija delovanja, 3) usposabljanje upraviteljev in vodij rezidenčnih prostorov, 4) povezovanje občin v LUR prek mobilnosti umetnikov, revitalizacija nepremične kulturne dediščine, 5) večja mednarodna promocija, podpora lokalni kulturni produkciji, 6) spodbujanje kariernih poti umetnikov in umetnic ter drugih kulturnih delavcev, 7) ozaveščanje občinstva o umetniški produkciji (dnevi odprtih vrat rezidenčnih prostorov), 8) rezidenčni program kot del kulturne vzgoje za otroke.

Glavni cilj projekta je, da se s spodbujanjem mobilnosti umetnikov vzpostavi nove programe, novo kulturno produkcijo ter tako popularizira sodobno umetnost.

Umetnice in umetniki različnih generacij.

Upravitelji in vodje rezidenčnih prostorov ter programov.

Lokalni kulturni producenti (muzeji, knjižnice, kulturni domovi, nevladne organizacije, samozaposleni v kulturi).

Kreativni podjetniški sektor in turistični ponudniki.

Splošno občinstvo: s posebnim poudarkom na otrocih in mladih, ki z obiskom rezidenčnega centra dobijo vpogled v delo umetnika; ranljive skupine in socialno izključeni.

Novo občinstvo, ki ne obiskuje kulturnih dogodkov in institucij.

KVALITATIVNI
KAZALCI

Mreža na inovativen način nagovarja občinstvo: dnevi odprtih vrat rezidenc.
Mreža lokalnemu prebivalstvu omogoči stik s sodobno kulturno produkcijo.
Mreža spodbuja programski razvoj obnovljenih prostorov nepremične kulturne dediščine.
Mreža spodbuja socialno vključenost, delo z ranljivimi skupinami in manjšinami.
Mreža si prizadeva za trajnostno in zeleno mobilnost; umetnikom se poleg produkcije omogoči tudi čas za razmislek, spoznavanje kraja in njegovih običajev ter lokalne skupnosti

KVANTITATIVNI
KAZALCI

Najmanj 20 delujočih rezidenčnih prostorov in programov v LUR do leta 2027.
Najmanj 40 umetnikov in umetnic, vključenih v rezidenčne programe na leto v LUR.
Najmanj 3 javni pozivi ali razpisi za rezidenčno bivanje na leto v LUR.
Najmanj 2 usposabljanji za izvajalce rezidenčnih programov na leto v LUR.
1 priročnik za upravljanje rezidenčnega prostora ali programa s protokoli za izvajanje.
1 delujoče spletno mesto, vzpostavljeno v okviru *Informacijske točke za mobilnost*.

FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT

Popis rezidenčnih prostorov/programov v LUR: vzpostaviti bazo delujočih rezidenčnih programov in prostorov v LUR. Dodatno se evidentira potencialne objekte kulturne dediščine v LUR v javni ali zasebni lasti, v katerih se lahko izvajajo rezidenčni programi.

Podpora za že delujoče rezidenčne prostore in programe: podpora pri izvedbi javnih razpisov za rezidenčno bivanje; produkcijska podpora za rezidenčne umetnike (izvedba projektov). Podpora za mednarodno mreženje in promocijo. Profesionalizacija obstoječih in novih rezidenčnih programov in prostorov.

Podpora pri vzpostavljanju novih rezidenčnih prostorov in programov: sredstva za prenovu prostorov v javni in zasebni lasti za bivalne rezidence umetnikov.

Razvoj ciklusa izobraževanj in usposabljanj za člane mreže: organizacija delavnic in seminarjev z domačimi in mednarodnimi mentorji na temo trajnostnega razvoja in vodenja rezidenčnih programov.

Razvoj protokolov in standardov za različne vrste rezidenčnih programov: Mreža bo oblikovala standarde, kako izvajati rezidenčne programe, od bivalnih standardov za različne skupine (umetniki in umetnice z družino, ranljive skupine) in ureditve prostora za bivanje (prostor za ateljejsko delo) do kritja stroškov umetnika (štipendija, honorar, produkcijski stroški, potni stroški) in delnega kritja stroškov upravljanja rezidence (različni tipi rezidenc potrebujejo različne možnosti financiranja upravljanja).

Vzpostavitev spletnega mesta v okviru *Informacijske točke za mobilnost*: dodatna podpora rezidencam bo spletno mesto, ki bo vzpostavljeno v okviru *Informacijske točke za mobilnost*, kjer bodo upravljavcem rezidenc na voljo informacije, povezane z izvedbo mobilnosti in izzivi, s katerimi se kulturni delavci in umetniki srečujejo pri mednarodnem delovanju: administrativne (npr. pridobivanje viz, delovnih dovoljenj za umetnike, davčni nasveti), finančne (možnosti financiranja rezidenčnih programov, objava razpisov za mobilnost). Informacijska točka za mobilnost bo organizirala usposabljanja (delavnice, seminarje, konference) na temo trajnostnega razvoja mobilnosti in bo povezana v evropsko mrežo Informacijskih točk za mobilnost (Mobility Information Points). S tem bo prispevala k mednarodnemu mreženju in promociji rezidenc v LUR.

Promocija projekta Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti: mreža dobi prepoznan status dediščinske blagovne znamke ter se promovira po turističnih in informacijskih središčih v LUR in širše. Aktivno je povezana s kulturnimi institucijami v regiji in je del kulturnega turizma.

Nosilec projekta Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti bo Mednarodni grafični likovni center/MGLC Švicarija (javni zavod) v partnerstvu z Zavodom Motovila (NVO). Partnerji: a) javni zavodi: Center Rog, Zavod za kulturo Kamnik/Samostan Mekinje, Javni zavod Sotočje Medvode, Občina Ivančna Gorica/Javni zavod Prijetno domače, zainteresirane občine, b) nevladne organizacije: Zavod CCC, Zavod Divja misel/Vodnikova domačija, c) zasebniki oz. lastniki objektov nepremične kulturne dediščine (Pr' Lenart, Hiša na hribu, Koželjeva domačija itd.),

Koordiniranje mreže in programov usposabljanja, mednarodno mreženje na letni ravni: 30.000 EUR.

Vzpostavitev spletnega mesta v okviru *Informacijske točke za mobilnost*: 18.000 EUR.

Nadgradnje spletnega mesta ter uredniško in svetovalno delo v okviru MIP na letni ravni: 12.000 EUR.

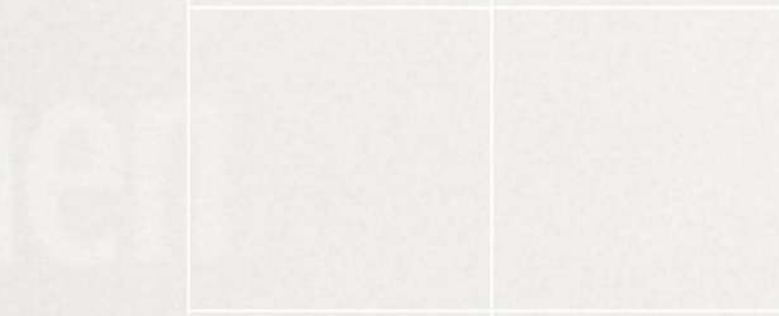
Vrednost rezidenčnih programov in projektov na letni ravni: a) rezidenčni center z letnim izvajanjem rezidenc: 10 x 10.000 EUR, b) rezidenčni prostor v revitalizirani kulturni dediščini: 5 x 5.000 EUR, c) projektni rezidenčni programi – rezidenca kot skupnostni ustvarjalni prostor: 5 x 3.000 EUR, d) promocija Mreže rezidenčnih prostorov v LUR (razvoj znamke): 20.000 EUR.

Skupaj: 220.000 EUR na leto.

Opomba: Infrastrukturalna prenova novih rezidenčnih prostorov ni vključena v projekt, ker je odvisna od razpoložljive infrastrukture, finančnih virov za obnovo in možnosti vzpostavljanja javno-zasebnih partnerstev na strani občin in pri zainteresiranih drugih partnerjih v projektu. Zaželeno je, da občine v skladu s svojo razpoložljivostjo in interesom podprejo nastajanje novih rezidenčnih prostorov v LUR.

Knjižnica pod krošnjami
na Trubarjevi domačiji
Občina Velike Lašče

Revitalizacija Šutne
Občina Kamnik

Polhov doživljajski park
Občina Dobrova - Polhov
Gradec

Pot močvirskih
škratov na Mali plac
Občina Vrhnika

Kulturni vzgib

Z mobilnostjo umetnikov v regiji do nove kakovosti kulture in njene večje raznolikosti

VSEBINA PROJEKTA

Pri ljubiteljskih kulturnih dejavnostih izvajalci praviloma niso plačani (oz. jih ne izvajajo kot poklic), programe in projekte poklicnih nevladnih organizacij v kulturi (v nadaljnjem besedilu: NVO) pa izvajajo posamezniki s statusom zaposlenih ali samozaposlenih v kulturi.

Prebivalci občin izven Ljubljane nimajo veliko priložnosti, da se seznanijo z njihovimi programi in njihovim delovanjem nasploh. V ta namen bo projekt v občinah LUR vpeljal različne cikle umetniških prireditev, delavnic in drugih predstavitvenih aktivnosti.

S projektom Kulturni vzgib se bo povečala dostopnost do sodobnih umetniških vsebin, ki jih ponujajo te organizacije.

Inovativnost projekta je v tem, da gre za prvi tovrstni poskus sistematične (koordinirane) ponudbe programskih vsebin NVO znotraj regije, s čimer bodo preseženi dosedanja posamični poskusi gostovanj oziroma povezovanj. Učinki ne bodo vidni le v izboljšanju obsega in raznolikosti kulturne ponudbe, temveč tudi v krepitvi profesionalizacije dela, in sicer zaradi prenosa znanja in izkušenj med nevladnimi organizacijami in občinskimi organizatorji kulturnih dogodkov.

DIMENZIJA LUR

Z raznolikimi vsebinami projekt Kulturni vzgib nagovarja vse prebivalce LUR. Izvajalci projekta bodo sicer poklicne nevladne organizacije v kulturi, vendar v sodelovanju z drugimi organizatorji kulturnih dogodkov. Pomemben cilj projekta je namreč krepitev sodelovanja med kulturnimi producenti, ne glede na njihov pravni status. Za umetniške vsebine, ki jih pripravljajo NVO, je značilna družbena angažiranost, zlasti v povezavi z vprašanji politične kulture, zdravega okolja, digitalnega razvoja in družbene vključenosti. NVO bodo prinesle tudi mednarodno dimenzijo, saj so tuji umetniki in umetnice pogosto vključeni v njihove programe.

CILJI PROJEKTA

Cilji projekta Kulturni vzgib so naslednji: a) okrepiti prisotnost poklicnih NVO v LUR, njihovo medsebojno povezovanje ter povezovanje z drugimi akterji kulturnega življenja, predstaviti programe NVO širšemu občinstvu, b) povečati obseg ter izboljšati kakovost in raznolikost kulturne ponudbe v LUR, zlasti na področju sodobne umetnosti, c) okrepiti kadrovske, organizacijske in produkcijske zmogljivosti kulturnih organizacij izven Ljubljane.

Cilj projekta je, da se k sodelovanju do leta 2027 pritegne najmanj deset (10) občin LUR in da v cikličnih dogodkih sodeluje najmanj trideset (30) različnih NVO s področja kulture.

CILJNO
OBČINSTVO

Ciljno občinstvo so pripadniki različnih starostnih skupin. Še posebej za skupino »mladih odraslih« izven Ljubljane je pomembno, da se seznanijo s sodobnimi umetniškimi praksami, ki so pogosto tematsko povezane z okoljskimi in drugimi družbenimi problemi, s katerimi se tudi sami soočajo. Spoznavanje delovanja NVO bo prispevalo k razbijanju predsodkov, ki nastanejo iz nepoznavanja in strahu pred neznanim.

KVALITATIVNI	KAZALCI	<p>Spoznavanje umetniških vsebin, ki jih prebivalci občin izven Ljubljane sicer nimajo priložnosti videti.</p> <p>Povečanje raznolikosti kulturne ponudbe na območju LUR.</p> <p>Povezovanje kulturnih producentov znotraj LUR, ki sicer redko sodelujejo.</p>
KVANTITATIVNI	KAZALCI	<p>Število vključenih občin.</p> <p>Število vključenih NVO.</p> <p>Število dogodkov.</p> <p>Število obiskovalcev.</p> <p>Število prizorišč.</p> <p>Število občinskih kulturnih delavcev, vključenih v delavnice.</p> <p>Število koprodukcij med NVO in drugimi kulturnimi producenti znotraj LUR.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI	NAČRT	<p>Projekt Kulturni vzgib je trenutno na idejni ravni, tako da je treba definirati konkretne mehanizme. Glede na to, da ima društvo Asociacija že utečeno prakso sodelovanja s številnimi NVO, je v razmeroma kratkem času možno opraviti vsa potrebna poizvedovanja, zlasti v zvezi z interesom občin in vsebinami, ki jih ponujajo NVO.</p> <p>Ocenjujemo, da je mogoče do konca leta 2023 definirati strukturo projekta, vključno s seznamom vsebin, ki jih ponujajo NVO. Projekt Kulturni vzgib se bo izvajal vsako leto do leta 2027. Ali bo potekal v strnjem časovnem okviru (npr. v obliki letnega festivala) ali pa bo časovno razpršen, je odvisno od projektne strukture, ki jo bo definiralo društvo Asociacija v sodelovanju z zainteresiranimi NVO, ter od interesa sodelujočih občin.</p>
NOSILEC	PROJEKTA	<p>Nosilec projekta Kulturni vzgib je Mestna občina Ljubljana. Koordinator projekta bo društvo Asociacija, ki predstavlja poklicne NVO in samozaposlene v kulturi. Koordinator projekta bo v sodelovanju z zainteresiranimi NVO in občinami vzpostavil osnovno projektno strukturo, z možnostjo, da načrtovanje in izvedba dogodkov na operativni ravni potekata v neposredni komunikaciji med občinami oz. kulturnimi producenti v občinah (javni kulturni zavodi, kulturni domovi in dvorane itd.) in NVO, ki bodo izvajale konkretne dogodke.</p>
OKVIRNA VREDNOST		<p>Nabor produkcij, koordiniranje mreže in programov, medobčinsko mreženje na letni ravni: 30.000 EUR.</p> <p>Vzpostavitev spletnega mesta v okviru projekta: 18.000 EUR.</p> <p>Nadgradnje spletnega mesta ter uredniško in svetovalno delo v okviru projekta na letni ravni: 12.000 EUR.</p> <p>Preostala finančna vrednost bo odvisna od izkazanega interesa občin. Financiranje poteka po principu, da vsaka občina zagotavlja tako sredstva kot prostore za izvedbo dogodkov na svojem območju.</p> <p>MOL sofinancira 56 poklicnih NVO prek štiriletnega programskega razpisa. Seznam je dosegljiv tukaj: https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/kultura-v-ljubljani.</p> <p>Vse te organizacije imajo možnost realizacije enega projekta v okviru svojega letnega programa na območju LUR, pri čemer ni nujno, da je projekt izveden na območju MOL. Na ta način je zagotovljena tudi finančna podpora MOL dogodkom v občinah LUR.</p>

Novi prostori ustvarjalnosti

Vzpostavljane individualnih in skupinskih projektne prostora v občinah LUR ter podpora inovativnih produktov kulturnega in kreativnega sektorja

Problematika primanjkanja delovnih prostorov na področju kulturnega in kreativnega sektorja (v nadaljevanju: KKS) je pereča. V Mestni občini Ljubljana in širše v LUR deluje veliko ustvarjalcev in ustvarjalk, ki ne morejo dostopati do subvencioniranih delovnih prostorov, saj so praviloma namenjeni umetniškemu ustvarjanju (npr. ateljeji za umetnike). Z ustvarjalno regeneracijo bi lahko vzpostavili nove centre za delovanje kulturnega in kreativnega sektorja, hkrati pa ustvarjalnost uporabili za regeneracijo prostorov oziroma območij, ki so vsebinsko neizkoriščeni. Prav v to je usmerjen projekt Novi prostori ustvarjalnosti.

Projekt Novi prostori ustvarjalnosti bo ponudil naslednje rešitve: a) mapirati neizkoriščene prostore v lasti občin LUR, kjer lahko svoj prostor najdejo nove dejavnosti lokalnih kreativnih pobud, b) v novih centrih v LUR vzpostaviti individualne in skupinske projektne prostore, c) prenos znanja pri vzpostavljanju in vodenju ustvarjalnih centrov v LUR (delavnice, seminarji).

V Mestni občini Ljubljana bo takšen skupinski projektne prostor vzpostavljen v Centru Rog, kjer bo na voljo 21 individualnih in 1 skupinski projektne prostor za brezplačno rabo ustvarjalcev in ustvarjalk s področja KKS.

Individualni (50 m²) in skupinski (100 m²) projektne prostori Centra Rog (2. nadstropje) za krožno oz. začasno (3-letno) projektne rabo bodo namenjeni ustvarjalcem in ustvarjalkam s področij izdelovanja, oblikovanja, arhitekture, urbanega rokodelstva in urbane obrti ter inženirstva z jasno idejo razvoja proizvoda z dodano družbeno in okoljsko vrednostjo. S tem želi Center Rog ustvariti ugodno podporno okolje za razvoj družbeno koristnih produktov, ustvarjalcem in ustvarjalkam pa omogočiti, da si vzamejo čas za razvojne projekte, ki si ga večinoma zaradi pritiskov preživetja ne morejo privoščiti. Uporaba teh prostorov bo omejena na 3 leta.

Poleg projektne prostora bo Center Rog izbranim ustvarjalcem in ustvarjalkam omogočil tudi tehnološko podporo in strojno infrastrukturo v proizvodnih delavnicah na več kot 1.000 m² (pritličje).

Center Rog bo redno podpiral razvoj najmanj 30 družbeno in okoljsko koristnih produktov iz MOL in LUR. Vanj se bodo lahko vključevali ustvarjalci in ustvarjalke iz celotne LUR, tako da bo Center Rog deloval kot inkubator produktov KKS za celoten LUR in bo prispeval tudi k razvoju KKS v posameznih občinah LUR.

Center Rog bo tako vzpostavil pilotni model podpore za delovne individualne in skupnostne prostore, ki bo s prilagoditvami (glede na prostorske, kadrovske in finančne zmožnosti) možen tudi v posameznih občinah LUR (npr. Kreativna četrt Barutana v Kamniku). Center Rog bo prevzel informacijsko, izobraževalno in koordinatorsko vlogo pri vzpostavljanju mreže delovnih kreativnih prostorov v LUR. Pospeševal bo izmenjavo ustvarjalcev in ustvarjalk iz urbanega okolja (Mestne občine Ljubljana) z ljubljanskim zaledjem oz. manj urbanimi in ruralnimi okolji. Projekt Novi prostori ustvarjalnosti bo vse te aktivnosti sistematično prenašal na regijo LUR.

LUR ima bogato tradicijo obrtništva, rokodelstva in lokalne pridelave hrane. Center Rog se bo povezoval z relevantnimi organizacijami v LUR, kot so Slamnikarski muzej v Domžalah, Kreativna četrt Barutana, Produkcijski center v Hiši kranjske čebele ter številna obrtniška in rokodelska združenja. Program se navezuje na naslednje strategije: Strategija razvoja Slovenije 2030, Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029, Agenda 2030 za trajnostni razvoj, ZN, 2015, Agenda 21 – Nova evropska agenda za kulturo, UCLG, 2004, European Green Deal in New European Bauhaus, 2021/2022.

Projekt Novi prostori ustvarjalnosti vključuje tudi ključne elemente Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije 2021–2027: pomen interdisciplinarnega povezovanja; pomen inovativne moči KKS pri ustvarjanju socialnih in okoljskih inovacij, ki izhajajo iz lokalnega znanja, vključenosti in talentov.

Projekt Novi prostori ustvarjalnosti vključuje prenos znanja in mentoriranje pri vodenju individualnih in skupnostnih delovnih prostorov, jih medsebojno povezuje in promovira. Projekt bo z vzpostavljanjem mednarodnih povezav Mestno občino Ljubljana in LUR predstavljal kot trajnostno naravnano kreativno regijo.

Vzpostavitev ustvarjalnega ekosistema, ki ustvarja razmere za pretok idej in inovacij.

Zagotavljanje dostopnega prostora kreativni produkciji in storitvam.

Izboljšanje delovnih pogojev na področju KKS.

Spodbujanje okoljske in socialne dodane vrednosti produktov.

Spodbujanje medsektorskega in mednarodnega sodelovanja.

Razvoj kreativne regeneracije neizkoriščenih prostorov z novimi ustvarjalnimi vsebinami.

Spodbujanje podjetniškega razvoja na ravni vključenih ustvarjalcev in ustvarjalk.

Sodelovanje med različnimi kreativnimi profili in skupnostmi v procesu razvoja idej v inovativne produkte ali storitve.

Razvoj socialnega kapitala na ravni lokalne (ustvarjalne) skupnosti: sodelovanje, solidarnost, prenos znanja.

Ustvarjalci in ustvarjalke, izdelovalke in izdelovalci.

Urbane rokodelke in rokodelci.

Urbane obrtnice in obrtniki.

Oblikovalke in oblikovalci.

Arhitektke in arhitekti.

Drugi kreativni profili KKS, ki prek produktov povezujejo lokalno umetnostno obrt s sodobnostjo.

Vsi bodo dobili priložnost, da za razvoj svojih produktov z visoko družbeno ali okoljsko dodano vrednostjo pridobijo podporo v obliki brezplačne uporabe projektnega prostora in tehnološke podpore. Projekt Novi prostori ustvarjalnosti bo generiral nova občinstva v LUR, saj bo z izpostavljanjem inovativnih produktov v vidni in prepoznavni novi instituciji Center Rog komuniciral in poudaril kreativni potencial LUR, z mentorskimi in izobraževalnimi programi bo spodbujal nastajanje podobnih delovnih prostorov v LUR.

Posredno projekt povezuje ustvarjalce in ustvarjalke s podjetji, ki se ukvarjajo z ustvarjalnimi dejavnostmi.

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Projekt Novi prostori ustvarjalnosti bo podpiral in valoriziral produkte z dodano okoljsko in socialno vrednostjo, ki so nastali v LUR.</p> <p>Projekt bo spodbujal medsektorsko sodelovanje in mednarodno povezovanje.</p> <p>Inovativnost lokalnih produktov bo generirala nove pozitivne zgodbe, ki izpostavljajo pomen lokalnih obrtnih tradicij ter socialne in okoljske pravičnosti.</p> <p>Projekt Novi prostori ustvarjalnosti ima izjemen potencial medobčinskega mreženja sedanjih in prihodnjih projektnih delovnih prostorov, s katerimi bi ustvarjalcem v LUR ponudili več alternativ pri iskanju ustreznega delovnega prostora. Projekt s prenosi dobre prakse prispeva k vzpostavljanju kreativnih prostorov v občinah LUR, zagotavlja dostopen prostor kreativnim produktom in storitvam, regenerira neizkoriščene in degradirane prostore ter poudarja sodelovanje z lokalnimi ustvarjalci in ustvarjalkami.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>1 javni poziv za projektne prostore letno.</p> <p>3 podprti razvojni produkti z dodano socialno in okoljsko vrednostjo iz LUR.</p> <p>1 letna pregledna razstava ali drug način promocije podprte produkcije.</p> <p>1 izobraževalni in mentorski program za vzpostavitev in povezovanje s podobnimi delovnimi prostori v LUR.</p> <p>Drugi centri oz. delovni prostori v LUR bodo svoj obseg delovanja določili glede na prostorske, kadrovske in finančne zmožljivosti.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Center Rog bo odprt leta 2023. Spomladi 2023 bo objavljen prvi poziv za prijavo projektov in možnosti brezplačnega najema tako individualnih kakor tudi skupinskih prostorov. Predvidoma do jeseni 2023 se bodo v projektne prostore za obdobje treh let vselile prve uporabnice in uporabniki.</p>
NOSILEC	<p>Projekt Novi prostori ustvarjalnosti bo izvajal in upravljal JZ Center Rog. Partnerji iz LUR pri vzpostavljanju novih delovnih prostorov v LUR.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Vrednost programa za podporo 3 produktom v treh projektnih prostorih za ustvarjalce iz LUR na letni osnovi je: a) operativni stroški proporcionalno: 28.000 EUR, b) stroški zaposlenih proporcionalno: 20.000 EUR, c) stroški razvoja za kreativce – »štipendija LUR«: 15.000 EUR letno na projekt.</p>

Novi kinoprostori v LUR

Revitalizacija kinodvoran in lokacij s programi kakovostnih filmov v LUR

VSEBINA PROJEKTA

V regiji delujejo le trije stalni mestni kinematografi (Kinodvor, Mestni kino Domžale, Kino Vrhnika) s ponudbo kakovostnih filmskih programov in vsebin za vrtce in šole. Pomanjkanje primernih prostorov in tehničnih sredstev za izvedbo projekcij po minimalnih tehničnih standardih pomeni tudi slabšo dostopnost kakovostnih filmskih programov in programov kulturne vzgoje v regiji.

Projekt Novi kinoprostori v LUR raziskuje možnosti širjenja infrastrukture, primerne za predvajanje filmov, uporabe obstoječih objektov in prostorov v lokalnih skupnostih, izvedbe letnih projekcij in zagotavljanja infrastrukture za redno izvajanje filmskovzgojnih dejavnosti. Poleg tehnične in prostorske infrastrukture projekt vzpostavlja tudi vsebinsko in programsko strategijo razvoja kinematografske dejavnosti in filmske kulture po regiji ter izobražuje tehnične in programske kadre v sicer deficitarnih poklicih, kot je kinooperater.

Projekt Novi kinoprostori v LUR na učinkovit način oceni potencialne obstoječe infrastrukture, išče nove možnosti in prizorišča za izvedbo kinoprojekcij, dviguje trenutne tehnične standarde in kakovostne filmske vsebine približuje lokalnim skupnostim. Inovativnost projekta se odraža v trajnostni uporabi obstoječe prireditvene infrastrukture, ki je v večji meri slabo izkoriščena, vzpostavljanju kakovostnih kinoprogramov v lokalnih skupnostih, kjer do tovrstnih vsebin niso imeli dostopa, ter izboljšanje dostopnosti programov filmske vzgoje za šole.

Pozitivni učinki projekta Novi kinoprostori v LUR bodo vidni pri: a) razvoju filmske kulture v lokalnih skupnostih, b) dostopnosti programov filmske vzgoje na lokalni ravni, c) povečanju dostopnosti kakovostnih vsebin ter finančnem učinku pri distributerjih filmskih vsebin, ponudnikih tehnične opreme in partnerjih projekta.

DIMENZIJA LUR

Projekt Novi kinoprostori v LUR nagovarja najširše občinstvo Ljubljanske urbane regije, saj načrtuje izvajanje dejavnosti in širjenje kinematografske infrastrukture po vsej regiji. Zasnovan je kot mreža sodelovanj javnih zavodov, občin, lokalnih skupnosti, društev in vzgojno-izobraževalnih zavodov. Nagovarja tako regionalno kot nacionalno problematiko pomanjkanja infrastrukture za prikazovanje kakovostnih filmov.

CILJI PROJEKTA

Cilj projekta Novi kinoprostori v LUR je oblikovanje mreže prostorov po lokalnih skupnostih v regiji za predvajanje kakovostnih filmov in izvajanje filmske vzgoje ter načrtno spodbujanje filmske kulture v skupnosti, ki do tovrstnih vsebin nima neposrednega dostopa.

CILJNO OBČINSTVO

Projekt Novi kinoprostori v LUR se dotika širokega občinstva, saj v lokalne skupnosti po regiji prinaša nove kulturne vsebine in revitalizira dogajanje v krajevnih dvoranh/kulturnih domovih in poskrbi za visok tehnični standard filmske projekcije. V tem smislu kakovosten filmski program približa lokalnemu občinstvu, angažira skupnost in bogati krajevno dogajanje. Namen projekta je h kakovostnim filmskim vsebinam pritegniti občinstvo tako, da te vsebine pripelje v njihovo bližino in jih angažira tako kot gledalce kot tudi lokalne akterje pri pripravi in promociji dogodkov. S tem se

KVALITATIVNI	KAZALCI	<p>širi in razvija nova filmska občinstva in neposredno spodbuja preostalo kulturno dogajanje po lokalnih skupnostih.</p> <p>Odkrivanje novih, neizkoriščenih prostorov za predvajanje filmov, ustvarjanje novih prizorišč in lokacij za letne filmske projekcije.</p> <p>Širjenje filmske kulture z uvajanjem novih programov v lokalnih okoljih.</p> <p>Povezovanje javnih zavodov, lokalnih skupnosti in društev.</p> <p>Razvoj novih občinstev s približevanjem vsebin na lokalni ravni.</p>
KVANTITATIVNI	KAZALCI	<p>Projekt predvideva redni program filmskih projekcij in programov filmske vzgoje po izbranih lokacijah, v poletnih mesecih pa vrsto letnih kinoprizorišč s posebnim poletnim programom.</p> <p>50.000 obiskovalcev.</p> <p>Do pet novih zaposlitev (programski vodja, koordinator, tehnični vodja, vodja projektov, administracija).</p> <p>Večje število zunanjih sodelavcev (lokalni partnerji, prodaja vstopnic, promocija, tehnična priprava prizorišč, izvedba projekcij).</p> <p>Celoten projekt je zasnovan kot koprodukcija vodij projekta z lokalnimi akterji (kulturni domovi, združni domovi, društva, NVO, letna prizorišča, šole), filmskimi distributerji in tehničnimi ponudniki. Izvajanje rednega programa v lokalnih skupnostih ne predvideva povečanega prihodka iz naslova kulturnega turizma, saj je namenjeno lokalnemu prebivalstvu, zato pa imajo večji vpliv na povečanje tovrstnih turističnih obiskov letne projekcije, ki so praviloma klasificirane kot »poseben« program, ki privablja obiskovalce iz širše regije.</p>
FAZA PROJEKTA IN	ČASOVNI NAČRT	<p>Projekt Novi kinoprostori v LUR se že več let izvaja v obliki letnega kina na več lokacijah v Domžalah in Kamniku, kjer se povezujejo organizacije in zavodi iz dveh različnih občin. Program je jasno definiran s predvajanjem kakovostnih vsebin in kuriranim filmskim programom ter dodatnimi dejavnostmi. Z investicijami v tehnično, kadrovsko in organizacijsko infrastrukturo pa kaže velik potencial za izvajanje v širši Ljubljanski urbani regiji.</p>
NOSILEC	PROJEKTA	<p>Projekt Novi kinoprostori v LUR bo vodil konzorcij obstoječih javnih zavodov in nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo s prikazovanjem kakovostnih filmov in širjenjem filmske kulture: KD Franca Bernika Domžale/Mestni kino Domžale, Kinodvor Ljubljana, združenje Art kino mreža Slovenije. Trenutno zainteresirane občine: Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Logatec, Lukovica, Mestna občina Ljubljana, Mengeš, Moravče, Trzin, Velike Lašče, Vodice, Vrhnika.</p>
OKVIRNA	VREDNOST	<p>Vrednost investicije v tehnična sredstva (projekcijska tehnika, ozvočenje) znaša 200.000 EUR in je enkratna, investicija v program na letni ravni znaša 100.000 EUR, v kadre pa na letni ravni 150.000 EUR.</p>

projekti
medobčinskega
sodelovanja

Viadukt Borovnica

Obnova in revitalizacija Borovniškega viadukta, največjega objekta Južne železnice

Predlagateljica: Občina Borovnica

VSEBINA PROJEKTA

Tehniška dediščina v Občini Borovnica (ostanki Južne železnice) je slabo prepoznavna in v slabem stanju oz. propada. Vendar ima velik potencial, saj je pomemben del slavne Južne železnice, katere del (proga prek Semmeringa) je že vpisan na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine. Je edini del originalne trase Južne železnice, po katerem je mogoče kolesariti in pešačiti, ter se nahaja v neposredni bližini osrednjega razstavnega prostora Tehniškega muzeja Slovenije (TMS) na eni ter naravnih spomenikov soteska Pekel in Goriški mah na drugi strani. Ponaša se s stebrom Borovniškega viadukta – največjega objekta Južne železnice in v času gradnje največjega dvotirnega železniškega mostu v Evropi – ter z edino originalno ohranjeno in obnovljeno železniško čuvajnico med Dunajem in Trstom. Je tudi razmeroma dobro dostopna z javnim potniškim prometom (JPP) oz. potniškimi vlaki. V neposredni bližini (grad Bistra) je osrednji razstavni prostor TMS, ki pa ima težave z dostopnostjo, zlasti z dostopnostjo z JPP. V sodelovanju s TMS, SŽ Potniški promet d. o. o. in Javnim zavodom Krajinski park Ljubljansko barje (JZ KPLB) ter zasebnimi ponudniki gostinsko-turističnih in prevoznih storitev želi občina razviti trajnostne turistične produkte, ki temeljijo na obisku tehniške dediščine in naravnih vrednot na osnovi železniškega JPP in kolesarjenja oz. kombinacije enega in drugega. Pri tem gre za inovativno javno-javno in javno-zasebno partnerstvo. Vzpostaviti želimo možnost, da obiskovalci TMS do Borovnice potujejo z vlakom, potem pa – tudi v kombinaciji z obiskom tehniške dediščine (ostanki Južne železnice) in naravnih spomenikov (soteska Pekel, naravni spomenik Goriški mah) – z organiziranim avtobusnim prevozom in kolesi ali najemom koles obišejo TMS. S tem bomo promovirali tehniško dediščino in trajnostne potovalne načine v turizmu ter promovirali trajnostni turizem na osnovi lokalne in nacionalne tehniške dediščine, šolam in organiziranim skupinam pa omogočili tehniško- in naravoslovno-turistične izlete na osnovi trajnostne mobilnosti.

DIMENZIJA LUR

Projekt nagovarja vse OŠ v LUR ter vse prebivalce Ljubljane in drugih krajev ob oz. v neposredni bližini železniškega omrežja. Povezuje se s Tehniškim muzejem Slovenije, nacionalnim koncesionarjem železniškega JPP in Javnim zavodom Krajinski park Ljubljansko barje, Turističnim društvom Borovnica in zasebnimi ponudniki (gostinstvo Bajc, Benotours, gostinstvo Pekel, AMT24ur). Na nacionalni ravni odgovarja na izziv promocije in uporabe JPP in somodalnosti in intermodalnosti vlak-kolo pri turističnih potovanjih. V projekt bomo informacijsko povezali tudi druge kraje z dediščino Južne železnice v Sloveniji (Celje, Šentjur, Pivka, Divača) in tujini (Trst, Nabrežina Mürzzuschlag), zato ima tudi mednarodno dimenzijo.

CILJI PROJEKTA

Povečati število in delež turističnih potovanj v LUR, ki temeljijo na tehniški dediščini in na JPP ter kombinaciji JPP z drugimi trajnostnimi prometnimi načini.
Povečati zanimanje za (železniško) tehniško dediščino prek oblikovanja lokalnih turističnih produktov na njeni osnovi.
Povečati število obiskovalcev TMS in delež teh obiskovalcev, ki uporabljajo trajnostne prometne načine za obisk TMS v Bistri.

CILJNO OBČINSTVO	<p>Učenci OŠ v LUR in v Sloveniji, ljubitelji (železniške) tehniške dediščine v Sloveniji in bližnji okolici, društva upokojencev v LUR in Sloveniji, mlade družine v Ljubljani, obiskovalci Ljubljane z afiniteto do aktivne mobilnosti in spoznavanja lokalne naravne in tehniške dediščine.</p> <p>Projekt bo generiral nova občinstva, saj bo ponudil nove, trajnostne načine obiskovanja Borovnice, pri katerem je prevoz do ciljne destinacije oz. ciljnih destinacij že sestavni del trajnostnega produkta.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Boljša prepoznavnost dediščine.</p> <p>Nova občinstva v občini.</p> <p>Inovativnost novih programov in kakovost partnerstev pri izvedbi.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število oblikovanih programov.</p> <p>Število sodelujočih partnerjev pri izvedbi.</p> <p>Število angažiranih lokalnih akterjev.</p> <p>Število obiskovalcev programov, povezanih z dediščino v občini Borovnica.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>V I. fazi gre za vzpostavitev integralnih turističnih produktov v sodelovanju s TMS, SŽ Potniški promet d. o. o., ki vključujejo obisk TMS, prevoz z vlakom do Borovnice in avtobusom ali (najetim) kolesom od Borovnice do TMS, (voden) ogled železniške tehniške dediščine v Borovnici ter gostinske storitve v Bistri. Realizacija I. faze je predvidena do konca leta 2023.</p> <p>V II. fazi projekt predvideva konzervacijo stebra Borovniškega viadukta. V III. fazi pa sanacijo Paškega železniškega viadukta, zgrajenega v letu 1857, ter izgradnjo brvi za kolesarje in pešce na mestu porušenega železniškega viadukta med Pakom in Goričico. V IV. fazi bo vzpostavljen Virtualni muzej Borovniškega viadukta. Idejna zasnova (IDZ) za konzervacijo stebra Borovniškega viadukta je že narejena, do konca leta 2023 pa bi bila izdelana tudi projektna dokumentacija za sanacijo Paškega viadukta in gradnjo brvi za kolesarje in pešce ter Virtualnega muzeja Borovniškega viadukta. V letu 2024 se predvidevajo ustanovitve občinskega javnega zavoda za turizem, kulturo in šport, izvedba konzervacije stebra Borovniškega viadukta ter projekt za izvedbo (PZI) za Virtualni muzej Borovniškega viadukta. V letu 2025 sledi izgradnja brvi za kolesarje in pešce, do konca leta 2027 pa (delna) sanacija Paškega viadukta.</p> <p>Projekt je skladen z Razvojno strategijo Občine Borovnica 2017–2027 in Celostno prometno strategijo Občine Borovnica.</p>
NOSILEC	<p>Občina namerava vzporedno z razvojem projekta ustanoviti javni zavod za turizem, kulturo in šport ter mu poveriti upravljanje projekta.</p>

1. faza: 70.000 EUR (nadgradnja obstoječe interpretativne infrastrukture o železniški dediščini v občini, oblikovanje, preizkus, evalvacija in promocija integralnih turističnih produktov na osnovi kulturne dediščine).
2. faza: 130.000 EUR (ocenjena vrednost konzervacije stebra Borovniškega viadukta).
3. faza: ocenjena vrednost sanacije Paškega viadukta je 450.000 EUR, izgradnje brvi za kolesarje in pešce pa 150.000 EUR.
4. faza: vzpostavitev Virtualnega muzeja Borovniškega viadukta je ocenjena na 140.000–160.000 EUR.

Pristava

Center kulturne in turistične ponudbe Blagajeve dežele

Predlagateljica: Občina Dobrova - Polhov Gradec

V objektu Pristava, ki je del graščinskega kompleksa v Polhovem Gradcu, je treba urediti sodobno kulturno in turistično dogajanje. V prihodnosti bo objekt Pristava postal središče kulturne in turistične ponudbe Blagajeve dežele, s poudarkom na trajnosti, lokalnosti, butičnosti in kulturni dediščini, ki bo spodbujal in v program vključeval različna društva in lokalne prebivalce. Objekt je sicer pod spomeniškim varstvom, zaradi trenutnega razpadajočega stanja pa je neuporaben in celo nevaren ter obenem kazi podobo celotnega kompleksa.

V centru kulturne in turistične ponudbe Blagajeve dežele si želimo kulturno, gastronomsko in turistično vsebino, kjer bodo tudi delovni prostori za lokalne ustvarjalce in sedež razpršenega hotela, prostori za pogostitve, posvete, predavanja, razstave, kulturne, kulinarične prireditve ipd.; domača društva in posamezni lokalni prebivalci pa so zelo primerni za izvajanje takšnih vsebin. Teme in vsebina projekta temeljijo na sodelovanju in soustvarjanju lokalnega prebivalstva, družbeni in okoljski pravičnosti (destinacija je prejemnica znaka Slovenia Green Destination Silver) ter tehnoloških in organizacijskih inovacijah, ki ne posegajo le na področje kulture, ampak vključujejo tudi turizem, gospodarstvo, izobraževanje in komunikacije ter ga povezujejo v celovito proaktivno politiko.

Pri načrtovanju revitalizacije je treba upoštevati souporabo prostorov za različne dejavnosti in zagotoviti umestitev najmanj naslednjih dejavnosti: 1) sedež razpršenega hotela (recepција, zajtrkovalnica, restavracija, skupni prostori, nočitvene kapacitete itd.), 2) prostori za druženje in izvajanje društvene dejavnosti (pevski zbor, gledališke skupine itd.), 3) prostor za pogostitve, 4) prostori za posvet in predavanja, 5) manjše kulturne, kulinarične in druge prireditve, 6) delavnice, 7) razstave, 8) prostori, prilagojeni za souporabo novih podjetij, ki nimajo urejenih prostorov za svojo dejavnost, sestanke, predstavitve; kuhinja naj omogoča souporabo za različne živilskopredelovalne dejavnosti.

Poleg zgoraj omenjenih programov se bodo oblikovali tudi novi programi, nujni za oplemenitenje turistične ponudbe, to so: 1) sodobno turistično doživetje v kleti polhograjske Pristave, 2) destilacija vrtnic grofa Blagaja, 3) interaktivne izobraževalne vsebine etnoloških zbirk, 4) Blagajevi dnevi, 5) digitalna turistično-informativna točka v recepciji Pristave (interaktivna miza oz. zaslon, aplikacija s turističnim zemljevidom SIMPL in promocijski zasloni).

Poleg tega program Pristave obsega tudi nadgradnjo nekaterih obstoječih programov, ki se navezujejo na kulturni turizem, kulturne dogodke, kulinarična doživetja, kongresni turizem, športni turizem, poslovni turizem, outdoor in integralne turistične produkte (ITP).

Polhograjska graščina je največji spomenik v občini in je središče njenega kulturnega življenja. Razvojna vizija Občine Dobrova - Polhov Gradec v obdobju 2012–2022 je postati občina z razvitim podeželjem ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in varovanja okolja. Razvojni program Občine Dobrova - Polhov Gradec 2012–2022 za področje kulture navaja ukrepe na področjih razvoja človeških virov, zlasti povezane z obnovo kulturne dediščine in kulturnih objektov, ter razvoja programov v kulturi. Med razvojnimi cilji za področje kulture se uresničujejo oziroma ostajajo aktualni za obdobje 2020–2028 zlasti naslednji: 1) ohranjanje, varovanje in revitalizacija kulturne dediščine; 2) zagotovitev možnosti razvoja programov kulturnih društev; izboljšanje prostorskih pogojev izvajalcev kulturnih programov; 3) povezava kulturne dediščine s turistično ponudbo; 4) obnova območja Polhograjske graščine. Graščina je povezana tudi s Strategijo trajnostnega razvoja destinacije Blagajeva dežela 2020–2028, kjer je javni zavod opredeljen kot eden izmed najvplivnejših deležnikov v občini, kar vključuje tudi pripadajočo infrastrukturo. Občina Dobrova - Polhov Gradec sledi tudi trajnostnemu razvoju in optimizaciji vplivov turizma na destinacijske vire, kjer sta med ukrepi tudi trajnostni razvoj in družbena odgovornost, poudarek je na pitju vode iz pipe. Na regionalni ravni je projekt povezan z LUR, kjer se Polhograjsko graščino omenja kot temelj razvoja turizma v občini v Regionalnem razvojnem dokumentu oziroma regionalnem razvojnem programu (RRP), ki je temeljni programski, strateški in izvedbeni dokument na regionalni ravni, s katerim se za posamezno obdobje finančne perspektive uskladijo razvojni cilji v regiji ter določijo instrumenti in ocenijo viri za njihovo uresničevanje.

Graščino upravlja Tehniški muzej Slovenije, ki je pomemben za državno in širšo raven.

Prostorska in programska revitalizacija kompleksa Polhograjske graščine.

Povezana in vključujoča kultura, dediščina in turizem.

Prepoznavna destinacija Blagajeva dežela. Oblikovanje ponudbe in promocija večjih dogodkov kulturnega turizma, spodbujanje povezovanja z Ljubljano in drugimi občinami LUR pri programskem snovanju in promociji.

Večja prepoznavnost kakovostne lokalne kulturne ponudbe, tako na področju različnih umetnosti kot kulturne dediščine in kulturnih industrij, povečanje števila kulturnih migracij in migrantov znotraj občine in med občinami LUR.

Dejaven in zanimiv Javni zavod Polhograjska graščina.

Oblikovanje novih programov in produktov kulturnega in kreativnega turizma na območju celotne občine, skupaj z vsemi deležniki. Izvajanje posameznih nalog trženja, razvoj in promocija večjih prireditev na območju občine; sodobne oblike trženja programov in produktov. Povečanje števila zaposlenih in optimiziranje kadrovske strukture graščine za izvajanje novih nalog.

CILJNO OBČINSTVO	Zeleni raziskovalci, aktivne družine in aktivni nostalgiki. Cilj je privabiti avanturiste in družabne »foodieje« iz Ljubljane in okolice. Projekt bo generiral nova občinstva, saj bo ponudil ogled znamenitosti, lokalno kulinariko, zgodbo grofa Blagaja ter zgodovino kraja in okolice, poleg tega pa se bodo lahko obiskovalci povzpeli na okoliške hribe in uživali v miru, naravi in zelenem okolju. Občina ureja tudi kolesarsko pot ob Gradaščici, kar bo v te kraje privabilo še več kolesarjev.
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Povečanje števila ponudnikov storitvenih in nastanitvenih dejavnosti ter povečan obisk domačih in tujih gostov.</p> <p>Povečanje kulturnih dogodkov in obogatitev programa. Poudarek je na razširitvi ponudbe in ne na množičnem turizmu.</p> <p>Dvig zadovoljstva gostov in obiskovalcev kulturnih prireditev.</p> <p>Povečanje zavedanja lokalnega prebivalstva o prednostih življenja na podeželju ter o novih priložnostih.</p> <p>Kvalitativna nadgradnja in prepoznavnost programov.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število izvedenih dogodkov.</p> <p>Število vključenih zasebnih ponudnikov.</p> <p>Število nočitev, število domačih in tujih obiskovalcev.</p> <p>Recepcija razpršenega hotela, gostinski obrat, 2 apartmaja, urejeni kletni prostori s sodobnim turističnim doživetjem, urejena sodobna pisarna zavoda oz. digitalna turistično-informativna točka v recepciji Pristave, multifunkcijska dvorana, sodelavni prostori, taktilne oznake in platformno stopniščno dvigalo za gibalno omejene. Rast števila zaposlenih pri izvajanju programa JZ Polhograjska graščina. 1–2 nova programa in/ali projekta kulturnega turizma na leto, število obiskovalcev, medobčinski in mednarodni partnerski programi in projekt.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Projekt je v začetni fazi, gradbeno dovoljenje je bilo veljavno do oktobra 2022 in bo podaljšano, Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) je pridobljen, prav tako programska zasnova, projekt je vključen v občinsko strategijo razvoja.</p> <p>Realizacija: leto 2025.</p>
NOSILEC	Izvajalec in nosilec projekta je Občina Dobrova - Polhov Gradec, upravljavec bo Javni zavod Polhograjska graščina.
OKVIRNA VREDNOST	1.710.087 EUR.

Center Emila Adamiča

Nacionalno središče za izvirno sodobno glasbo

Predlagateljica: Občina Dobrova - Polhov Gradec

VSEBINA PROJEKTA

Občina Dobrova - Polhov Gradec s Centrom Emila Adamiča nagovarja občinstvo iz regije, projekt bo tudi nacionalno prepoznaven. To ambicioznost Občina Dobrova - Polhov Gradec povezuje v navezavi na dediščino rojaka z Dobrove, slovenskega skladatelja Emila Adamiča, ki je tako privedla do ideje o novem središču za izvirno slovensko resno glasbo. Gre za novo kulturno središče občine s prostori za splošno knjižnico, dvorano in logističnimi prostori za gledališko in glasbeno dejavnost ter prostori za vključujočo mladinsko dejavnost. Velik del programa novega centra bo posvečen resni glasbi in se bo odvijal v prostorih, ki bodo posebej zasnovani za glasbeno dejavnost ter bodo ponujali vrhunske pogoje za delo. Center Emila Adamiča bo letno zagotovil približno 50 dogodkov, povezanih s slovensko resno glasbo, sistematično promoviral delo slovenskih skladateljev ter z usmerjeno razstavno dejavnostjo skrbel za razvoj glasbene kulture. Posebna pozornost bo namenjena razvoju novega občinstva.

DIMENZIJA LUR

Novi Center Emila Adamiča bo odgovarjal na številne potrebe za sedanje in prihodnje generacije državljanek in državljanov, prinesel bo nove programe ter zagotovil kakovostne in stabilne pogoje za izvajanje kulturne in umetniške dejavnosti. Z vsebino odpiranja novih prostorov in novimi programi na področju sodobne slovenske glasbe bo Center Emila Adamiča dosegel občinstvo na nacionalni in tudi mednarodni ravni.

CILJI PROJEKTA

Z izgradnjo Centra Emila Adamiča uresničujemo dva pomembna cilja Nacionalnega programa za kulturo, ki se nanašata na razvoj področja domače glasbene ustvarjalnosti in oblikovanja občinstev: »Ključni izziv naslednjega obdobja zadeva vzpostavitev pogojev za vrhunsko slovensko glasbeno in baletno produkcijo, ki bo prepoznana s strani domačega in tujega občinstva. Obseg glasbenega občinstva se mora povečati, in sicer na način zagotavljanja teritorialno razpršene in kontinuirane dostopnosti kakovostnih in raznovrstnih vsebin ter skrbi za razvijanje ciljnega občinstva.«

CILJNO OBČINSTVO

Izgradnja Centra Emila Adamiča prinaša dodano vrednost razvoju glasbenih umetnosti na nacionalni ravni. Vzporedno z načrtovanjem investicije in oblikovanjem programa namreč mislimo tudi na izvajanje programa, zato je pri tem projektu prišlo do strateškega partnerstva med ugledno stanovsko organizacijo Društvom slovenskih skladateljev, ki je pomemben založnik in producent koncertov slovenskih ustvarjalcev, ter z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, ki tvori nacionalno mrežo številnih ustvarjalcev na območju celotne države. Posebna skrb Centra Emila Adamiča bo predstavljanje slovenske ustvarjalnosti tujemu občinstvu ter iskanje koprodukcij med slovenskimi in evropskimi glasbenimi producenti.

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Povečanje kulturnih dogodkov in obogatitev programa. Dvig zadovoljstva obiskovalcev kulturnih prireditev. Povečanje zavedanja lokalnega prebivalstva o prednostih življenja na podeželju ter o novih priložnostih.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število novih kulturnih programov in dogodkov. Število obiskovalcev. Število kulturnih gostovanj. Izgradnja in vzpostavitev centra; ustrezna opremljenost kulturne dvorane za izvajanje različnih kulturnih dejavnosti na področju sodobnih umetnosti, glasbe, knjige, filma, gledališča, plesa, fotografije, oblikovanja; programska zasnova nove kulturne dvorane; aktivnosti mladinskega centra; vzpostavitev informacijske točke.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Projekt je v začetni fazi, gradbeno dovoljenje je v pridobivanju, DIIP je pridobljen, prav tako programska zasnova, projekt je vključen v občinsko strategijo razvoja. Realizacija: leto 2024.</p>
NOSILEC	<p>Izvajalec in nosilec projekta je Občina Dobrova - Polhov Gradec, upravljavec bo Javni zavod Polhograjska graščina.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>1.500.000 EUR</p>

Revitalizacija starega vaškega jedra v Dolu pri Ljubljani

Ureditev prostora na Rajhovi domačiji v starem vaškem jedru Dola pri Ljubljani in umestitev novih kulturno-družbenih vsebin za vse generacije

Predlagateljica: Občina Dol pri Ljubljani

Leta 2019 je Občina Dol pri Ljubljani kupila posestvo Rajhove domačije z več kot dvesto let starimi nepremičninami v središču vaškega jedra Dola pri Ljubljani. Posestvo je pod zaščito ZVKD, kar spodbuja ozaveščanje o pomenu lokalne dediščine. Nakup je bil strateškega pomena, saj zagotavlja prostor za revitalizacijo vaškega jedra. Prek operacij LAS je bil na posestvu že uspešno obnovljen objekt z letno kuhinjo in sanitarijami, v postopku urejanja je tudi park, kjer sta predvideni zasaditev sadnega drevja in vzpostavitev zeliščnega vrta. V jeseni so tako v parku že predvidene brezplačne sadjarske in zeliščarske delavnice, ki predstavljajo prvi korak k oživitvi lokacije. Še vedno pa ostaja zapuščen gospodarski objekt na domačiji, kjer je bila pred časom t. i. sokolska dvorana. Cilj projekta Revitalizacija starega vaškega jedra je obnovitev pomožnega objekta, ki bo ponudil primeren prostor za razne medgeneracijske dogodke, manjšo trgovinico (TIC) s ponudbo lokalnih izdelkov, umestitev gostinske ponudbe (bar, slaščičarna) ter v zgornji etaži objekta ureditev enostavnejše oblike nastanitvenih prostorov.

Problematika

Zapuščenost vaškega jedra – ni urejenega prostora, ni aktivnosti.

Pomanjkanje nastanitvenih kapacitet (manj kot 50 postelj v občini).

Nizka stopnja vključenosti ranljivih skupin v družabne aktivnosti.

Rešitve

Ureditev prostora (obnova objektov, zasaditev parka, ureditev okolice).

Z raznolikimi poučnimi aktivnostmi (predavanja, delavnice) občanom ponuditi novo znanje.

Organizacija kulturnih dejavnosti (razstave, koncerti, igre, sejmi itd.).

Prenos dobrih praks in izkušenj med sodelujočimi v projektu, prenos znanja na mlajše generacije.

Iskanje novih povezav, vzpostavljanje sodelovanja s širšo okolico in sosednjimi občinami.

Krepitev lokalnega razvoja.

Inovativnost

Zasnova celostnega prostora z novimi vsebinami.

Iskanje novih pristopov, kako tradicionalna znanja iz lokalnega področja spremeniti v razvojno priložnost.

Povezovanje z okoliškimi občinami, društvi.

Iskanje novih pristopov za zagotovitev večje turistične atraktivnosti in ekonomske stabilnosti.

Učinki

Obuditev medgeneracijskega sodelovanja.

Oživitev vaškega jedra za izboljšanje kakovosti bivanja, v lokalnem okolju nuditi večjo kakovost življenja.

Ozaveščanje o pomenu odgovornega upravljanja naravne in kulturne dediščine.

Dolgoročna popestritev turistične ponudbe kraja.

DIMENZIJA LUR	Projekt nagovarja širšo javnost, saj ponuja prostor za izvedbo raznolikih aktivnosti, tudi gostujočih nastopov oz. izvedbo aktivnosti ponudnikov iz okoliških občin. Projekt je zasnovan na krepitvi odnosa do kulturne dediščine tako na lokalni kot nacionalni ravni. Vključen je tudi turistični vidik, ki z novimi namestitvenimi kapacitetami omogoča večdnevni obisk tujim obiskovalcem, pa tudi primeren prostor za tuje izvajalce programa.
CILJI PROJEKTA	Cilj projekta je oživitev vaškega jedra z vnosom novih kulturno-družbenih aktivnosti in vzpostavitev tako medgeneracijskega kot medobčinskega sodelovanja.
CILJNO OBČINSTVO	Ciljno občinstvo je splošna javnost. Aktivnosti bodo prilagojene tudi za ranljive skupine (za otroke, starejše in gibalno ovirane). Z vzpostavitvijo nastanitvenih kapacitet in vnosom nove turistične ponudbe se v okolje vabi obiskovalce iz drugih občin in tujine.
KVALITATIVNI KAZALCI	Novi pristopi k revitalizaciji mestnega jedra. Novi turistični programi in nastanitvene kapacitete. Izboljšanje kompetenc lokalnega prebivalstva s prenosom znanja v sodelovanju z zunanjimi partnerstvi.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Število urejenih podeželskih/urbanih jeder in prostorov: 1 Število organiziranih dogodkov: 10 Število storitev/načinov za povečanje lokalne samooskrbe: 2 Število medgeneracijskih dogodkov z vključenimi ranljivimi ciljnimi skupinami: 5 Število novih vzpostavljenih sodelovanj znotraj občine: 3 Število novih vzpostavljenih sodelovanj zunaj občine: 5 Število storitev za povečanje turističnih dejavnosti: 2
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Revitalizacija vaškega jedra se že izvaja z različnimi projekti, odobrenimi na razpisih LAS; v idejni zasnovi. Projekt bo realiziran v primeru pridobitve evropskih sredstev, saj je obnova objekta pod zaščito ZVKD za občino velik izziv.
NOSILEC	Nosilec projekta je Občina Dol pri Ljubljani, prav tako bo za nadaljnje upravljanje in urejanje lokacije skrbela občina.

Ocenjena vrednost investicije v obnovo pomožnega objekta znaša okoli 850.000 EUR + stroški izvedbe aktivnosti za obiskovalce (razstave, delavnice, prireditve itd.) okoli 20.000 EUR letno.

Boštanjski grad

Projekt umestitve kulturnih in turističnih prireditev v objekt posvetne stavbne dediščine

Predlagateljica: Občina Grosuplje

Uvrščanje prireditev in dogodkov v atraktivna okolja in s tem razvoj kulturno-turističnih dejavnosti v občini in bogatitev širšega okolja s temi vsebinami. Program na Boštanjskem gradu se bo povečini odvijal na prostem in bo združeval različne zvrsti umetnosti, rokodelstva in tradicije. Potreba po večjih kulturnih dogodkih v Občini Grosuplje, ki bodo pritegnili obiskovalce iz regije, narekuje oblikovanje novih programskih sklopov, ki bodo povezali in nadgradili obstoječo ponudbo, predvsem pa kulturnim producentom ponudili prostor za predstavitev širokemu občinstvu. Pri tem želimo, da bo Boštanjski grad primer »grajske kulture«: vsebinsko bo tako ali drugače povezan z življenjem gradov. Želimo si tudi, da Boštanjski grad postane primer povezovanja ponudbe gradov in njihovih programov v regiji, da je nosilec nekaterih programov, ki bodo promovirali »grajsko kulturo LUR«.

Realizacija projekta bo omogočila gostovanja in povezovanja kulturnih in turističnih organizacij in skupnih prireditev širšega pomena, in sicer izvajalce in občinstvo iz LUR. Boštanjski grad je primer sodobne revitalizacije danes degradirane dediščine, ki je zavrlo umeščenosti v idilično naravno okolje primerna za sodobno rabo in programe, ki bodo nagovarjali tako lokalno občinstvo in lokalne kulturne producente kot tudi občinstvo iz širše regije in tiste izvajalce programov, ki se v LUR ukvarjajo z »grajsko kulturo«.

Obnovljena in revitalizirana kulturna dediščina.

Novi prostori za izvajanje kulturnih programov v občini in regiji, s poudarkom na prireditvah na prostem.

Oblikovanje novih in inovativnih programov »grajske kulture« z vključevanjem lokalnih in regionalnih producentov s področja kulture, rokodelcev, obrtnikov itd.

Oblikovanje sklopa programa »Gradovi v LUR«, ki predstavlja programe in ponudbo gradov v LUR.

CILJNO OBČINSTVO	Širok krog občinstev iz širše regije, še posebej obiskovalci poletnih prireditev na prostem. Družine. Tuji turisti, ki iščejo lokalno obarvano ponudbo in živ program na posebnih lokacijah. Lokalni kulturni producenti, rokodelci in obrtniki, ki lahko prispevajo k širši kulturno-turistični ponudbi gradu.
KVALITATIVNI KAZALCI	Dvig zanimanja za kulturno in turistično udejstvovanje v občini in regiji nasploh. Kakovost in inovativnost kulturno-turističnih programov na Gradu Boštanj. Revitalizirana kulturna dediščina in njena večja prepoznavnost.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Število prireditev in dogodkov na Gradu Boštanj. Število sodelujočih organizacij iz LUR v programu. Število obiskovalcev. Število zaposlenih v sektorju kultura in turizem. Število angažiranih lokalnih prebivalcev pri izvedbi programa. Dvig prihodkov iz naslova kulturnega turizma.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Projekt je v fazi pridobivanja lastništva. Izdeluje se idejna in programska zasnova. Realizacija v letu 2025.
NOSILEC	Projekt bo predan v profesionalno upravljanje javnemu zavodu.
OKVIRNA VREDNOST	6.000.000 EUR

Kulturni center Grosuplje

Otroški muzej in zagon novih kulturnih programov v regiji

Predlagateljica: Občina Grosuplje

VSEBINA PROJEKTA

Novo kulturno in urbano središče Grosuplja nastaja skozi prodorno vizijo na področju razvoja občinstev in kulturno-umetnostne vzgoje ter odgovarja na potrebe tako lokalnega prebivalstva, ki se je v zadnjem desetletju močno povečalo, kot širše. V Kulturnem centru Grosuplje bo imela prostore glasbena šola, v njem bosta dve večnamenski dvorani (glasba, gledališče, kino), vsebinsko najbolj prepoznaven del pa bo nov otroški muzej, katerega vzpostavitev je v nacionalnem interesu. Otroški muzej bo ena od ključnih pridobitev regije in države. Bo tudi eden od osrednjih novih programov oblikovanja občinstva, inovativnega povezovanja izobraževanja in kulture ter decentralizacije kulturne ponudbe v regiji. Nov otroški muzej bo ena ključnih in prepoznavnih vsebin novega Kulturnega centra Grosuplje.

Otroški muzeji otrokom omogočajo, da raziskujejo svoje interese s pomočjo pristnih predmetov, praktičnih eksponatov in dejavnosti. Nudijo interaktivne in veččutne možnosti zgodnjega učenja, upoštevajoč konkretne, aktivne načine otrokovega spoznavnega in učnega procesa, tako da na inovativen način povezujejo kulturo, znanost in izobraževanje. So izrednega pomena za nadgradnjo kakovostnih pedagoških procesov in za razvoj družinskega turizma, zato Občina Grosuplje vstopa v to novo in inovativno zgodbo.

DIMENZIJA LUR

Projekt bo z novimi inovativnimi vsebinami nagovarjal širše območje, ne samo območje občine. Vsebine bodo povezane z aktivnostmi v zavodih s področja družbenih dejavnosti in turizma. Z redko muzejsko dejavnostjo (muzej za otroke) bo nagovarjal obiskovalce v regiji in širše, vključno s tujimi obiskovalci.

CILJI PROJEKTA

Projekt Kulturni center Grosuplje bo z inovativnimi kulturnimi vsebinami nagovoril regijo ter povečal obisk kulturnih in turističnih prireditev. Zagotovil bo infrastrukturo za prihodnji razvoj kulturnega ustvarjanja v občini ter sistematično delal na povečanju in razvoju novih občinstev.

CILJNO OBČINSTVO

Obiskovalci iz občine in regije.

Šole, vrtci, družine.

Mladi.

Kulturni ustvarjalci.

Z inovativnostjo programov in razvijanjem ponudbe na deficitarnem področju otroških muzejev ter s kontinuiteto izvajanja programov za vsa občinstva bo Kulturni center Grosuplje trajno generiral nova občinstva.

KVALITATIVNI KAZALCI

Nova kakovostna kulturna ponudba v občini Grosuplje.

Dvig zanimanja kulturnega udejstvovanja in odnosa do kulture v občini in regiji.

Prepoznavnost Kulturnega centra Grosuplje v širši regiji.

Novo oblike izobraževanj o različnih vsebinah v kulturi.

Krepitev lokalne povezanosti in socialne kohezije v občini skozi kulturo.

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število obiskovalcev Otroškega muzeja.</p> <p>Število novih kulturnih programov.</p> <p>Število sodelujočih društev, zavodov in posameznikov pri izvajanju programov.</p> <p>Število programov, ki jih bodo zasnovali in izvedli mladi.</p> <p>Povečati število obiskovalcev iz regije LUR. Povečati zaposlovanje na področju kulture.</p>
FAZA PROJEKTA	<p>Projekt je v fazi programske zasnove in bo realiziran v srednjeročnem obdobju. Izveden je bil tudi javni natečaj za izgradnjo prostorov Kulturnega centra Grosuplje.</p>
NOSILEC	<p>Projekt bo predan v profesionalno upravljanje zavodu.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>10.000.000 EUR</p>

VSEBINA PROJEKTA	<p>Festival Morostig</p> <p>Arheološko-etnološke-rokodelske delavnice s kulturnim programom in tržnico na temo dediščine kolišč v občinah Ljubljanskega barja s prepoznavno dediščino kolišč</p> <p>Predlagateljica: Občina Ig</p> <p>Problematika: 1) v občinah Ljubljanskega barja je premalo osveščenosti o bogastvu naravne in kulturne dediščine, predvsem o dediščini kolišč, 2) premalo je sodelovanja med občinami Ljubljanskega barja, ki imajo koliščarsko dediščino, 3) pomanjkljiva je promocija dediščine kolišč in biotske raznovrstnosti znotraj LUR, Slovenije in zunaj nje, 4) premalo je izkoriščenega potenciala dediščine kolišč v kulturne, turistične in gospodarske namene.</p> <p>Rešitve projekta: oblikovanje festivala z arheološkimi, etnološkimi in rokodelskimi delavnicami, koncerti, predstavami, tržnico z barjanskimi in rokodelskimi proizvodi v občinah Ljubljanskega barja s prepoznavno dediščino kolišč.</p>
------------------	--

	<p>Inovativnost projekta: 1) povezanost različnih delavnic, koncertov, predstav, tržnice in festivalsko dogajanje v občinah Ljubljanskega barja, 2) sodelovanje občin Ljubljanskega barja z dediščino kolišč z izmenjavo dogodkov, 3) sodelovanje z državami, ki so prav tako na seznamu Unescove dediščine kolišč (vsako leto se na festivalu predstavi druga država).</p> <p>Učinki projekta: projekt vpliva na razvoj kulture, turizma, gospodarstva in izobraževanja v občinah znotraj LUR, v Sloveniji ter državah z Unescovo dediščino kolišč.</p>
DIMENZIJA LUR	<p>Projekt Festival MOROSTIG nagovarja in vključuje širše občinstvo znotraj LUR in Slovenije ter tudi zunaj nje. V okviru projekta se povezujejo občine, kulturne organizacije in kulturniki: glasbeniki, plesni in likovni umetniki, rokodelci, arheologi, etnologi, Skupna občinska uprava 5G, Občina Vrhnika, Občina Borovnica in RRA LUR.</p> <p>Projekt je nacionalnega pomena; vključuje medsektorsko povezovanje kulture, izobraževanja in turizma, dviguje raven kulturnega in družbenega ter gospodarskega razvoja. Vključuje ključne elemente RRP LUR: prispeva k inovativni in povezani regiji.</p>
CILJI PROJEKTA	<p>Oblikovati festivalske dogodke (delavnice, glasbene in druge kulturne dogodke, tržnico vsak vikend v juliju in avgustu) v občinah Ljubljanskega barja z dediščino kolišč.</p> <p>Povezati LUR, Skupno občinsko upravo 5G, občine, društva, amaterske in profesionalne skupine, rokodelce, arheologe in etnologe.</p> <p>Pridobiti sredstva v okviru razpisov na ravni občin, na državni ravni in v okviru EU.</p> <p>Povezati amatersko in profesionalno kulturno sceno.</p>
CILJNO OBČINSTVO	<p>Prebivalci občine.</p> <p>Prebivalci občin LUR in drugih delov Slovenije.</p> <p>Domači, tuji turisti.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Privabiti obiskovalce in akterje Festivala Morostig.</p> <p>Povečano zavedanje pomena kulture in naravne dediščine za občine, regijo in državo.</p> <p>Sodelovanje različnih, tudi novih deležnikov pri snovanju kulturne, turistične in druge ponudbe.</p> <p>Novi inovativni pristopi pri snovanju programov in nagovarjanju obiskovalcev.</p> <p>Medresorsko povezovanje kulture in turizma in preostalega gospodarstva ter izobraževalnih institucij.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število dogodkov festivalskega dogajanja (delavnic, koncertov in drugih prireditev, tržnic).</p> <p>Število obiskovalcev (iz občine, LUR, Slovenije, tujine, strokovne javnosti).</p> <p>Število sodelujočih občin, društev, kulturnih organizacij, umetnikov, zavodov in drugih institucij.</p> <p>Število novih zaposlitev.</p> <p>Število turistov.</p>

FAZA PROJEKTA	Projekt se bo izvajal vsakoletno do leta 2027, začeni z letom 2023 (ob izbranih vikendih v juliju in avgustu).
NOSILEC	Občina Ig v sodelovanju z občinami Ljubljanskega barja, JSKD, Skupno občinsko upravo 5G, RRA LUR, kulturniki, umetniki, rokodelci, arheologi in etnologi.
OKVIRNA VREDNOST	Vrednost na letni ravni 34.000 EUR (priprava arheoloških, rokodelskih in etnoloških delavnic, organizacija koncertov, predstav in razstav s kakovostnimi umetniki, priprava tržnice kakovostnih izdelkov, priprava promocijskih zloženok).

VSEBINA PROJEKTA	<p>V kulturo sto na uro Abonmaji za otroke, mlade in ranljive skupine</p> <p>Predlagateljica: Občina Ig</p> <p>Problematika: 1) v majhnih občinah ni kritične mase ljubiteljskih društev, ki bi ponudile dovolj raznolikih in kakovostnih gledaliških, lutkovnih in plesnih predstav, koncertov, likovnih in fotografskih razstav ter filmskih projekcij, 2) otroci, mladi in druge ranljive skupine prebivalcev niso navajeni obiskovati kulturnih prireditev in ne vedo, kako se na njih obnašati, 3) premalo sodelovanja med deležniki v kulturi, 4) premalo sodelovanja med občinami, JSKD, kulturnimi zavodi, kulturnimi društvi, samostojnimi kulturnimi delavci, izobraževalnimi zavodi, med urbano in podeželsko kulturo.</p> <p>Rešitve: 1) oblikovanje različnih kakovostnih abonmajev (različnih tudi po zvrsteh umetnosti znotraj posameznega abonmaja), tudi e-abonmaja in poletnih prireditev na medobčinski ravni za otroke, mlade, ranljive skupine, 2) navajanje, vzgoja otrok, mladine, ranljivih skupin na obiskovanje kulturnih prireditev, 3) sodelovanje društev, amaterskih in profesionalnih skupin, vrtcev, zavodov (tudi CUDV Draga in Zavod za prestajanje kazni zapora), posameznih umetnikov, ki bi bili pripravljeni ponuditi program za oblikovanje abonmajev, 4) šole bi v okviru izbirnih vsebin ponudile vzgojo za kulturo in obisk kulturnih prireditev, abonmajev, 5) sodelovanje učiteljev, vzgojiteljev, kulturnih delavcev, JSKD, CUDV Draga, Zavoda za prestajanje kazni zapora pri oblikovanju oz. izboru primernih programov za otroke, mladostnike in ranljive skupine, 6) pridobivanje sredstev v okviru razpisov na državni ravni in v okviru EU.</p>
------------------	--

Inovativnost projekta: 1) abonmaji, ki vključujejo različne zvrsti umetnosti znotraj posameznega abonmaja (gledališka, glasbena, plesna, likovna umetnost), 2) priprava e-abonmaja za ranljive skupine (za zaprte osebe, osebe z omejeno mobilnostjo), 3) priprava poletnih kulturnih prireditev v različnih občinah za domače in tuje turiste, 4) povezovanje, sinergija, bogatitev ljubiteljskega in profesionalnega, podeželskega in urbanega, 5) vzorčni primer vzgoje za kulturo (navajanje mladih na kulturne prireditve, tudi glede obnašanja na prireditvah, izbire oblačil), 6) sodelovanje občin, JSKD, društev, šol, vrtcev, zavodov, CUDV Draga, Zavoda za prestajanje kazni zapora, kulturnih organizacij, kulturnih delavcev, RRA LUR in Skupne občinske uprave 5G, 7) mesto in podeželje oz. zaledje se medsebojno bogatita, 8) prek izbirnih vsebin vključitev šolajočih v abonmaje, 9) sodelovanje različnih in številnih deležnikov v kulturi, vključevanje institucij, ki delajo z ranljivimi skupinami, 10) pridobivanje sredstev v okviru razpisov na državni ravni in v okviru EU.

Učinki projekta: 1) projekt vpliva na razvoj kulture v posamezni občini in na razvoj v LUR ter na slovensko družbo v celoti, 2) vzorčni primer vzgoje za kulturo v slovenskem in mednarodnem merilu, 3) pozitiven vpliv na razvoj kulture, izobraževanja in gospodarstva, sčasoma tudi turizma (sinergija učinkov).

DIMENZIJA LUR

Projekt nagovarja in vključuje otroke, mlade in ranljive skupine v občinah LUR.

V okviru projekta se povezujejo občine, JSKD, društva, šole, zavodi, CUDV Draga, Zavod za prestajanje kazni zapora, kulturne organizacije, kulturniki, RRA LUR, občine v okviru Skupne občinske uprave 5G in NVO.

Projekt je nacionalnega pomena; vključuje medsektorsko povezovanje kulture, izobraževanja in turizma, dviguje raven kulturnega in družbenega razvoja; je vzorčni primer kulturne vzgoje na nacionalni ravni.

Vključuje ključne elemente RRP LUR: prispeva k inovativni in povezani regiji.

CILJI PROJEKTA

Oblikovati 5 različnih abonmajev letno: za otroke OŠ Ig, za mlade od 15. do 22. leta, za ranljive skupine, e-abonma, poletni abonma.

Oblikovati raznolike in kakovostne abonmaje (različne tudi po zvrsteh umetnosti znotraj posameznega abonmaja).

Navajati otroke, mladino, ranljive skupine na obiskovanje kulturnih prireditev.

Povezati RRA LUR, JSKD, Skupno občinsko upravo 5G, občine, društva, amaterske in profesionalne skupine, zavode (tudi CUDV Draga in Zavod za prestajanje kazni zapora) in posamezne umetnike v pripravo oz. oblikovanje programa abonmajev.

Pritegniti šole za obisk abonmajev v okviru izbirnih vsebin.

Spodbuditi sodelovanje učiteljev, vzgojiteljev, umetnikov, JSKD, CUDV Draga in Zavoda za prestajanje kazni zapora pri oblikovanju oz. izboru primernih programov za otroke, mladostnike in druge ranljive skupine.

Pridobiti sredstva v okviru razpisov na ravni občin, na državni ravni in v okviru EU.

Pripraviti poletni abonma za spodbujanje turističnega obiska v občinah za domače in tuje turiste.

Povezati ljubiteljsko in profesionalno kulturno sceno.

Razširiti projekt Bobri – festival kulturno-umetnostne vzgoje na celotno območje LUR.

CILJNO OBČINSTVO	Otroci OŠ Ig, mladi starosti 15–22 let, ranljive skupine (otroci s posebnimi potrebami, izključeni, prebivalci s slabšim gmotnim položajem, upokojeanci), prebivalci občin LUR in drugih delov Slovenije, domači, tuji turisti in e-občinstvo.
KVALITATIVNI KAZALCI	Vključitev novih občinstev v programe, abonmaje in prireditve. Povečano zavedanje pomena kulture za občine, regijo in državo. Sodelovanje različnih, tudi novih deležnikov pri snovanju abonmajev. Novi inovativni pristopi pri snovanju abonmajev in nagovarjanju občinstva. Medresorsko povezovanje kulture in turizma.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Število abonmajev in prireditev. Število obiskovalcev. Število sodelujočih občin, društev, kulturnih organizacij, umetnikov, zavodov in drugih institucij. Število novih zaposlitev. Število turistov. Odstotek povečanja sredstev za kulturo v sodelujočih občinah. Odstotek povečanja obiska kulturnih prireditev v sodelujočih občinah.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Projekt se bo izvajal do leta 2027 z oblikovanjem abonmajev za posamezno sezono, začeni poskusno s sezono 2023/2024 v okviru Skupne občinske uprave 5G, potem se projekt razširi na druge zainteresirane občine in lahko sčasoma postane eden od skupnih, prečnih projektov LUR. Možna bo povezava projekta s projektom Bobri na potepu po Ljubljanski urbani regiji.
NOSILEC	Občina Ig v sodelovanju z občinami, JSKD, Skupno občinsko upravo 5G in zainteresiranimi občinami v LUR.
OKVIRNA VREDNOST	Vrednost za eno leto: 75.000 EUR. Priprava programov, kataloga in promocijskih zloženkov abonmajev. Priprava programskih listov. Subvencioniranje abonmajev za cenejše in dostopnejše vstopnice za ranljive skupine.

Kulturni in upravni center – KUC Ivančna Gorica Središče slovenskega zborovskega petja

Predlagateljica: Občina Ivančna Gorica

VSEBINA PROJEKTA

S projektom KUC Ivančna Gorica občina odgovarja na potrebo po novem kulturnem, družabnem, ustvarjalnem in upravnem središču regije. Območje namreč nima primerne dvorane in prireditvene infrastrukture za izvedbo večjih dogodkov s področja glasbe, gledališča, razstavnih projektov ter protokolarnih in družabnih dogodkov.

Zasnova KUC gradi na kulturni dediščini lokalnega okolja in odgovarja na nacionalne izzive kulturnega razvoja. KUC Ivančna Gorica bo v regiji vzpostavil: 1) sodobno knjižnico kot prostor knjižnega, bralnega in socialnega srečevanja ter središča znanja, 2) novo gledališko in koncertno dvorano, 3) kinodvorano in dvorano za različne javne prireditve, 4) odprt javni prostor za prireditve na prostem, 5) izvajanja programa v primeru prihodnjih kriz, 6) razstavni prostor in 7) nove prostore za kreativne in kulturne industrije – KKI (lokalni rokodelci, oblikovalci, mladi ustvarjalci na področju KKI itd.).

KUC Ivančna Gorica bo ustvaril novo ponudbo in nagovarjal vse ciljne skupine obiskovalcev iz občine, regije in države ter zamejstva. Vizionarska zasnova progama presega okvirje podobnih projektov ter prinaša inovativne pristope pri zasnovi in izvajanju programov.

DIMENZIJA LUR

Projekt nagovarja širše občinstvo, je nacionalnega pomena in se že pri zasnovi povezuje s številnimi organizacijami. Zborovsko petje je najbolj množično umetniško udejstvovanje v Sloveniji in tudi najmočnejša ljubiteljska kulturna dejavnost, ki zadeva vse generacije. S projektom bo tako nacionalna zborovska kultura dobila osrednjo točko razvoja, ki bo delovala vse leto, program pa bo zasnovala inovativno in partnersko s ključnimi ustanovami na tem področju: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Društvo slovenskih skladateljev, European Choral Association, Zveza kulturnih društev Slovenije, Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica idr.

CILJI PROJEKTA

Ustvariti programsko, strokovno-izobraževalno in promocijsko točko, ki bo povezovala in nagovarjala vse zborovske ustvarjalce LUR in širše ter skrbela, da bo imelo zborovsko petje ustrezne pogoje za rast in razvoj.

CILJNO OBČINSTVO

Vse skupine in organizacije na področju slovenskega zborovskega petja, vključno z zamejskimi zbori.
S pripravo novih programov generirati nova občinstva.

KVALITATIVNI KAZALCI

Nagovarjati širok krog vseh, ki se v Sloveniji in v zamejstvu ukvarjajo z zborovskim petjem bodisi ljubiteljsko bodisi profesionalno.
Prinašati v regijo in Slovenijo svež, večplasten in inovativen program s področja zborovskega petja.
Pritegniti občinstvo iz lokalne skupnosti, regije in države ter tako spodbujati kulturni turizem.

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Razstavni program z najmanj dvema (2) tematskima razstavama letno na temo zborovske zgodovine.</p> <p>Posebna zbirka na temo zborovskega petja v knjižnici in fonoteka.</p> <p>Izkustveno središče zborovskega petja v okviru kulturnega centra, zasnovanega multimedijsko in interaktivno.</p> <p>Strokovna srečanja in mednarodne konference na temo zborovskega petja.</p> <p>S projektom KUC Ivančna Gorica želimo postaviti nov temelj »kulturi slovenskega zborovskega petja« za prihodnost te dejavnosti, ki je tesno povezana z nacionalno identiteto ter razvojem slovenskega jezika in kulture nasploh.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Obseg osrednjega programa produkcije, post-produkcije in promocije zborovskega petja.</p> <p>Obseg preostalega programa.</p> <p>Novi programi bralne kulture v knjižnici in povečano število članov knjižnice.</p> <p>Število sodelujočih institucij iz občine, regije, države in tujine.</p> <p>Število obiskovalcev.</p> <p>Projekt ima pridobljeno gradbeno dovoljenje ter programsko zasnovo in je pripravljen za izvedbo.</p>
NOSILEC	<p>Občina Ivančna Gorica. Partnerji: JSKD RS, Društvo slovenskih skladateljev, ZKD idr.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>5.000.000 EUR</p>

Priznanja
Občine Medvode

Razstava likovnih del
Občina Logatec

Center ponovne uporabe
Občina Grosuplje

Obisk Miklavža,
Občina Menges

Mekinjski samostan

Center vseslovenske in evropske kulture (rezidenčni center)

Predlagateljica: Občina Kamnik

Občina Kamnik je primer inovativnega povezovanja kulturne dediščine s sodobnim časom: leta 2022 so v občini obeležili 50. Dneve narodnih noš in oblačilne dediščine, organizirali 19. edicijo največjega poletnega kulturnega festivala v regiji Kamfest, s kulturnimi vsebinami oživljajo staro mestno jedro in v prostorih nekdanje kamniške smodnišnice vzpostavljajo Kreativno četrt Barutana, ki bo smiselno povezala Dom kulture Kamnik, Mladinski center Kotlovnica in KIKštarter (prostor za skupno delo (coworking) in podjetniški center).

Tudi Mekinjski samostan je zaradi svoje zgodovine (720 let) izjemen primer inovativnega povezovanja kulturne dediščine s kulturnim in kreativnim sektorjem. S projektom Mekinjski samostan. Center vseslovenske in evropske kulture želimo razviti celostno in prepoznavno podobo samostana. V objektu želimo izvajati sodobno kulturno, turistično in umetniško dogajanje. Z bogato tradicijo samostana želimo vzpostaviti popolnoma novo središče vseslovenske in evropske kulture, ki bo slonelo na bogati tradiciji zeliščarstva, trajnosti, lokalnosti, butičnosti in bogati kulturni dediščini.

Prostor zaradi svoje zgodovine in ambienta omogoča tudi izvedbo protokolarnih prireditev za regijo. Posredno z umetniškimi vsebinami in delno tudi rezidenčnim programom lahko spodbujamo regionalno kulturno sodelovanje in večjo dostopnost kulture za občane in ranljive skupine. Objekt je zaščiten pod spomeniškim varstvom. Severni del objekta je obnovljen, medtem ko je južni del objekta v stanju propadanja in je potreben temeljite obnove.

V Mekinjskem samostanu si želimo vzpostaviti bogato kulturno, gastronomsko, turistično in rezidenčno ponudbo. Povečati želimo hotelsko ponudbo (zdaj 17 sob z 58 posteljami) na 50 sob s 100 posteljami. Želimo urediti delovne prostore za lokalne ustvarjalce in rezidenco za umetniško ustvarjanje. Večnamenski prostori se bodo uporabljali za predavanja, razstave, koncerte, posvete, protokolarne dogodke, poroke itd.

Ker je Občina Kamnik nosilka tudi zlatega priznanja Slovenia Green Destination Gold, bo projekt zasnovan na spodbujanju nove veje kulturnega turizma, ki sloni na trajnosti na okoljskem, družbenem in tudi ekonomskem področju.

Želimo vzpostaviti novo obliko kulturnega turizma, ki je za Slovenijo novost, v tujini pa je že nekaj časa zelo zanimiva in je eden največjih potencialov kulturnega turizma. Z lastno blagovno znamko Doroteja, poimenovano po Doroteji Sidoniji Gallenberg (mekinjska opatinja med letoma 1706 in 1725), želimo združiti tako zeliščarska kot tudi rokodelska znanja ter lokalne izdelke. Želimo razviti dodatno vrednost, ki bo omogočala participacijo, povezovanje in sodelovanje celotnega področja LUR. Z blagovno znamko Doroteja ustvarjamo prostor priložnosti za turizem, zdrave in dobro počutje ter spodbujamo samooskrbo.

Vzpostaviti želimo: 1) prepoznaven hotel, sloneč na sakralni dediščini (recepcija, restavracija, kavarna, dodatne nočitvene kapacitete itd.); 2) dodatne prostore za predavanja in delo lokalnih umetnikov; 3) 1 rezidenčni prostor; 4) celovito interaktivno Plečnikovo razstavo; 5) prostore za delavnice; 6) prostore za razstave; 7) prostor za vinoteko; 8) dvigalo za gibalno ovirane; 9) pokritje

in ureditev atrijskega dela samostana; 10) arhitekturno ureditev zeliščnega vrta; 11) ureditev parkirišč in okolice.

Programi, ki jih bomo izvajali v okviru lastne blagovne znamke: Dorotejina šola, Dorotejina samostanska kuhinja, lastna trgovinica, zeliščarske delavnice; kulturne poti po Kamniku, vodenje po samostanu.

Ker ima objekt veliko prostorskih kapacitet, je primeren tudi za intenzivne vaje različnih glasbenih skupin (pevske zbori, koncertne zasedbe itd.) in izvedbo koncertov za lokalno skupnost, LUR, tujce ter turiste. Zaradi večnamenske uporabe ga bo treba tudi digitalizirati s promocijskimi zasloni in digitalno informativno ponudbo v recepciji.

Ustvariti prepoznaven kulturno-turistični projekt v Sloveniji, pa tudi v tujini. Projekt vpliva na razvoj kulture v posamezni občini in na razvoj v LUR ter zaradi svoje edinstvenosti na slovensko družbo v celoti.

Mekinjski samostan želi postati vzorčni primer, kako sakralno dediščino vnesti v kulturo, gospodarstvo in turizem, ter s tem vplivati na ekonomske učinke lastne občine in tudi celotnega področja LUR.

DIMENZIJA LUR

Program Mekinjskega samostana sestavljajo različni segmenti dejavnosti: koprodukcije letnih festivalov, galerijska dejavnost (umetniška produkcija regije v povezavi z mednarodnim prostorom), z ekološkega vidika samostan skrbi za dediščino samostanskega zeliščnega vrta in kulturne krajine, razvoj celostne podobe samostana pod ekološko blagovno znamko Doroteja, izvajanje delavnic zdravega in trajnostnega naravnega življenja, ekološki programi v sodelovanju z rezidenčnimi umetniki, socialno in družbeno je samostan angažiran, da povečuje število zaposlenih; objekt v velikosti 5.000 m² bo potreboval dodatne zaposlitvene profile z vseh področij, sodelovanje z javnimi zavodi, NVO, JSKD, z dodatno finančno spodbudo bo samostan postal vrhunski rezidenčni objekt v skupni površini več kot 5.000 m², mednarodna dimenzija na področju povezovanja kulturnega turizma in razvoja zelene regije z oskrbo iz lokalnega okolja, celovita ekološka usmerjenost objekta in delovanja po načelih smernic Slovenia Green, po katerih je Občina Kamnik nosilec zlatega priznanja, mednarodna dimenzija: trenutno več kot 60 % tujih gostov.

CILJI PROJEKTA

Različne koprodukcijske povezave v LUR, sodelovanje z Združenjem zgodovinskih mest Slovenije (Kamnik je član združenja), sodelovanje z organizacijami iz celotne Slovenije, tudi z drugimi državami EU, sodelovanje s programom rezidenčne mreže v LUR. Povezovanje z različnimi kulturnimi in turističnimi organizacijami v tujini. Z novimi programi in produkti kulturnega in kreativnega turizma, s promocijo večjih prireditev, promocijo in trženjem programov in lastnih produktov. Povečanje števila zaposlenih in razvoj novega občinstva.

CILJNO
OBČINSTVO

Z raznolikimi kulturnimi in umetniškimi programi nagovarjamo vse skupine občinstva; občane želimo vključevati kot akterje, da ponovno preučijo svoje pretekle vrednote; oživitev kulturne dediščine (obnova in revitalizacija objekta ter oživitev praks nesnovne dediščine, predstavitve, izrazi, znanja, veščine in z njimi povezani orodja, predmeti, izdelki), razvoj kulturne infrastrukture, krepitev kulturnih vezi, spoznavanje drugih kultur, spodbujanje medsebojnega sodelovanja in

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>krepitev evropske povezanosti, širši dostop do kulture, razvijanje turističnega gospodarstva, krepitev kulturnega in ustvarjalnega sektorja v regiji.</p> <p>Poudarjena medresorska dimenzija.</p> <p>Izobraževanje: samostan nudi različne izobraževalne vsebine s področja kulturne dediščine (nepremične, premične, nesnovne) in starih obrti itd.</p> <p>Zdravje: zaradi neposredne lege pod Kamniškimi Alpami, kjer se križata alpski in podalpski pas, je lega samostana po mnenju zdravstvenih strokovnjakov zdravilna in dobra za ljudi z dihalnimi težavami.</p> <p>Ekologija: objekt se nahaja v najbolj zelenem delu Kamnika in neguje tradicijo življenja z naravo: bivanje, gostinska ponudba kot tudi vse prireditve v njem so/bodo povezani z naravo in za okolje trajnostnimi pristopi in ekološkimi materiali.</p> <p>Razvoj lastne blagovne znamke Doroteja, ki obuja staro zeliščarsko samostansko tradicijo ter lokalno, rokodelsko tradicijo.</p> <p>Razvoj kulturnega in ustvarjalnega sektorja v regiji.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Obseg programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5 letnih festivalov. 5 dogodkov na lokalni ravni (proslave). 4 mednarodne prireditve. 4 poletne glasbene šole/delavnice. 40 usposabljanj in izobraževanj. 4 novi kulturni programi. 100 tradicionalnih lokalnih izdelkov. 12 razstav. <p>Predvideno število novih zaposlitev: 5.</p> <p>Iz naslova kulturnega turizma pričakujemo v 8 letih povečanje lastnih prihodkov na 1,5 mio EUR.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Projekt je v fazi programske zasnove in umestitve v občinsko kulturno strategijo. V primeru zadostnih denarnih sredstev bi bil projekt lahko realiziran leta 2025.</p>
NOSILEC	<p>Projekt izvajata Občina Kamnik, Oddelek za družbene dejavnosti in Javni zavod za kulturo Kamnik, enota Mekinjski samostan.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>1.500.000 EUR (obnova južnega dela samostana), ureditev umetniške rezidence velikosti od 20 do 24 m², ureditev infrastrukture za umetniške dogodke in kongresno dejavnost, ureditev turističnih namestitev za 100 gostov, ureditev zeliščnega vrta, sadovnjaka, parkirišč itd.</p>

Kreativna četrt Barutana

Razvoj, ureditev in zagon kreativnega, družbenega in kulturnega centra na ostankih nekdanje kamniške smodnišnice

Predlagateljica: Občina Kamnik

VSEBINA PROJEKTA

Ideja naslavlja problem neizkoriščenega sodelovanja akterjev kulturnega in kreativnega sektorja (KKS), izključevanje večgeneracijskega pristopa, potencial aktivne mladine, zapostavljanje industrijske dediščine, pomanjkanje prostorske in organizacijske infrastrukture ter pomanjkanje sodobnih strategij in politik za kulturno, kreativno, mladinsko, socialno in družbeno produkcijo v manjših mestih LUR.

Projekt predvideva povezovanje obstoječih organizacij s področja kulture, dela z mladino, NVO in podjetništva na skupnem prostoru nekdanje smodnišnice in vzpostavitev manjkajočega produkcijskega centra v Kreativno četrt Barutana. Predvideva prenovo stavbe ključavničarstva/šlosarije in ureditev okolice na območju propadle smodnišnice z namenom vzpostavitve novega manjkajočega produkcijskega centra v zaokroženo celoto.

Projekt pripravlja mreža javnih in nevladnih organizacij ter posameznikov in s tem briše meje med nevladnim sektorjem, neorganizirano javnostjo in javnim sektorjem. Omogoča dostopen in varen prostor oziroma skupnost za kreiranje novih kulturnih, mladinskih, socialnih in družbenih programov.

Trajnost v kulturnem in socialnem smislu bosta zagotavljala preplet partnerjev, ki so tako osebe javnega prava kot nevladne organizacije, ter raznovrstnost uporabnikov in programov. V ekološkem smislu bo prisotna posebna skrb za trajnost tako pri prenovi infrastrukture kot pri izvajanju programskih aktivnosti.

DIMENZIJA LUR

Izbor projektnih partnerjev in lastnih programskih sklopov nakazuje povezanosti na področju socialnih zadev (Kotlovnica je bila partner Večgeneracijskega centra Ljubljana v občini Kamnik z aktivnostmi za ranljive skupine brezposelnih, mladih in starejših), izobraževanja v sklopu programov neformalnega izobraževanja (Mladinski center Kotlovnica, KUD Priden možic, Zadruga KIKštarter), ekologije z že obstoječimi aktivnostmi, kot je projekt Izmenjevalnica oblačil, in zdravja prek projektov Lokalne akcijske skupine za boj proti zasvojenostim. Projekt Kreativna četrt Barutana bo namenjen tudi koprodukcijam s sosednjimi občinami (Domžale, Mengeš, Trzin, Komenda, Lukovica) in močnejšimi akterji v širšem slovenskem prostoru ter mednarodnim koprodukcijam.

CILJI PROJEKTA

Povečanje prostorske, tehnične in organizacijske infrastrukture.

Večanje števila obiskovalcev.

Večanje števila vključenih v programe projekta.

Večanje števila produkcij.

Večanje števila producentov.

Večanje števila NVO v regiji.

Višanje kakovosti regijskih produkcij iz programov projekta.

Povečanje socializacije prebivalcev regije.

CILJNO OBČINSTVO	<p>Ustvarjanje pogojev za kreativni razvoj regije.</p> <p>Ciljno občinstvo so ustvarjalci in obiskovalci zelo različnih profilov in generacij. Ustvarjalci so obstoječi in novi producenti oziroma nosilci aktivnosti. Geografsko v večini prihajajo iz severne ljubljanske regije in tudi z mednarodnega območja. Prav tako je projekt v večji meri namenjen obiskovalcem iz severne ljubljanske regije, kjer tovrstnih programov in infrastrukture ni oziroma je razpršena.</p> <p>Programska ideja predvideva vključitev civilne družbe, še posebno pri izdelavi programske zasnove, ki bo zajemala prilagoditev dobrih praks v novo, manjšemu mestu prilagojeno in nadgrajeno obliko. Z vključitvijo nosilcev aktivnosti, ki že potekajo, s področij kreatorjev politik (odločevalcev), kulture, mladine, podjetništva in ranljivih skupin. Predvsem pa se pričakuje vključenost občanov v delovanje projekta kot povezovalne točke za participacijo z vključevanjem različnih vrst organizacij in uporabnikov ter njihovih obstoječih in novih programov, ki bodo nastajali v Kreativni četrti Barutana.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Generiranje novih primerov dobrih praks na področjih projekta.</p> <p>Pilotni primer produkcijskega centra manjšega mesta.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Letni javni poziv za produkcijske prostore.</p> <p>Letni javni poziv za nove produkcije, programe.</p> <p>Izvedba desetih izobraževanj letno.</p> <p>Pet podprtih produkcij, programov.</p> <p>Ena nova zaposlitev letno.</p> <p>40-odstotno povečanje števila obiskovalcev.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>2023: sprejetje OPPN, priprava DIIP, grajenje skupnosti uporabnikov, oblikovanje programske zasnove z lokalnimi deležniki, detektiranje virov financiranja, razvoj modela upravljanja, izvedba prve faze prenove, druga faza produkcijske testne intervencije v infrastrukturi, pilotna izvedba programa.</p> <p>2024: druga faza prenove stavbe in okolice, detektiranje virov financiranja, evalvacija programa, nadgradnja programa, iskanje produkcijskih sodelovanj.</p> <p>2025–2027: detektiranje virov financiranja, vzpostavljanje mednarodnih povezav, polno delujoča Kreativna četrt Barutana.</p>
NOSILEC	<p>Izvedba in upravljanje: Javni zavod za kulturo Kamnik, Občina Kamnik, Zavod Mladinski center Kotlovnica Kamnik. Partnerji: organizacije Kreativne četrti Barutana.</p> <p>Projekt predvideva tudi razvoj modela upravljanja.</p>

Arhitekturna prenova: 1.036.200 EUR
Oprema: 192.000 EUR
Program (3 leta): 150.000 EUR
Skupaj: 1.378.200 EUR

Hiše mojega kraja

Evidentiranje stavbne dediščine v urbanem okolju

Predlagateljica: Občina Log - Dragomer

Projekt zajema evidentiranje stavbne dediščine v urbanem okolju večinoma starih domačij z gospodarskimi objekti. Kakovostna urbana krajina spodbuja ljudi, da se radi vračajo domov ali na delo in v tem okolju izkoristijo svoj notranji potencial. Kakovostna urbana krajina pomeni, da neko okolje označimo z MOJ KRAJ, na katerega smo ponosni, h kateremu prispevamo, o katerem lahko pripovedujemo prijateljem in znancem ter širimo lokalno zavest. Označimo in sprejmemo pa ga lahko, če smo ozaveščeni o dediščini urbanega okolja in pomenu posameznih objektov, ki so jih naredili naši predhodniki, prvotni snovalci urbanizma našega kraja.

Projekt Hiše mojega kraja se poleg osrednjega fokusa oz. evidentiranja stavbne dediščine v urbanem okolju usmerja tudi v prihodnost. Kakovostno urbano okolje zase in za zanamce ustvarjamo z novimi posegi v prostor. S tega vidika lokalno zavest utrjujemo z obveščanjem o arhitekturnih kakovostih v prostoru in o načinu izvajanja novih posegov v prostor, konkretno, kakšna določila imajo prostorski akti za objekte (občina sprejema nov prostorski akt) in kakšni upravni postopki so potrebni za posege v prostor. S posegi v prostor, ki so skladni s prostorskimi akti in prostorsko zakonodajo, namreč omogočamo kakovostno regulacijo posegov v prostor, s tem pa skladno oblikovano okolje, ki mu pripadamo, kar prispeva k zavesti o lokalni pripadnosti.

Projekt zajema konkretni prikaz ohranjanja kulturne dediščine: restavriranje/konzerviranje enega kosa historičnega stavbnega pohištva (vrata) ali omare bodisi za ponovno bodisi spremenjeno uporabo. Na ta način prikažemo, kako lahko skrbno ravnamo z zgodovinskimi predmeti svojih predhodnikov, izkažemo spoštovanje zgodovine in krepimo zavest o zgodovini svojega kraja.

Projekt bo pozitivno vplival na razvoj kulture in turizma. Osnovne šole bi lahko predstavile kulturno dediščino na inovativen način (npr. s predstavitvijo restavriranja/konzerviranja historičnega pohištva), pri čemer bo to spodbudilo k trajnostni rabi predmetov in povečalo zanimanje za izobraževanje na področju ohranjanja kulturne dediščine.

DIMENZIJA LUR	Projekt bo najbolj smiselno voditi skupaj z zainteresiranimi javnimi zavodi in drugimi nevladnimi organizacijami iz celotne regije. Vsak izmed njih lahko bistveno pripomore h kakovostnejšemu evidentiranju dediščine. Na inovativen in interaktiven način bi bilo mogoče prikazati razvoj urbanizma v celotni regiji. Projekt ima potencial, da postane eden od skupnih, prečnih projektov LUR.
CILJI PROJEKTA	Vzpostavitev stika z lastniki objektov z dogovorom o možnosti evidentiranja stavbe. Evidentiranje kakovostnih zgodovinskih stavb urbanega okolja. Evidentiranje veljavnih lokalnih in državnih predpisov za posege v prostor. Seznanjanje širše lokalne skupnosti o pomenu ohranjanja kakovostnega prostora danes in jutri ob upoštevanju načinov urejanja prostora včeraj. Restavriranje/konzerviranje historičnega pohištva za spremenjeno uporabo oziroma ponovno uporabo.
CILJNO OBČINSTVO	Občani Občine Log - Dragomer. Nakazati občinstvu zunaj regije, kako pomembno je ohranjanje stavbne dediščine urbanega okolja.
KVALITATIVNI KAZALCI	Inovativnost, povezovanje regije, nova občinstva.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Izvajanje aktivnosti za utrjevanje zavesti o lokalni pripadnosti (na ravni regije).
FAZA PROJEKTA	Projekt je v fazi idejne zasnove.
NOSILEC	Občina Log - Dragomer skupaj z zunanjimi izvajalci ter v sodelovanju z zainteresiranimi društvi. Okvirna vrednost projekta 40.000 EUR.

Po poteh vodnih virov

Evidentiranje vodnih virov v regiji in zgodovinski pregled njihovega nastanka

Predlagateljica: Občina Log - Dragomer

VSEBINA PROJEKTA

Projekt zajema evidentiranje vodnih virov v regiji, zgodovinski pregled nastanka vodnih virov, popis vodnih virov ter obnovo še obstoječih vodnih virov, vpis v register naravne in kulturne dediščine in označitev skladno z zakonodajo o označevanju naravnih vrednosti in kulturnih spomenikov, seznanjanje širše lokalne skupnosti o pomembnosti kakovostne vode, zagotavljanje življenjskega prostora in ohranjanje živalskih vrst. V času, ko se srečujemo s pomanjkanjem kakovostne pitne vode, je ohranjanje vodnega bogastva izjemnega pomena. Potrebujemo dobro gospodarjenje z vodo in ohranjanje vodnih okolij, da bo dovolj kakovostne vode tudi za naše zanamce.

Pomembnost in prednost vodnih zajetij, ki jih imamo, je velika, zato bi zanje morali skrbeti tako z vidika kulturne dediščine kot z vidika oskrbe z vodo. Nekatera zajetja podzemnih voda bi namreč v času izrednih razmer zagotovila preskrbo s pitno vodo velikemu številu ljudi.

Projekt bo povezal regijo, ohranil kulturno in arhitekturno dediščino ter pripomogel k večjemu ozaveščanju o pomembnosti kakovostne vode.

Projekt bo pozitivno vplival na razvoj kulture (ohranitev kulturne dediščine), turizma (tematska pot, ki bi povezala celotno regijo itd.), gospodarstva (spodbuditev iskanja inovativnih načinov zagotavljanja kakovostne vode, samooskrbna naselja na območjih izven aglomeracije itd.) in šolstva (predstavitve kulturne in arhitekturne dediščine, ozaveščanje o pomembnosti kakovostnih vodnih virov itd.).

DIMENZIJA LUR

Projekt bo smiselno voditi skupaj z zainteresiranimi javnimi zavodi in drugimi nevladnimi organizacijami iz celotne regije. Vsak izmed njih lahko bistveno pripomore k bolj kakovostnemu evidentiranju dediščine. Na inovativen in interaktiven način bi bilo mogoče prikazati zgodovino vodnih virov na Ljubljanskem barju in lokacije vodnih virov ter jih povezati z različnimi tematskimi potmi (kolesarska pot po barju itd.). Okoljski izziv pomanjkanja kakovostne pitne vode bi bilo mogoče rešiti z ustrezno zaščito in obnovo vodnih zajetij.

CILJI PROJEKTA

Vzpostavitev stika z lastniki vodnih zajetij z dogovorom o možnosti evidentiranja.

Evidentiranje vodnih zajetij.

Zgodovinski pregled nastanka vodnih virov.

Vpis v Register naravnih vrednot in Register nepremične kulturne dediščine ter označitev skladno s predpisi o označevanju naravnih vrednot in nepremičnih kulturnih spomenikov.

Seznanjanje širše lokalne skupnosti o pomembnosti kakovostne vode.

Zagotavljanje življenjskega prostora in ohranjanje živalskih vrst (npr. potočni rak).

Obnova vodnih zajetij.

Povezovanje celotne regije.

CILJNO OBČINSTVO	Občani Občine Log - Dragomer. Nakazati občinstvu zunaj regije, kako pomembno je ohranjanje vodnih virov.
KVALITATIVNI KAZALCI	Inovativnost. Povezovanje regije. Nova občinstva.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Izvajanje aktivnosti za ozaveščanje o pomembnosti dobrega gospodarjenja z vodo in spoštovanje vodnih okolij, da bo dovolj kakovostne vode tudi za naše zanamce.
FAZA PROJEKTA	Idejna zasnova.
NOSILEC	Občina Log - Dragomer skupaj z zunanjimi izvajalci ter v sodelovanju z zainteresiranimi društvi.
OKVIRNA VREDNOST	50.000 EUR

BrLOG
Program za mlade

Predlagateljica: Občina Logatec

VSEBINA PROJEKTA

Kot odgovor na trend stisk in težav, ki so se pojavljale med otroki in mladostniki, Občina Logatec v sodelovanju s Centrom za socialno delo Logatec oblikuje preventivni program za mlade, ki bo v pomembnem delu gradil predvsem na kulturi. Prav zato bo v njegovem, delovanju pomembno sodelovanje z različnimi kulturnimi inštitucijami in umetniki.

Program obsega individualno delo, svetovanje in delo po delavnicah. Otrokom in mladostnikom bo Občina Logatec s tem omogočila uporabo prostora, namenjenega aktivnemu in kakovostnemu preživljanju prostega časa. Prostor se nahaja v objektu ob potoku, ob čistilni napravi Logatec.

DIMENZIJA
LUR

Dejavnosti v BrLOGu – programu za mlade se izvajajo z namenom, da se lahko otroci in mladostniki svobodno izražajo in razvijajo svoje potenciale, širijo svojo socialno mrežo ter pridobivajo potrebne veščine za poznejše odraslo obdobje.

V programu se prepleta sodelovanje s posamezniki, skupinami in drugimi organizacijami za izvajanje aktivnosti, ki so v interesu otrok in mladostnikov ter interesu lokalne in širše skupnosti.

CILJI PROJEKTA

Poglavitni cilj je, da se za mlade in skupaj z njimi ustvarja varen in sprejemajoč prostor, kjer se lahko svobodno izražajo in razvijajo svoje potenciale. Cilj je tudi oblikovati okolje, ki omogoča tkanje novih poznanstev, sklepanje prijateljstva in širjenje socialne mreže, obenem pa aktivno preživljanje prostega časa in vključevanja v lokalno skupnost.

Eden izmed ciljev je tudi ureditev prostora za obiskovalce, v smislu ogleda dogodkov, razstav, delavnic in izobraževanj.

CILJNO
OBČINSTVO

Ciljno občinstvo so otroci in učenci ter mladina.

Pa tudi skupine in NVO, ki se ukvarjajo z mladimi in poznajo odgovore na potrebe današnjih otrok.

KVALITATIVNI
KAZALCI

Novo središče za mlade v občini.

Regijsko, mednarodno in medgeneracijsko sodelovanje.

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Poveča se število otrok in mladih, ki obiskujejo organizirane dejavnosti.</p> <p>Poveča se število različnih oblik dejavnosti.</p> <p>Poveča se število dogodkov in prireditev, ki se izvajajo v novem prostoru.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Vsebina projekta se delno že izvaja, za popoln obseg izvajanja pa je treba prostor še ustrezno urediti in opremiti.
NOSILEC	Občina Logatec in Center za socialno delo Ljubljana – Območna enota Logatec.
OKVIRNA VREDNOST	30.000 EUR letno

VSEBINA PROJEKTA	<p>Notranjska domačija Muzej in kulturno-turistično-informativno središče Logatca</p> <p>Predlagateljica: Občina Logatec</p> <p>Občina Logatec je lastnica pritlične hiše, tipične notranjske domačije, ki datira v 19. stoletje. S prenovo in ureditvijo se ta preoblikuje v kulturno-turistično-informativno središče Logatca. Vanjo se umesti muzejska postavitvev z informacijsko pisarno, pri čemer se pripadajoči atrij zunaj hiše oblikuje v prireditveni prostor, v manjši center družabnega in ustvarjalnega življenja. S tem domačija postane vstopna točka kulturnega turizma Občine Logatec. Projekt vsebuje revitalizacijo domačije v smislu notranjske hiše skozi čas, v katero se umesti virtualni muzej s predstavitvijo znamenitosti, naravne in kulturne dediščine, v povezavi z dediščino vojaških</p>
------------------	---

železnic – feldban. V prostoru se uredi še kavarno za družabna srečanja in pogovore. Del stavbe se nameni sobam za obiskovalce kot manjši penzion.

DIMENZIJA LUR

Zavod za varstvo kulturne dediščine s svojimi smernicami in strokovnimi sodelavci sodeluje pri obnovi objekta. Ustanove, kot je Slovenski etnografski muzej, in nevladne organizacije pa sodelujejo pri pripravi vsebine in dejavnosti v tem prostoru. Z zunanjimi izvajalci, tujimi partnerji se izvedejo različne delavnice in predavanja. Pri čemer se zasleduje cilj medgeneracijskega druženja in prepletanja med preteklostjo in sedanjostjo.

V občini Logatec so tri osnovne šole, javni in zasebni vrtec ter javni in zasebni dom starejših. Navedeni občani, vključeni v te ustanove, se vključujejo v obnovo in postavljanje vsebine prostora. Ekološki vidik obnove je zagotovljen z vgradnjo naprav, ki ne bodo v škodo okolju. Prav tako so pri obnovi in izvajanju programa upoštevani materiali, ki niso nevarni okolju in zdravju. Med dejavnostmi izstopajo projekti medgeneracijskega druženja, ki imajo dobre socialne in zdravstvene učinke.

CILJI PROJEKTA

Revitalizacija domačije pomeni ohranitev kulturne dediščine. Z vsebinami prostora, kot so muzej, prireditve in turistično-informacijski center, pa vpliva na kakovost življenja občanov, in sicer z novimi pristopi sodelovanja in sobivanja, predvsem druženja med mlajšimi, starejšimi in invalidi. V kulturnem, ekološkem in socialnem smislu je cilj: obnova domačije, ki izvaja dejavnost muzeja in informacijsko-turistične pisarne, obenem zagotavlja izvajanje različnih dogodkov, pri čemer se posveča prikazu pomena ohranjanja dediščine in zdravega in čistega okolja, ter spodbujanju medgeneracijskega druženja in sobivanja.

Cilj v finančnem smislu pomeni sredstva, ki se zagotavljajo v vsakokratnem občinskem proračunu Občine Logatec, pridobivajo pa se tudi na trgu z vstopninami, prodajo spominkov in drugimi dejavnostmi.

CILJNO OBČINSTVO

Ciljno občinstvo so otroci in učenci ter mladina, ki spremljajo obnovo objekta in tudi sodelujejo pri vsebini dejavnosti domačije. Naslednja populacija so starejši in invalidi, ki se jim omogoči sodelovanje pri nastajanju muzejske zbirke in poučevanju mladih, v smislu podajanja ustnega izročila. Občinstvo so tudi tujci, obiskovalci v regiji, bodisi z lastnim prevozom ali s kolesom, avtobusom ali vlakom. Domačija je namreč dostopna, saj se nahaja v središču kraja. Ciljno občinstvo so ljudje vseh starosti in zanimanj.

Pričakovano občinstvo so tudi osebe različnih narodnosti, ki so stalni ali začasni občani Logatca, ki s svojo kulturo in tradicijo bogatijo dejavnosti in življenje v kraju.

KVALITATIVNI KAZALCI

Vodilna želja občine je umestitev muzeja v glavnem objektu. Virtualni muzej s pripadajočo kongresno, gostinsko, turistično-informacijsko in nastanitveno dejavnostjo bo služil kot magnet za prihod turistov v občino Logatec. Namen je, da bi postal vstopna točka za obiskovalce občine. Obiskovalec bo v virtualnem muzeju najprej spoznal zgodovino Logatca in Notranjske, nakar bo lahko ob pomoči informacij, zgibank, aplikacije in nasvetov turističnega informatorja samostojno raziskoval okolico. Obenem je želja pripeljati v mesto tudi kongresni turizem, kjer bodo lahko gosti, ki se bodo udeležili kongresa/delavnice/sestanka, uživali v zgodovinsko umeščeni hiši in okušali lokalne pridelke.

KVANTITATIVNI KAZALCI	Projekcije kažejo 35 % povečanje števila prireditev, 41 % povečanje števila obiskovalcev in 80 % povečanje števila nastopajočih. Projekt bo neposredno ustvaril 3 nova delovna mesta in številna delovna mesta v sekundarnih dejavnostih.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Projekt je v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Investicijska dokumentacija je izdelana. Projekt je umeščen v NRP. Projekt bo realiziran v letu 2025.
NOSILEC	Lastnik in investitor Občina Logatec. Upravljavec javni zavod. Pomožni objekt Narodnega doma.
OKVIRNA VREDNOST	900.000 EUR

VSEBINA PROJEKTA	<p>Kultura 4.0 Projekt rekonceptualizacije Narodnega doma Logatec</p> <p>Predlagateljica: Občina Logatec</p> <p>V občini je kulturnih dogodkov in potreb občanov po njih veliko, primanjkuje pa za to primernih prostorov, saj je obstoječi objekt Narodnega doma s prizidano Knjižnico Logatec dotrajan in ne zadošča zadostni potresni varnosti. Poleg tega je obstoječa osrednja dvorana premajhna in ne zadostuje današnjim potrebam prebivalcev.</p> <p>Zaradi slabega stanja objekta, na drugi strani pa naraščajočih potreb prebivalcev po kulturnih dogodkih, ima Občina Logatec namen porušiti obstoječi objekt Narodnega doma s prizidano Knjižnico Logatec in na njegovem mestu zgraditi novega. Obstoječe dvorane ni ekonomsko upravičeno sanirati, saj osnovne kapacitete ne zadoščajo zahtevam, pravilnikom in normativom</p>
------------------	---

ter primerne (dovolj velike) dvorane tako ni mogoče zagotoviti. Poleg tega je želja občine zgraditi večjo dvorano, ki bo zadostila tako potrebam občanov kot tudi širše regije. Ohranili bi le sprednji del Narodnega doma zaradi zahtev Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije oziroma pomena Narodnega doma kot spomenika.

Predviden program se je v večji meri že do zdaj izvajal v obstoječem Narodnem domu, vendar sta tako dvorana kot knjižnica danes utesnjeni, prostori pa so postali z vidika uporabe novih tehnologij in načinov uporabe prostora tako v knjižničarstvu kot v glasbi, uprizoritvenih umetnostih in pri drugih prireditvah nefunkcionalni. Novi objekt bo tako pomenil nadaljevanje istih dejavnosti na lokaciji, hkrati pa bo omogočil širitev in funkcionalno nadgradnjo.

Projekt umešča kulturo in kulturno delovanje kot vezivo med gospodarskimi in družbenimi panogami. V ospredje postavlja redefinicijo družbenih in medosebnih odnosov po vertikalni in horizontalni ravni. Dodana vrednost bo rezultirala v povezovanju do zdaj nepovezljivega. V projektu bodo vključeni lokalni, regionalni, državni in tudi mednarodni človeški viri. Ne bo šlo le za recikliranje tujih praks, ampak za kreacijo novih.

Namen projekta je zagotovitev temeljne infrastrukture, ki bo omogočala tako fuzijo analognega in digitalnega sveta kot tudi zlitje kulturnih, gospodarskih, raziskovalnih, izobraževalnih in turističnih vsebin v integralne kulturne in turistične produkte. S tem namenom bo zgrajen večnamenski kompleks Narodnega doma z dvema dvoranama, knjižnico, glasbeno šolo, galerijo, kavarno, gospodarskimi prostori in zunanjo ureditvijo objekta – ureditvijo javnih prostorov in parka z otroškim in športnim igriščem. Tako občina kot tudi širša regija bosta pridobili novo urbano kulturno središče, ki bo služilo kot platforma za štiridimenzionalni preplet različnih vsebin z različnih področij kulturnega, družbenega in gospodarskega delovanja. Vsebine bodo umeščene z organizacijo raznovrstnih dogodkov. Temelj prihodnjega delovanja Narodnega doma Logatec je redefinicija medosebnih odnosov, uveljavitev ustrezne asertivne komunikacije med deležniki ter kreacija in izvajanje obstoječih in novih vsebin.

Projekt je vsebinsko načrtovan tako, da izpolnjuje vse kriterije LUR. Z umestitvijo sodobne kulturne infrastrukture bo v bazenu med Ljubljano in Trstom vzpostavljena nova združena entiteta, ki bo ponujala storitve in dogodke na najvišji ravni. Za kakovostno in redno zagotavljanje vsebin se bo povezovala tako z NVO in javnimi zavodi v LUR kot tudi z NVO in javnimi zavodi v sosednjih regijah. Z organizacijo POP-UP dogodkov bo omogočeno predstaviti kulturne in turistične vsebine iz celotne države in tudi tujine. Projekt podaja tudi novo percepcijo kulture (KUL 4), ki bo lahko vsebinsko vplivala na pojmovanje kulture ter pasivno in aktivno kulturno udejstvovanje na nacionalni ravni. Tako Logatec kot tudi preostali regijski deležniki posedujejo NVO in javne zavode, ki zagotavljajo vsebine za mednarodno sodelovanje, zato je to kot tako ena od ključnih prvin vsebinske platforme. Pri pripravi investicije so bile upoštevane zelene smernice za gradnjo in tudi za nadaljnje delovanje objektov. Projekt je sam po sebi inovativen, spodbujalo pa se bo tudi inovativne pristope pri zlitju raznovrstnih panog in dejavnosti.

CILJI PROJEKTA	Programska platforma je postavljena z namenom dviga kakovosti življenja vseh občanov in občanov v občinah LUR in širše. Infrastruktura bo zagotavljala pogoje za pestro izvedbo vsebin različnih umetnosti in posledično vplivala na dinamično prehajanje ponudnikov kulturnih in turističnih storitev. Osnovna agenda so kulturne storitve kot turistična atrakcija za domače in tuje turiste.
CILJNO OBČINSTVO	Ciljno občinstvo so ljudje vseh starosti in zanimanj ter tudi različnih narodnosti. Slednji so stalni ali le začasni občani Logatca, ki s svojo kulturo in tradicijo bogatijo dejavnosti in življenje v kraju. Izvajalo se bo tako programe, ki bodo namenjeni določeni ciljni skupini, kot tudi programe, ki bodo združevali – zlitje analognega in digitalnega razmišljanja. Pridobivanje novih znanj in izkušenj na podlagi kulturnih dogodkov, v katerih bodo obiskovalci lahko aktivno ali pasivno vključeni. Tako vsebinska platforma kot tudi infrastruktura bosta namenjeni za dogodke, ki bodo v svojem bistvu napredni in inovativni.
KVALITATIVNI KAZALCI	Učinki izgradnje novega kompleksa bodo vidni tudi v zagotavljanju, ohranjanju, predstavitvi, raziskovanju in promociji snovne in nesnovne kulturne dediščine, vključno z nastajanjem nove. Povečala se bo dostopnost do ustvarjalnosti za nove generacije umetnikov, ustvarjalcev v kulturi in vseh tistih posameznikov, ki se ukvarjajo s kritično in teoretsko refleksijo umetniške ustvarjalnosti. Zagotovila se bo večja dostopnost javnih kulturnih dobrin in storitev za vse prebivalce in obiskovalce, ob promociji prepoznavnosti kulturnih dobrin kraja. Okrepil se bo tisti del kulturne produkcije, ki temelji na medpodročnem povezovanju in sodelovanju, zlasti s področji vzgoje in izobraževanja, turizma, urbanizma, regionalnega razvoja, ekologije in gospodarskega razvoja. Povečal se bo obseg tiste kulturne produkcije, ki se odvija na odprtih javnih površinah in ki neposredno prispeva h kultiviranju podobe kraja. S tem se bodo zagotovili pogoji, da se bodo nevladne organizacije in druge ustanove ter posamezniki, ki delujejo na področju kulture, razvijali ter prispevali k večji kakovosti in raznovrstnosti kulturne ponudbe. Ob tem se bosta spodbujala mednarodna dimenzija kulturne produkcije in njeno vključevanje v evropske pobude in projekte. In ne nazadnje se bo pokazala tudi podpora zasebnim pobudam pri razvoju spremnih dejavnosti.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Projekcije kažejo 21 % povečanje števila prireditev, 31 % povečanje števila obiskovalcev, 15 % povečanje števila nastopajočih in 40 % več vadbenih terminov. Projekt bo neposredno ustvaril 12 novih delovnih mest in številna delovna mesta v sekundarnih dejavnostih.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Za projekt je pridobljeno gradbeno dovoljenje, izdelana investicijska dokumentacija in pridobljeno sofinanciranje Eko sklada RS ter je uvrščen v NRP in skladen z občinsko razvojno strategijo. Projekt bo realiziran v letu 2026.

NOSILEC

Investitor in lastnik je Občina Logatec.
Upravljavec bo javni zavod v nastajanju.

OKVIRNA
VREDNOST

14.000.000 EUR

VSEBINA PROJEKTA

Bivanje na (kult)uro / Kulturne rezidence.

Mreža umetniških in humanističnih rezidenc (in mobilnih pisarn) v prostorih kulturne dediščine

Predlagateljica: Občina Medvode

Projekt odpira razširjeno možnost umetniških rezidenc, saj so te največkrat postavljene v mestna središča. Prostoru kulturne dediščine z vso infrastrukturo kulturnega spomenika iz statusa zasebnega prostora tako prerastejo v »javni prostor« z dobro prakso odprtosti tako do umetnikov kot tudi do obiskovalcev. Primer: Domačija Pr' Lenart, Hiša na hribu – Zavod CCC itd.

Gre za načelo »space share«, kjer imajo umetniki in podjetniki možnost, da svoje delo opravijo v okolju kulturne in naravne dediščine ter s povsem drugačnimi možnostmi, kot jih nudijo rezidence v mestih. Prostoru kulturne in naravne dediščine s svojo tenkočutnostjo in umirjeno svetlostjo privlačijo, nagovarjajo in navdihujejo ustvarjalke in ustvarjalce sodobnih umetniških praks. Umestitev projekta v ta okolja pomeni povezovanje in soustvarjanje s krajani, krajino in pripovedmi, ki so vtkane vanjo. Lokacija, nabita z osebno in vaško zgodovino, z drugostjo, lokalno floro in favno ter lokalnimi zgodbami postane prostor rezidenčne drugačnosti. Gre za brisanje meje med življenjem in umetnostjo. Mestni vrvež zamenja mirno naravno okolje s povsem drugačnim ritmom. Prostoru kulturne dediščine rezidentom nudijo tudi prostore za predstavitev ustvarjenih del, s tem pa umetniške programe povežemo z lokalnim turizmom v t. i. kulturni turizem.

DIMENZIJA LUR

Projekt nudi koriščenje in vzpostavljanje novih večdnevniških in humanističnih rezidenc z gostovanjem tujcev ali domačih umetnikov ter podjetnikov. Z vzpostavitvijo mobilnih pisarn v objektih kulturne dediščine pa nagovarja podjetnike z različnih koncev LUR in Slovenije, da izkusijo drugačno delovno okolje, bogato z elementi zgodovine in dediščine.

Projekt omogoča vzpostavitev mreže rezidenc in mobilnih pisarn LUR, kroženje enodnevnih uporabnikov in izmenjavo izkušenj med občinami LUR, s tem pa povečuje povezanost regije.

	Zaradi ponovne uporabe prostorov je lahko vzorčni primer (p)oživljanja objektov kulturne dediščine in prispeva k vidiku zelene regije.
CILJI PROJEKTA	Poživljanje praznih prostorov. Oživljanje kulturne dediščine. Prenos rezidenc iz mestnih središč – decentralizacija. Ozaveščanje o pomembnosti kulturne dediščine. Spodbujanje k trajnostnemu delovanju po načelih skupnega dela (coworking) oziroma deljenja prostora (space share). Spoznavanje objektov kulturne dediščine po celotni regiji LUR.
CILJNO OBČINSTVO	Umetniki, podjetniki, raziskovalci, študenti.
KVALITATIVNI KAZALCI	Spoznavanje različnih (delovnih) okolij in učinkov. Nove izkušnje ter osebna in duhovna rast.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Dostopnost in redni odpiralni čas objektov. Povečanje števila obiskovalcev. Število rezidenc v mreži. Število mobilnih pisarn v mreži. Nova zaposlitev (vodnik/kurator/ipd.).
FAZA PROJEKTA	V projekt bosta vključeni dve rezidenci, ki se sicer že izvajata: rezidenca pri Sv. Marjeti v vasi Žlebe in rezidenca na Domačiji Pr' Lenart v vasi Belo, želeli pa bi dodati nove rezidence in ustvariti mrežo. Že v letu 2023 bomo uredili prvi prostor, ki bo nudil izvajanje Bivanja na (kult)uro, torej mobilne pisarne.
NOSILEC	Javni zavod Sotočje Medvode in Zavod CCC.
OKVIRNA VREDNOST	Potrebna je investicija preureditve treh prostorov. Vrednost programa, poleg investicije v obnovo, je med 1.000 in 5.000 EUR na posamezno rezidenco.

Mobilna zatočišča sodobne umetnosti

Razvijanje mobilnih razstav (sodobne umetnosti) v objektih kulturne dediščine in drugih javnih prostorih

Predlagateljica: Občina Medvode

Projekt rešuje problematiko praznih stavb in je usmerjen k oživljanju objektov nepremičnin kulturne dediščine. Pri tem ponuja možnost koriščenja prostorov v smislu postavitev razstav ali mobilnih pisarn.

Primeri: avla kulturnega doma (Medvode), mežnarija pri Sv. Marjeti – Hiša na hribu (Žlebe), Domačija Pr' Lenart (Belo), rojstna hiša Jakoba Aljaža.

Ker je razumevanje sodobne umetnosti v splošni javnosti zelo slabo, velikokrat celo odklonilno, želimo dvigniti ozaveščenost o njenem pomenu, smislu in lepoti. Zato sodobna umetniška dela postavljamo v prostore, ki sicer nimajo razstavnega namena. S tem nagovarjamo ljudi, ki sicer ne obiskujejo galerijskih prostorov.

V času (pre)hitrega življenja, digitalizacije in spreminjanja načinov predajanja informacij, ko se obisk knjigarn, knjižnic in muzejev zmanjšuje, je treba razvijati nove načine približevanja sodobne umetnosti širši publiki. Prepričani smo, da pod pritiskom totalne individualizacije drastično upada občutek za skupnost in skupno dobro. Nedopustno ga izpodriva osamljenost, začarana v lažne spektakle vseh vrst zaslonov. Zato želimo z živim zgledom kreiranja skupnosti z umetnostjo k oživljanju in razraščanju nagovorili tudi druge.

Sodobna umetnost lahko gostuje tudi v ruralnih, drugačnih okoljih, kot so to galerije ali muzeji. Dela priznanih domačih in tujih umetnikov s tem premaknemo v manjše odročne kraje, v prijetna okolja kulturne dediščine ali celo zasebnega doma ljubiteljev kulture. Začenjamo s tako imenovanimi galerijami odprtih vrat, ko prostor kulturne dediščine dobi nov namen. Galerija odprtih vrat pomeni, da je prostor odprt popotnikom in nudi ogled razstave brez osebja, namenjenega vodenju ali čuvanju razstave/umetnin, pri tem pa popotnikom lahko nudi tudi krajši počitek za telo in dušo (npr. kratek ogled razstave).

Zatočišča/galerije odprtih vrat (v letu 2022 smo odprli prvi takšen prostor na Belem v kašči Domačije Pr' Lenart) delujejo kot nov prostor za predstavitev različnih vsebin na trasi kolesarskih in pešpoti.

Povezovanje z drugimi občinami/zavodi LUR – vzpostavitev mreže tovrstnih prostorov v različnih občinah LUR.

Povezovanje z ustvarjalci in umetniki NVO in strokovnjaki.

Povezovanje z umetniki iz drugih držav.

Dostopnost tudi za ranljive skupine, odročne kraje.

CILJI PROJEKTA	<p>Povezovanje in sodelovanje ustvarjalcev in umetnikov iz občin LUR.</p> <p>Mreža kolesarskih in pešpoti LUR s točkami ogleda.</p> <p>Mobilnost sodobne umetnosti in drugih vsebin – decentralizacija.</p> <p>Kulturno in naravno dediščino skupaj s sodobno umetnostjo povezujemo z drugimi panogami (turizem, šport – rekreacija – zdrav življenjski slog). Umetnost, postavljena v prostorih kulturne dediščine, ki so spomeniško zaščiteni (mežnarija ob Sv. Marjeti v vasi Žlebe, Domačija Pr' Lenart v vasi Belo, Sv. Katarina v vasi Topol), stojijo ob lepih pešpoteh in so idealna priložnost za enodnevni izlet.</p> <p>Dvigniti želimo ozaveščenost javnosti o pomenu kulturnih in s tem medčloveških raznolikosti.</p> <p>S komplementarnimi dejavnostmi želimo izboljšati področje izobraževanja.</p> <p>Na področju kulturnega turizma želimo povečati število obiskovalcev, ki v Polhograjsko hribovje prihajajo zaradi bogate kulturne dediščine in raznovrstnih kulturnih dogodkov.</p> <p>Z večjo mobilnostjo umetniških ustvarjalcev in kulturnih producentov želimo prispevati k razvoju regionalne kulturne identitete in kreirati nova občinstva kulturnih dogodkov.</p> <p>Z umestitvijo urbanih vsebin sodobnih umetniških praks na podeželju želimo dvigniti kakovost življenja tako tukajšnjih prebivalcev kot njihovih obiskovalcev.</p>
CILJNO OBČINSTVO	<p>Ciljno občinstvo: izletniki, aktivno prebivalstvo, turisti (predvsem kolesarji, pohodniki), zainteresirana javnost, domači in tuji umetniki.</p> <p>Ker gre za povezovanje rekreacije z umetnostjo, pričakujemo vzpostavljanje novih občinstev.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Inovativen, perspektiven projekt, ki ga bodo prepoznali tudi nacionalne organizacije in mediji.</p> <p>Nova občinstva.</p> <p>Kakovost in doseg novih programov.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Projekt se z ene lokacije seli na druge in s tem pridobiva večjo širino ter doseže večje število obiskovalcev.</p> <p>Projekt sledi potrebam in opažanjem po širitvi obsega programov in produkcij ter potuje po drugih občinah in vzpostavlja nove podprograme.</p>
FAZA PROJEKTA	<p>Tovrstne razstave se odvijajo pod okriljem projekta Hiša na hribu v Žlebeh, pa tudi na Belem. Potovke (konzervirana umetniška dela) tudi že potujejo po Sloveniji. Projekt se nadgrajuje vsako leto, razstave pa potekajo od konca avgusta do sredine septembra. Razvoj in širitev projekta bosta gradila na teh temeljih.</p>
NOSILEC	<p>Zavod CCC.</p>

Vrednost postavljanja ene razstave z gostovanjem na treh lokacijah letno je ocenjena na pribl. 5.000–7.000 EUR.

Potujoča ustvarjalnica

Interaktivni program kulturno-umetnostne vzgoje z vključevanjem lokalne, regionalne in nacionalne kulturne dediščine v preprosto in mobilno platformo »igrišča«.

Predlagateljica: Občina Medvode

Potujoča ustvarjalnica je interaktivna tematska učna pot, ki na zanimiv in inovativen način šolarjem in družinam predstavlja zanimivosti iz lokalne in nacionalne dediščine. Predstavlja jo sklop mobilnih enot, ki lahko gostujejo v notranjem prostoru in na prostem. Ena enota zavzame okoli šest kvadratnih metrov prostora in predstavlja eno vsebino, vezano na kulturno dediščino posameznega mesta, regije ali države. Vsebine so predstavljene na zanimiv, interaktiven in inovativen način, da udeležencu, otroku ali odrasli osebi igrivo predajo izobraževalno vsebino oziroma informacijo. Pri nekaterih enotah sodelujejo mentorji, pri drugih se udeleženec znajde sam. Udeleženec se na vsaki postaji zadrži okoli petnajst minut, lahko tudi dlje ali manj. Posamezne vsebine so predstavljene na temelju čutnega zaznavanja udeleženca (otip, vid, vonj, umske veščine itd.) in udeleženca nagovarjajo k izkustvu delčka kulturne dediščine na svojstven način: prek reševanja uganke ali igranja igre. Igra je še posebej zanimiva zato, ker določeno vsebino predstavi v detajlih, ki jih v vsakdanjem življenju niti ne zaznamo.

Rdeča nit Potujoče ustvarjalnice se vsako leto spogleduje s tematiko legend v vseh pomenih besede, nudi pa široke možnosti navezovanja na različna zgodovinska obdobja.

Nekatere delavnice ostajajo skozi leta enake in se njihova vsebina nadgrajuje, druge bodo pripravljene na novo. Tako lahko pokrivajo različne tematike, relevantne za celotno področje LUR, oziroma so lahko posebej zasnovane za posamezno občino. S tem Potujoča ustvarjalnica nudi nov pristop vključevanja kulturne dediščine v šolske programe in spoznavanja širokega spektra kulturne dediščine različnih občin ter spodbuja vzpostavitev konsistentne ponudbe kakovostnih programov z vsebinami, ki so v šolskem programu slabše zastopane (lokalna/regionalna kulturna dediščina, domoznanstvo, društveno delovanje itd.).

Potujoča ustvarjalnica predstavlja tudi mesto mirnega medkulturnega dialoga, ob snovanju novih vsebin pa lahko vzkljujejo nova dolgoročna sodelovanja. Projekt prav tako nudi možnost oblikovanja prihodka skozi ponudbo za družine, hkrati pa zaradi dostopnosti nudi spoznavanje

DIMENZIJA LUR	<p>kulturne dediščine socialno ogroženim otrokom. Vsebine je možno prilagoditi tudi ranljivim skupinam.</p>
CILJI PROJEKTA	<p>Projekt omogoča povezovanje z drugimi občinami LUR, ki ob tem postanejo vsaj za eno leto nosilke vsebine posamezne delavnice in ambasadorke spodbujanja medkulturnega dialoga. Mobilnost zagotavlja ranljivim skupinam dostopnost do kulturnih dobrin, gostovanje na različnih lokacijah pa omogoča večanje pestrosti kulturne ponudbe posameznim lokalnim skupnostim. Ker projekt vse občine LUR nagovarja k vsebinskemu povezovanju in sodelovanju, širi med različna občinstva zavedanje o pomembnosti lokalne kulturne dediščine kot dela identitete celotne regije. Pri tem ne povezuje samo izvajalcev kulturnih dejavnosti in nosilcev kulturnega razvoja, temveč tudi izvajalce turističnih programov, podjetja, razvojni sektor in druge. Projekt v osnovi nagovarja celotno osnovnošolsko občinstvo v LUR, predvsem pa nudi inovativen pristop k učenju, ki zaradi svoje privlačnosti širi zanimanje tudi med starši otrok in drugimi bližnjimi v posamezni lokalni skupnosti. Projekt vsebuje vse ključne elemente: inovativnost, povezana regija in zelena regija, v slednjega se vklaplja zaradi svoje mobilnosti (Potujoča ustvarjalnica pride v posamezno občino, zato otroci ne potrebujejo prevoza nekam daleč; decentralizacija).</p>
CILJNO OBČINSTVO	<p>Vzpostavitev vsakoletnega programa, ki bo v redni ponudbi za vse OŠ v LUR. Vzpostavitev nove »platforme« (Potujoča ustvarjalnica kot platforma) za predstavitev oziroma promocijo lokalne in regionalne dediščine s širokim in učinkovitim dosegom ciljne populacije (OŠ v LUR). Povezovanje in sodelovanje občin oziroma izvajalcev kulturnih programov (zavodov, društev itd.) v LUR kot nosilcev posameznih vsebin v okviru Potujoče ustvarjalnice. Oblikovanje novih vsebin in širitev zavedanja o pomembnosti ohranjanja kulturne dediščine kot dela identitete celotne regije in tudi države.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Predšolska in osnovnošolska populacija celotne LUR (od 5 do 10 let), mlade družine, ljubitelji kulturne dediščine in kakovostnih interaktivnih outdoor vsebin. Prek šolskih skupin in interaktivne knjižice, ki jo ob obisku Potujoče ustvarjalnice prejme vsak otrok, širimo zanimanje do staršev in naprej. Ob tem predstavljamo kulturne vsebine v posameznih občinah in gradimo nova občinstva, posredno pa vabimo udeležence k obisku drugih občin, predvsem po tematskih kolesarskih poteh in peš. Razvoj inovativnih interaktivnih vsebin kulturne dediščine. Razvoj programov kulturnega turizma v občinah LUR. Povezovanje področij kulture, umetnosti, izobraževanja. Povezovanje različnih (so)ustvarjalcev in (so)izvajalcev, tudi iz gospodarskega sektorja. Povečanje zavedanja o pomembnosti kulturne dediščine kot temelja identitete lokalnih skupnosti in slovenskega naroda. Oblikovanje razvojno naravnane delovanja, ki ga ne omejujejo občinske meje in finančni okviri.</p>

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Vsakoletna nadgradnja programa s širitvijo obsega izbranih vsebin.</p> <p>Širitev programa za družine in druge obiskovalce.</p> <p>Povečanje števila obiskovalcev.</p> <p>Zaposlitev za določen čas/pogodbena sodelovanja.</p> <p>Vsakoletne koprodukcije z izvajalci iz občin LUR.</p> <p>Gostovanja v drugih občinah.</p> <p>Trženje produkcije ali preoblikovanje vsebin v samostojne tržne programe kulturnega turizma.</p>
FAZA PROJEKTA	<p>Projekt se v manjšem obsegu že izvaja v občini Medvode in kaže velik potencial razvoja oziroma nadgradnje ter prejema izredne pohvale šol in staršev otrok. V letu 2022 je gostil pribl. 600 otrok, med njimi tudi dva razreda iz Ljubljane. Projekt sledi ciljem sprejete Strategije razvoja kulture v občini Medvode v obdobju 2021–2024.</p>
NOSILEC	<p>Nosilec je Javni zavod Sotočje Medvode, izvajalec pa Javni zavod Sotočje Medvode s partnerji.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Investicija v višini 30.000 evrov zajema nakup večnamenskega kombija, prilagojenega za gostovanje projekta po drugih krajih oziroma občinah, razvoj in nakup opreme za izvedbo tematske učne poti ter izdelavo novih mehkih vsebin. Ocena stroška oblikovanja vsebin in spremljajoče knjižice je 6.000 evrov letno, enodnevno gostovanje pa predstavlja stroške v višini pribl. 1.000 evrov. V enem dnevu jo lahko obišče do 200 otrok (dopoldne) ter do 1.000 posameznikov (v popoldanskem času).</p>

Terasa Medvode

Novo vozlišče kulturnih poti na stičišču ruralnega in urbanega okolja

Predlagateljica: Občina Medvode

VSEBINA PROJEKTA

Terasa Medvode je projekt, ki sledi vsebini elaborata EPK VAS MEDVODE ter ki prostor ob reki Savi vzpostavlja kot: vozlišče kolesarskih in pešpoti LUR; odprt, javni prireditveni prostor; presečišče rekreativnih, dediščinskih in izobraževalnih vsebin ter prostor soustvarjanja in participatornega razvijanja javne infrastrukture na prostem.

Odgovarja na problematiko iskanja načinov vzpostavljanja javnih skupnih prostorov na prostem, ki bi nastali kot posledica potreb skupnosti po druženju, ustvarjanju in izvajanju različnih vsebin na prostem, obenem pa rešuje problem izhodiščne informativne točke za kulturne kolesarske in pešpoti. V Občini Medvode rešuje naslednje konkretne potrebe: pomanjkanje vsebinskega stičišča, kulturnega centra v mestnem jedru/občini in pomanjkanje prostorov za predstavitev vsebin/izvedbo programov na prostem.

Večnamenski prostor ponuja inovativne pristope k oblikovanju in spreminjanju prostora skozi letne čase in intervencije tako umetnikov kot raziskovalcev, saj v proces spreminjanja vključuje tudi ekološke vsebine, raziskovanje uporabe vode ipd. Prostor bo vsako leto gostil domača in mednarodna srečanja, znanstveno-raziskovalne projekte, prireditve, ex tempore, delavnice, konference, predavanja, doživljajske in družabne vsebine ipd., s čimer bo omogočal tudi izkustveno predajo znanja in izkušenj; hkrati lahko predstavlja pilotni projekt oblikovanja tovrstnih »teras« oziroma »zelenih vrat« glavnega mesta, kjer Ljubljana predstavlja hišo, okoliške občine pa njeno teraso. Pričakujemo lahko veliko možnosti učinka na razvoj različnih področij, tudi gospodarstva (ekovsebine itd.), šolstva (izobraževalne delavnice) itd.

DIMENZIJA LUR

Projekt povezuje občine LUR kot prostor stičišča več obstoječih in načrtovanih poti ter ruralnega in urbanega okolja služi kot izhodišče/vozlišče za kolesarske in pešpoti LUR.

Projekt kaže potencial vzpostavitve drugih »teras« z enako vlogo v drugih občinah LUR.

Pri oblikovanju vsebin in tudi prostora že sodelujejo strokovnjaki, pogovori potekajo tudi z NVO, zavodi in bližnjimi stanovalci.

Projekt je nacionalnega pomena, saj na eni strani nudi možnosti raziskovanja in izkustvenega učenja, soustvarjanja tovrstnih prostorov in sooblikovanja v javne prostore, obenem pa kliče po vzpostavljanju mreže tovrstnih presečišč.

Projekt spodbuja trajnostno delovanje in povezovanje različnih področij družbenih aktivnosti ter išče nove možnosti (so)oblikovanja zunanje večnamenske infrastrukture.

CILJI PROJEKTA

Vzpostaviti kulturno stičišče/presečišče na prostem, ki bo obiskovalcem, udeležencem aktivnosti, turistom in mimoidočim omogočalo izhodiščno točko za nadaljnje poti, oblikovanje in razvoj novih programov ter jih usmerjalo v zelene smeri ali le ponudilo kratek počitek v zavetju zelene narave (povezovanje strokovnjakov in NVO LUR).

Razviti nove pristope in načine za oblikovanje manjših in večjih tovrstnih javnih prostorov.

Širitev obsega vsebin in udeležencev aktivnosti v naslednjih letih, večanje števila obiskovalcev in izvajalcev aktivnosti iz območja LUR.

CILJNO OBČINSTVO	<p>Prebivalci lokalne skupnosti, turisti, kolesarji, osnovne šole znotraj LUR.</p> <p>Projekt bo rekreativcem in mimoidočim nudil počitek ali zeleni odmor, ob tem pa prek različnih informativnih tabel, skulptur, ekokotičkov, interaktivnih inovativnih igril ter posameznih ali kontinuiranih kulturnih dogodkov ozaveščal, nagovarjal in informiral.</p> <p>Prek posameznih inovativnih pristopov k (so)oblikovanju prostora bo projekt promoviral trajnostno delovanje ter vzbudil zanimanje za razvoj novih načinov kreiranja občinstva na področjih kulture in umetnosti.</p> <p>Gre za razvoj participacije v soustvarjanju prostora, kjer se oblikuje nova povezana skupnost, skupnost zvedavih kulturnih popotnikov in strokovnjakov.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Novi razvojni in inovativni programi (primer: uporaba rečne vode v umetniških inštalacijah ali oblikovanje novih načinov zalivanja obrečnih nasadov).</p> <p>Mednarodna sodelovanja.</p> <p>Sodelovanje in povezovanje različnih sektorjev.</p> <p>Povečanje zavedanja o prednostih razvoja zunanje kulturne infrastrukture.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Število mednarodnih udeležencev in organizacij.</p> <p>Število koprodukcij.</p> <p>Število obiskovalcev.</p> <p>Nadgrajevanje ponudbe in povečanje prihodkov na področjih kulturnega turizma, gostinstva, prenočišč.</p> <p>Ureditev več prizorišč za kulturne dogodke in druge aktivnosti.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>V letu 2024 so predvidene prve aktivnosti s povabljenimi mednarodnimi akterji, ki bodo načrtali dolgoročne vsebinske in infrastrukturne usmeritve, leto 2023 pa je namenjeno postavitvi brvi čez Savo (za pešce in kolesarje), ki bo povezala oba bregova reke Save.</p> <p>Projekt je umeščen v sprejeto Strategijo razvoja kulture v Občini Medvode 2021–2024.</p>
NOSILEC	<p>Nosilec projekta je Občina Medvode, prostor bo predvidoma upravljal Javni zavod Sotočje Medvode.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Vrednost investicije še ni znana, zajema pa stroške ureditve infrastrukture, stroške razvoja vsebin, stroške sooblikovanja in soustvarjanja odprtega javnega prostora, stroške vzdrževanja ipd. Vrednost mehkih vsebin bo specificirana predvidoma v letu 2023.</p>

Od melodije do glasbenega mesta

Zgodovina glasbe od podjetja Melodije do današnje kulture

Predlagateljica: Občina Mengeš

VSEBINA
PROJEKTA

Mengeš ima sloves glasbenega mesta s 135-letno tradicijo Mengeške godbe, vrhunske folklore, pevskih zborov, likovnih umetnikov in etnološke dediščine. Vsebine projekta so trenutno razpršene po več krajih in večinoma nedostopne javnosti. Projekt bomo rešili s prenovo stare kašče ob vznožju Gobavice. Projekt bo inovativen v pogledu zbiranja kulturnih vsebin in predstavitve kulture širšemu krogu v občini ter tujim in domačim turistom.

DIMENZIJA
LUR

Mengeš je že zdaj poznan kot glasbeno mesto ter opozarja na to problematiko na nacionalni ravni. Že v preteklosti smo bili tesno povezani z dejavnostmi LUR, postavljeni so tudi temelji z mednarodno dimenzijo, saj imamo ansamble in glasbene umetnike mednarodne veljave. S kolesarskimi povezavami Kamnik–Ljubljana–Domžale in širše se objekt in prostor navezuje na zeleno in povezano regijo kot Kulturna točka občine Mengeš.

CILJI
PROJEKTA

Razvoj glasbenih kulturnih vsebin ter inovativna predstavitev domači in tuji javnosti. Ob razvejani kulturni dejavnosti v občini (npr. Špas teater) ponuditi še druge pristne vsebine prepoznavnosti kraja in občine.

CILJNO
OBČINSTVO

Domači obiskovalci.
Obiskovalci iz LUR.
Tuje občinstvo.

KVALITATIVNI
KAZALCI

Če že v sedanjih prostorskih pogojih z glasbo, folklorno dediščino in likovno umetnostjo ustvarjamo vrhunske glasbenike in umetnike, je Kulturna točka nadgradnja in prostor za ustvarjanje novih priložnosti.

KVANTITATIVNI
KAZALCI

Računamo na povečanje kulturnih programov in nastopov kulturnih društev, sodelovanje z drugimi občinami in aplikativno povečanje turističnih obiskovalcev. V prvi fazi ne načrtujemo novih zaposlitev, ampak ljubiteljsko delo prek kulturnih društev.

FAZA
PROJEKTA

Obnova objekta in vzpostavitev novih programov. Projekt bo vnesen v NRP za naslednje mandatno obdobje. Pripravlja se DIIP s programsko zasnovo. Projekt bo predvidoma dokončan do leta 2026.

NOSILEC	Projekt vodi Občina Mengeš in ga bo tudi upravljala.
OKVIRNA VREDNOST	Vrednost investicije pribl. 450.000 EUR. Vrednost programa vsebin pribl. 150.000 EUR.
VSEBINA PROJEKTA	<p>Postajališče-srečevališče Novi prostori kulture</p> <p>Predlagateljica: Občina Škofljica</p> <p>Za Občino Škofljica je značilna visoka stopnja priseljevanja (na 11.500 prebivalcev s 5.000 ob nastanku občine), zato sta pomembni spoznavanje in sodelovanje priseljencev med seboj ter s stalnim prebivalstvom. Nova stanovanjska naselja so učinkovito vključena v prostor in imajo zeleno naravo v neposredni bližini, prometna povezanost znotraj občine in regionalno pa je precej slaba. Z vključitvijo umetnosti v prostor bomo dopolnili zunanjo podobo krajev ter omogočili srečevanje prebivalcev ob kulturno-umetniških vsebinah. V prazen prostor pri obračališču avtobusov bi lahko umestili objekt, namenjen potnikom, ki čakajo na avtobusne povezave in čakanje izkoristijo za kratek kulturni dogodek. Ogledajo si razstavo, kratek video ali svetlobno instalacijo, preberejo koledar dogodkov, ki vsebuje tudi podatke o umetniškem delu. Lahko si kupijo knjigo ali pesem iz avtomata. Prostor bo odprt 24 ur na dan.</p>
DIMENZIJA LUR	<p>Srečevališče je prostor, ki nudi kulturni dogodek po izbiri in omogoča obveščenenost ob vsakem času. Taki prostori so dobrodošli v vsakem kraju. Informacije so zbrane iz cele regije. Večji poudarek bo na dogodkih v bližnji okolici, ki so lahko in hitro dostopni. Postopno bo projekt obogaten tudi z mednarodno dimenzijo. Posamezne vsebine in informacije dodajajo javni zavodi in NVO iz LUR.</p>
CILJI PROJEKTA	Lahko dostopni kulturni dogodki, ki si jih udeleženeec prilagodi glede na želje in prosti čas.

CILJNO OBČINSTVO	Vključena tudi sodobna kulturna izražanja. Uporabniki bi bili tudi tisti, ki se neradi vozijo v večja središča.
KVALITATIVNI KAZALCI	Predstavitve, ki niso izvedene v živo, omogočajo bolj osebno izbiro, obenem tudi tehnika omogoča najnovejše pristope. Določeni programi se prenašajo iz enega srečevališča v drugo, uvrščajo se avtorji iz različnih občin.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Ker je prostor blizu prebivalcev, vožnja ni potrebna, zato predvidevamo večjo udeležbo obiskovalcev; ker bo na majhnem prostoru ves dan veliko različnih programov, se bo udeležba povečala.
FAZA PROJEKTA	V fazi idejne zasnove.
NOSILEC	Občina Škofljica.
OKVIRNA VREDNOST	30.000 EUR

Festival Glasbena
fabrika
Občina Borovnica

Razstava Dom kulture
Kamnik
Občina Kamnik

Festival Junij v Ljubljani
Mestna občina Ljubljana

Pedagoški programi
na gradu Bogenšperk
Občina Šmartno pri Litiji

Nova perspektiva dostopa v grad Bogenšperk

Dvigalo in razvoj novih programov, namenjenih različnim ciljnim skupinam oviranih

Predlagateljica: Občina Šmartno pri Litiji

VSEBINA PROJEKTA

Grad Bogenšperk, eden osrednjih nacionalnih spomenikov kastelološke dediščine na Slovenskem, je glavino svoje prenove doživel v 80. letih prejšnjega stoletja. Z razvojem ponudbe raznovrstnih kulturnih vsebin (muzejsko-razstavna in galerijska dejavnost ter izvedba enkratnih kulturnih dogodkov) se je pokazal manko možnosti dostopa za gibalno ovirane.

Projekt prinaša rešitev izvedbe dvigala na lokaciji – delu objekta, ki minimalno posega v obstoječe spomeniške prvine renesančnega objekta.

Pri tem pa ne gre le za investicijo, temveč tudi za razvoj novih programov, namenjenih različnim ciljnim skupinam oviranih.

Projekt je inovativen, saj bo energijo za delovanje pridobival iz obnovljivih virov (sončna energija). Učinki se bodo merili predvsem kvantitativno, in sicer se realno pričakuje večji obisk grajskih vsebin za 10 % in prihranek na področju porabljene električne energije za vsebinsko delovanje objekta.

DIMENZIJA LUR

Grad Bogenšperk je zaradi svoje renesančne zasnove in povezave z osebnostjo Janeza Vajkarda Valvasorja pomemben tako za LUR kot tudi vso slovensko javnost (je spomenik državnega pomena).

Možno je povezovanje z zavodi s področij turizma, knjižničarstva, šolstva ter muzejske in uprizoritvenih dejavnosti.

Projekt presega nacionalne okvire, saj povečuje možnosti do zdaj izvajane koprodukcije in kulturnih dogodkov na mednarodni ravni (Avstrija, Češka, Nemčija).

Vključenost v zeleno strategijo z obnovljivim virom energije.

CILJI PROJEKTA

Kvantitativni: povečanje števila obiskovalcev kulturnih dogodkov in stalnih vsebin, za 10 %.

Kvalitativni: pomen socializacije za gibalno ovirane osebe, ki se bodo tako lahko aktivno vključile v ponudbo kulturnih vsebin objekta.

CILJNO OBČINSTVO

Za osnovnošolce, srednješolce, študente in druge starostne skupine.

Za strokovno javnost, marginalizirane skupine.

Za domačine in tujce.

Za novo zainteresirano javnost predvsem iz naslova unikatnosti objekta in raznovrstnosti njegovih kulturnih vsebin, ki se bodo navezovala na obstoječo turistično ponudbo mikrodestinacije in tudi širše regije.

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Inovativnost projekta se kaže v njegovi zasnovi, saj izhaja iz obstoječe arhitekturne zasnove objekta in vanjo minimalno posega.</p> <p>Kazalec kakovosti se kaže tudi v možnosti koriščenja obnovljivih (sončnih) virov energije.</p> <p>Novi programi so možni v navezi s skupinami (ali posamezniki), ki zaradi obstoječe infrastrukture nimajo možnosti vstopa do posameznih sklopov objekta.</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Predvideno število novih obiskovalcev na račun rešitve dodatnega vstopa v grad Bogenšperk je 1.000 oseb več na letni ravni, od tega 15 % tujih obiskovalcev, starostna struktura je v prid starejši populaciji. Pričakovani dvig prihodkov za 10 %.</p>
FAZA PROJEKTA	<p>Izdelana je idejna rešitev z oceno investicije. Realizacija projekta je možna do leta 2027.</p>
NOSILEC	<p>Projekt bo izvedla Občina Šmartno pri Litiji, upravljal ga bo in skrbel za nove vsebine Javni zavod Bogenšperk.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Vrednost projekta je ocenjena na 230.000 EUR (ureditev celotne dokumentacije, izvedba investicije vključno z nabavo vse potrebne strojne opreme in zagotavljanjem energije iz obnovljivih virov).</p>
VSEBINA PROJEKTA	<p>Grumovo ustvarjalno središče (GUS) Revitalizacija urbanih struktur</p> <p>Predlagateljica: Občina Šmartno pri Litiji</p> <p>Ustanovitev Grumovega ustvarjalnega središča omogoča revitalizacijo dveh urbanih struktur v Šmartnem pri Litiji, in sicer kot oživitev središča kraja z revitalizacijo dela urbanega prostora in umestitvijo stalno delujočih vsebin ter kot obnova kulturnega doma za potrebe sodobne produkcije različnih kulturnih vsebin.</p>

Projekt ponuja rešitev ponovne in trajnejše oživitve prostorov: nov zagon dejavnosti v zdaj opuščenih prostorih, kjer bo upravno središče GUS, ter zadostitev sodobnim prostorskim in tehničnim standardom v Kulturnem domu Šmartno.

Inovativnost projekta GUS izhaja iz prepleta življenjskih zgodb dveh izjemnih osebnosti iz lokalnega okolja: pisatelja in zdravnika Slavka Gruma (rojen v Šmartnem leta 1901) in prve elektroinženirke v prvi Jugoslaviji Jože Debelak (hči šmarskega nadučitelja). Dr. Slavko Grum in ing. Joža Debelak sta vsak na svojem področju delovanja zavzela položaj, s katerega je mogoče sprejemati drugega in drugačnega ter s katerega raste sočutje in posledično tudi solidarnost.

Projekt bo z začetkom izvajanja dejavnosti znatno prispeval k turističnemu obisku kraja, in to z obiskom stalne postavitve ali posameznih dogodkov na obeh lokacijah.

DIMENZIJA LUR

Delo Slavka Gruma in Jože Debelak je nacionalnega pomena.

Možno je povezovanje z zavodi s področij turizma, knjižničarstva, šolstva ter muzejske in uprizoritvenih dejavnosti.

Projekt presega nacionalne okvire, saj je predvidena koprodukcija na mednarodni ravni na področju uprizoritvenih dejavnosti (Avstrija, Češka, Hrvaška).

Večplastna vključenost v zeleno strategijo (že z energetsko sanacijo obeh objektov).

CILJI
PROJEKTA

Povečanje števila kulturnih dogodkov (produktov) in razširitev vsebin.

Solidarnost, vpeta v jedro projekta. Slavko Grum je bil antimilitarist, nasprotoval je smrtni kazni, v njegovem fokusu (kot pisatelja in tudi zdravnika) so bili predvsem marginalizirane skupine in posamezniki (duševno bolni, ženske, otroci, spolno zlorabljeni, odvisniki od kemičnih substanc, socialno deprivilegirani).

CILJNO
OBČINSTVO

Za osnovnošolce, srednješolce, študente in druge starostne skupine.

Za strokovno javnost, marginalizirane skupine.

Za domačine in tujce (tako s ciljnimi marketingom kot tudi naključne obiskovalce kraja).

Generiranje nove zainteresirane javnosti predvsem po zaslugi unikatnosti in raznovrstnosti kulturnih vsebin, ki se bodo navezovala na obstoječo turistično ponudbo, delno tudi zaradi predvidene mednarodne produkcije oziroma izmenjave.

KVALITATIVNI KAZALCI

Kvalitativni kazalci kakovosti izhajajo iz novih vsebin, ki se bodo odvile v novem ustvarjalnem središču in bodo generirale nova občinstva. Ena izmed teh je izvedba edinstvene uprizoritve drame »Dogodek v mestu Gogi«, ki se bo odvijala na izvorni lokaciji, na ulicah Šmartnega pri Litiji. Tuji partnerji bodo omenjeno delo pripravili v tujih jezikih (nemščini, češčini in hrvaščini), kar bo omogočilo mednarodno izmenjavo in stalnost v obliki nadaljnjih produkcij. Prek povezav z učenci na osnovni in srednješolski ravni se bodo izvajale interpretacijske predstave sodobnih literarnih del, ki bodo izvedene na primarni lokaciji in tudi v obliki gostovanj (tudi v tujini). Povezava prek partnerske ustanove (knjižnica) predvideva literarne večere z osrednjim dogodkom, interpretacijo Grumovih besedil. Kot turistična produkta sta pripravljena turistično vodenje po Šmartnem, kjer se obiskovalec ustavi na točkah, povezanih z Grumovim življenjem, ter stalna postavitve muzejskega tipa.

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Ocenjeno število novih obiskovalcev na račun vsebin, ki jih prinaša GUS, je 5.000, od tega 10 % tujih obiskovalcev, starostna struktura je polovično predvidena v starosti do 19 let (osnovno- in srednješolsko izobraževanje).</p> <p>V okviru delovanja GUS je poleg stalnih vsebin (muzejska postavitev, stalni turistični produkt) predvidenih še 20 novih vsebin na letni ravni.</p> <p>Predvidena je 1 nova zaposlitev, in sicer na lokaciji stalne postavitve. Delovno mesto se bo nanašalo na vodenje in koordinacijo celotnega projekta.</p> <p>Pričakuje se povečanje prihodkov iz predmetnega naslova do 20 % v primerjavi z letom 2019.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Izdelana je bila programska zasnova projekta, za prenovo in dograditev Kulturnega doma Šmartno (kot ene izmed dveh izbranih lokacij). Izdelan je hkrati idejni projekt, pripravljeni so že delni končni projekti za prenovo posameznih sklopov.</p> <p>Realizacija projekta je predvidena do (vključno) leta 2026.</p>
NOSILEC	<p>Projekt bo izvedla Občina Šmartno pri Litiji, upravljal ga bo in skrbel za vsebine Javni zavod Bogenšperk.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Vrednost projekta je ocenjena na 1.200.000 EUR.</p> <p>V navedeno vrednost so zajete ureditev lastniških razmerij za oba objekta, ki sta del zasnove GUS, obnova, dograditev prostorov (v primeru Kulturnega doma Šmartno) in nabava vse potrebne opreme.</p>

VSEBINA PROJEKTA	<p>Velikolaški kino Obuditev in nadgraditev tradicije kina v Levstikovem domu v Velikih Laščah</p> <p>Predlagateljica: Občina Velike Lašče</p> <p>Projekt Velikolaški kino vključuje obuditev tradicije kina v Velikih Laščah (ki se je začela v 50. letih 20. stoletja) v Levstikovem domu, njeno nadgraditev, vključitev izobraževalnih programov za mladino ter aktivno sodelovanje mladih pri soustvarjanju programa in izobraževanju mlajših v različnih fazah priprave filma (fotografija, snemanje, montaža).</p> <p>Posodobitev opreme za predvajanje filmov v dvorani Levstikovega doma (projekcija).</p> <p>Pregledna razstava o zgodovini velikolaškega kina v galeriji Levstikovega doma.</p>
---------------------	---

DIMENZIJA LUR	<p>Priprava in izvedba programov za različne ciljne skupine: filmski abonma za starejše, filmski abonma za mladostnike, vrtec v kinu. Za vsako ciljno občinstvo bo pripravljen spremljevalni program, npr. pogovori z ustvarjalci filma (režiserjem, scenaristom, zvok, montaža ipd.).</p> <p>Izvedba izobraževalnih delavnic za III. triado OŠ in srednjo šolo. Delavnice bodo izvajali mladi, ki so že zaključili izobraževanje na ustreznih tehničnih šolah, že delujejo na tem področju, so mladi samostojni podjetniki itd.</p> <p>Gostovanje velikolaškega kina na Trubarjevi domačiji (letni kino).</p> <p>Povezovanje s slovenskimi filmskimi institucijami (abonmajski program, izobraževalne dejavnosti).</p>
CILJI PROJEKTA	<p>Projekt nagovarja širše občinstvo, tudi pri izvedbi različnih izobraževalnih aktivnosti.</p> <p>Pri projektu bodo sodelovali: 1) Občina Velike Lašče – ustanoviteljica Javnega zavoda Trubarjevi kraji in glavna sofinancerka projekta, 2) KUD Primož Trubar Velike Lašče – upravljavec Levstikovega doma in tehnična podpora, 3) MD Vrt in JSKD, OI Ljubljana – okolica – izvajanje izobraževalnih delavnic za mladino, 4) druge sorodne institucije po Sloveniji.</p> <p>Projekt bo vključeval elemente RRP LUR tako, da se bo za potrebe projekta uporabljalo digitalno promocijo, prilagojeno mladim (čim manj tiskanja, če že, pa na reciklirane, okolju prijazne materiale).</p> <p>Ponovna oživitev tradicije kina v Velikih Laščah (povečanje števila predstav in dogodkov v kinodvorani v Levstikovem domu, dodatne projekcije na prostem na Trubarjevi domačiji).</p> <p>Nadgradnja opreme za filmsko projekcijo v dvorani v Levstikovem domu.</p> <p>Vključitev v Art kino mrežo Slovenije.</p> <p>Povezovanje občin območja RRA LUR: tako izvajalke in izvajalci izobraževalnih programov kot obiskovalke in obiskovalci filmskih projekcij.</p> <p>Vključevanje mladih v projekte lokalne skupnosti.</p> <p>Ozaveščanje lokalne skupnosti o lokalni zgodovini, tradiciji.</p>
CILJNO OBČINSTVO	<p>Starejši (abonma za starejše).</p> <p>Predšolski in šolski otroci (posebni izobraževalni programi).</p> <p>Srednješolci in študenti – mladi za mlade.</p> <p>Občinstvo iz sosednjih občin.</p>
KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Projekt bo na inovativen način oživil staro tradicijo kina v Velikih Laščah. Aktivno se bodo vanj vključili mladi, ki bodo tvorci in udeleženci programa. Obudili bomo tradicijo ter obenem uvajali nove pristope in tehnologije (na ravni projekcij, delavnic). Mladi se bodo izobrazili o osnovah snemanja, montaže, fotografije.</p>

KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>Obseg programa: vzpostavitev filmskih abonmajev, izobraževalnih delavnic, najmanj 5 projekcij tedensko.</p> <p>Število obiskovalcev kulturnih prireditev v občini: povečanje za 30 %.</p> <p>Število koprodukcij in sodelovanj: povečanje za 20 %.</p> <p>Povečanje prihodkov iz naslova kulturnega turizma za 20 %.</p>
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	<p>Projekt je v fazi idejne zasnove. Časovnica priprave in izvedbe:</p> <p>2023/24: priprava vsebin.</p> <p>2024: nakup opreme; vzpostavitev filmskega abonmaja za starejše, izvedba izobraževalnih delavnic; izvedba in postavitve razstave v galeriji – pregled zgodovine velikolaškega kina, ob tem izobraževalni programi za šolarje in odrasle.</p> <p>2025: vzpostavitev abonmaja v sodelovanju z lokacijami sosednjih občin, priprava izobraževalnih delavnic, ko mladi strokovnjaki učijo srednješolsko mladino itd.</p> <p>2025/26: povezovanje v slovensko mrežo kinematografov.</p>
NOSILEC	<p>Javni zavod Trubarjevi kraji v sodelovanju s KUD Primož Trubar in MD Vrt.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>2023/24: priprava vsebin 3.000 EUR.</p> <p>2024: nakup opreme 100.000 EUR.</p> <p>2024: vzpostavitev filmskega abonmaja za starejše, izvedba izobraževalnih delavnic 20.000 EUR.</p> <p>2024: izvedba in postavitve razstave v galeriji – pregled zgodovine velikolaškega kina, ob tem izobraževalni programi za šolarje in odrasle 5.000 EUR.</p> <p>2025: vzpostavitev abonmaja v sodelovanju z lokacijami sosednjih občin, priprava izobraževalnih delavnic, ko mladi strokovnjaki učijo srednješolsko mladino itd.; 5.000 EUR.</p> <p>2025/26: povezovanje v slovensko mrežo kinematografov 5.000,00 EUR.</p>

VSEBINA PROJEKTA	<p>Zibelka slovenske kulture</p> <p>Od prvih zapisov do prve slovenske knjige in Krožna pot – Trubarjev vodnik po Evropi</p> <p>Predlagateljica: Občina Velike Lašče</p> <p>Osnovna ideja projekta je predstaviti nastanek prve slovenske knjige, ki jo je napisal Primož Trubar, rojen na Rašici, z različnimi pristopi in različnim ciljnim občinstvom. Prva slovenska knjiga je bila osnova za oblikovanje kulture slovenskega naroda, zato želimo območje, kjer je Primož Trubar odraščal, predstaviti kot zibelko slovenske kulture. Prav zaradi podpore lokalnega okolja, zlasti turjaških gospodov Auerspergov, je bil Primož Trubar poslan v šole.</p>
---------------------	--

Projekt vsebuje dva vsebinska sklopa, ki bosta potekala vzporedno.

1) Od prvih zapisov do prve slovenske knjige:

a) postavitve razstave v Trubarjevi čitalnici, predstavitev nastanka zgodovine prve slovenske tiskane knjige, b) digitalizacija zgornjih vsebin – spletno potovanje po zgodovini knjige, c) predstavitve in predavanja o reformatorjih, Auerspergih, d) oblikovanje novih izobraževalnih in turističnih programov (povezava Trubarjeva domačija in grad Turjak, ustanove na poti knjige).

Pri predstavitvi izhajamo iz projekta Poti knjige – Enodnevno potovanje v zgodovino knjige na Slovenskem, ki ga vodi Muzej krščanstva na Slovenskem iz Stične, povezuje pa vse ustanove na Dolenjskem, ki se s knjigami poklicno ukvarjajo, jih hranijo, preučujejo, razstavljajo in delijo znanje o njihovem pomenu. Poleg Muzeja krščanstva so to še Frančiškanski samostan Novo mesto, zavod Prijetno domače, ki skrbi za Jurčičevo domačijo, Javni zavod Bogenšperk in Trubarjeva domačija. Namen programa, ki je v prvi vrsti namenjen šolam, je, da lahko učenci in dijaki v enem dnevu spoznajo tisočletno slovensko pisno dediščino.

Tisočletna slovenska pisna dediščina bo predstavljena na skupni interaktivni razstavi v Trubarjevi čitalnici in v virtualni različici – od Stiških rokopisov, ki so nastali v stiškem skriptoriju, in (turjaških) grajskih listin (tudi na gradu Turjak) ter vse do prve slovenske tiskane knjige.

V središču bo prva tiskana knjiga, ki nas bo zanimala tako z vsebinskega kot tehničnega načina izdelave.

Kako nastane prva slovenska knjiga: Trubar – vsebina (izbor pisave, jezik), tiskanje v Gutenbergovi tiskalnici (predstavljeno na gradu Turjak), knjigoveštvo na Trubarjevi domačiji, tovorjenje knjig v sodih in knjigotrštvo.

Razstavi bo sledila njena nadgradnja – digitalizacija, s čimer bomo poskusili omenjene vsebine predstaviti čim širšemu krogu ljudi. Razstava bo zato predstavljena na spletu (spletno potovanje po zgodovini knjige) in v aplikaciji za pametne telefone, s katero bomo ponudili tudi zvočni zapis vsebin razstave. Tako bodo lahko več o nastanku prve slovenske knjige spoznali tudi slepi in slabovidni. Z različnimi orodji bomo vsem tistim, ki vidijo, prikazali, kako berejo slepe in slabovidne osebe.

2) Krožna pot Rašica–Turjak (Trubarjev vodnik po Evropi):

Krožna pot povezuje Trubarjevo domačijo in grad Turjak. Rašica in Trubarjeva domačija sta bili nekdanj del turjaškega gospostva. Trubarjev oče je bil podložnik turjaških gospodov Auerspergov. Ta najpomembnejša plemiška rodbina na Kranjskem je imela največjo moč ravno v obdobju protestantizma in reformacije (Herbard Turjaški, Andrej Turjaški). Turjaški so bili razgledani, izšolani na pomembnih evropskih univerzah, podpirali so Trubarja in druge slovenske protestante (legenda o Juriju Dalmatinu, ki se je skrival v gradu).

Pot bo deloma speljana po Učni gozdni poti Turjak–Rašica (turjaška senena pot), njena vsebina in predstavitev bosta povezovali kulturno in naravno dediščino tega območja (naravna in kulturna krajina, sozvočje človeka in narave). Posamezne točke bodo predstavljale posamezne kraje in mesta, v katerih je Trubar živel in deloval (nemška reformacijska mesta Tübingen, Kempten, Bad Urach – sodelovanje z duhovnikom Zvonetom Štrubljem), Dunaj (sodelovanje s Korotanom), Reka, Trst.

Interaktivne vsebine bodo prilagojene ranljivim skupinam (slepi in slabovidni, gluhi, starejši), pot bo spodbujala tudi rekreacijo v naravi. Namesto na klasičnih tablah bo vsebina predstavljena v lesenih knjigah, vsaj del vsebine bo predstavljen tudi z brajico. Tudi pot bo prilagojena vsem naštetim ranljivim skupinam (čim manj stopnic, ograje, taktilne oznake na križiščih).

Pri urejanju in vzdrževanju poti bodo sodelovali prostovoljci (člani mladinskih in drugih društev območja – skavti, TD Turjak itd.).

Ureditev poti in priprava vsebine.

Digitalizacija (spletna in mobilna aplikacija).

Prilagoditev za ranljive vsebine.

Izvedba promocijskih tur ter vključitev v izobraževalne in turistične programe (grajske pojedine, kulinarčni sprehodi).

Projekt nagovarja širše občinstvo v LUR, saj so vsebine nacionalnega pomena, izhajajo iz osnovnega poslanstva Trubarjeve domačije – ohranjanje Trubarjevega izročila.

Projekt povezuje JZ in NVO. Ima mednarodno dimenzijo – sodelovanje z nemškimi protestantskimi mesti. Ne nazadnje Trubar ni pomemben le za slovensko, temveč tudi za evropsko reformacijo. Trubarjeva domačija in lokacije, vključene v projekt, so sredi neokrnjene narave. Projekt spodbuja varovanje okolja, aktivno preživljanje časa v naravi, uporabo trajnostnih materialov itd., vključuje pa tudi pomembno mednarodno povezovanje.

Občina Velike Lašče – sofinanciranje projekta.

Javni zavod Trubarjevi kraji – vodja in koordinator projekta, vsebine na Trubarjevi domačiji, vsebina poti itd.

Zavod Parnas – sodelovanje pri pripravi vsebin in interaktivnih predstavitev.

KUD Primož Trubar in SPD Primož Trubar Velike Lašče – sodelovanje pri pripravi vsebin ob poti Rašica–Turjak, povezave s Trubarjevimi nemškimi mesti itd.

Delo osvobaja, d.o.o. (Grad Turjak) – sodelovanje pri pripravi in izvedbi vsebin (Gutenbergova tiskarna, grajska kulinarika in Auerspergi v 16. stoletju).

Muzej krščanstva na Slovenskem, zavod Prijetno domače (Ivančna Gorica), Zavod Bogenšperk, Frančiškanski samostan Novo mesto – sodelovanje pri pripravi interaktivne razstave in digitalnih vsebin na Trubarjevi domačiji (1. vsebinski sklop).

Drugi partnerji: Slovenska reformacijska mesta (Ljubljana, Puconci), Evangeličanska cerkev v Sloveniji in Nemčiji, Univerza v Tübingenu, Korotan na Dunaju (Anton Levstek), Narodni dom v Trstu (Milan Pahor), Kulturni dom Gorica (Igor Komel), Slovenski dom Bazovica na Reki.

Postavitev nove razstave in njena digitalizacija.

Vzpostavitev in ureditev krožne poti Turjak–Rašica.

Oblikovanje novih kulturno-turističnih programov za različne ciljne skupine.

Vzpostavitev in nadgraditev povezav med slovenskimi in nemškimi reformacijskimi mesti (med javnimi zavodi, univerzo, strokovnimi institucijami).

Večja vključenost lokalnega prebivalstva v kulturno-turistično ponudbo in posledično več delovnih mest za lokalno prebivalstvo.

Povečan obisk Trubarjeve domačije, gradu Turjak in Velikolaške.

CILJNO OBČINSTVO	Šolske skupine (vključitev vsebin v izobraževalne programe, ki so del učnega načrta), družine, ranljive skupine (slepi, slabovidni, starejši), tuji obiskovalci (predvsem iz Trubarjevih nemških mest).
KVALITATIVNI KAZALCI	Vsebine poslanstva Trubarjeve domačije se bodo predstavile z orodji digitalizacije, s sodobno in inovativno opremljeno krožno potjo med Turjakom in Rašico, ki bo vključevala tudi predstavitve in povezave s Trubarjevimi nemškimi mesti. Programi bodo vključili nova občinstva – obiskovalce iz nemških protestantskih mest in druge tuje raziskovalce bogate evropske dediščine. Vključili pa bomo tudi ranljive skupine s prilagojenimi vsebinami. Nastali bodo novi kulturno-turistični programi, ne bomo povezovali samo kulture in turizma (gospodarstva), ampak tudi področje varovanja okolja (obnašanje v gozdu, uporaba trajnostnih materialov za opremo poti, aktivno preživljanje prostega časa v naravi), sociale itd.
KVANTITATIVNI KAZALCI	Obseg programa: nadgradnja vsebin za izobraževalne in kulturno-turistične programe na Trubarjevi domačiji, gradu Turjak. Število obiskovalcev: vsaj 1.000 letno. Število koprodukcij in sodelovanj: najmanj 10 letno. Odstotek povečanja sredstev iz naslova kulturnega turizma za 20 %.
FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Projekt je v fazi idejne zasnove. Časovnica priprave in izvedbe: 2023/24: priprava vsebin za razstavo in izvedba, promocija razstave. 2024: digitalizacija vsebin razstave na Trubarjevi domačiji (spletna stran in aplikacija), priprava vsebin za krožno pot Rašica–Turjak, povezava s slovenskimi in nemškimi reformacijskimi mesti, povezava s hrvaškimi, italijanskimi in avstrijskimi Trubarjevimi mesti, trasiranje poti. 2024: ureditev krožne poti, nakup opreme na krožni poti, izvedba prilagoditev poti za ranljive skupine, promocija nove krožne poti. 2025: oblikovanje novih izobraževalnih in turističnih programov, promocija novih programov. 2025/26: izmenjave s predstavniki slovenskih in nemških reformacijskih mest, izmenjave s predstavniki hrvaških, italijanskih in avstrijskih Trubarjevih mest, srečanja s partnerji.
NOSILEC	Javni zavod Trubarjevi kraji.
OKVIRNA VREDNOST	Postavitev interaktivne razstave: 7.000 EUR. Digitalizacija vsebin: 4.000 EUR. Predstavitve in predavanja: 2.000 EUR. Oblikovanje novih programov: 1.500 EUR. Ureditev poti Rašica–Turjak in priprava vsebine 20.000 EUR. Sodelovanje s Trubarjevimi mesti: 5.000 EUR. Skupaj 39.500 EUR.

Jezikoslovni center Jerneja Kopitarja

Jernej Kopitar živi že 240 let

Predlagateljica: Občina Vodice

VSEBINA PROJEKTA

Z izgradnjo Jezikoslovnega centra Jerneja Kopitarja se bo povečalo zanimanje in vključevanje javnosti različnih generacij v lokalno in širšo kulturno sfero (soustvarjanje kulturnih vsebin, povezovanje neprofitnih organizacij, povečanje obiska kulturnih prireditev itd.) v občini in širše v regiji.

V sklopu centra bodo naslednji prostori (skupna površina pribl. 2.500 m²) namenjeni: knjižnici, spominski sobi Jerneja Kopitarja, digitalni izobraževalni predavalnici, večnamenski kulturni dvorani Jerneja Kopitarja, NVO, kulturnim društvom, Godbi Vodice, mladini in starejšim.

DIMENZIJA
LUR

Načrtovani sta vzpostavitev in krepitev medobčinskih, medregijskih in mednarodnih partnerstev s kraji, v katerih je prebival in aktivno deloval jezikoslovec Jernej Kopitar (Nemčija, Avstrija, Češka, Srbija). Nedvomno se odpirajo ustrezne možnosti, da s postavitvijo centra in Kopitarjeve zapuščine obogatimo tako jezikovno stroko kot laično javnost, predvsem pa široko znanje predstavimo osnovnošolcem.

CILJI
PROJEKTA

Spoznavanje in odkrivanje dediščine kot temelja za prihodnost. Jezik kot najmočnejši adut Jerneja Kopitarja najbolj definira in identificira tudi narod, ki živi iz preteklosti v prihodnost.

CILJNO
OBČINSTVO

Člani kulturnih društev.
Širša vodiška javnost, vsi občani.
Osnovnošolci, gimnazijci in študentje, upokojenci.
Šolniki in strokovnjaki – jezikoslovci.
Zainteresirana slovenska in mednarodna javnost.

KVALITATIVNI
KAZALCI

Inovativni multimedijski pristop.
Kulturni turizem.
Novi šolski izobraževalni programi.

KVANTITATIVNI
KAZALCI

Povezati slovenske kulturne ikone (pesnike, pisatelje in sloveniste) v poučno tematsko izobraževalno pot: organizirani združeni ogledi kulturnih vsebin na Gorenjskem ali Osrednjeslovenskem (Prešeren, Kopitar, Jenko idr.).

FAZA PROJEKTA IN ČASOVNI NAČRT	Za objekt je že pridobljeno gradbeno dovoljenje in je umeščen v NRP, treba je le še zagotoviti finančne vire. Predvidena realizacija v okviru JZP v letu 2023/24.
NOSILEC	Občina Vodice v okviru javno-zasebnega partnerstva (računamo tudi na sredstva Ministrstva za kulturo).
OKVIRNA VREDNOST	Ocenjena vrednost investicije je 12.000.000 EUR, od tega za javni program 5.000.000 EUR. Sam program za kulturne vsebine je ovrednoten s pribl. 250.000 EUR brez vrednosti investicije oz. izgradnje objekta.

Arheopark Koliščarji Vrhnika

Vzpostavitev izkustvenega muzeja na prostem

Predlagateljica: Občina Vrhnika

VSEBINA PROJEKTA

Leta 2011 so bila prazgodovinska območja kolišč okoli Alp uvrščena na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine. Dve sta v Sloveniji, na Ljubljanskem barju, vendar so bili doslej kolišča in dediščina prazgodovine na Ljubljanskem barju slabo predstavljeni. Občina Vrhnika snuje predstavitev kolišč, namenjeno širokemu krogu obiskovalcev ter izvajanju široke palete programov s poudarkom na izvajanju pedagoških in strokovnih ter turističnih in izkustveno-doživljajskih programov, ki bodo predstavili zgodbo kolišč in življenje koliščarjev ter zgodovino območja nekdanje Kotnikove opekarne, Ljubljanice in barja na način izkustvene arheologije. Zato se bo ta predstavitev kolišč razlikovala od tistih na Špici in na Igu, saj bo usmerjena v izvajanje živih programov in bo obiskovalcem koliščarsko dobo predstavila skozi konkretno izkušnjo. Namen ureditve območja v Arheopark Koliščarji Vrhnika je tako vzpostavitev doživljajskega muzeja na prostem s poudarkom na razvoju turizma širšega območja Ljubljanskega barja, ki temelji na predstavitvi svetovne kulturne dediščine ter komplementarno spodbuja in intenzivira obisk vseh segmentov predstavitve prazgodovinskih kolišč ter arheologije območja Ljubljanskega barja.

Arheopark Koliščarji Vrhnika bo sestavljalo koliščarsko naselje 13 hišic nad vodo na kolih, zgrajenih po načelih eksperimentalne arheologije, tj. z materiali, orodjem in tehnikami, ki so jih uporabljali koliščarji. Vsaka koliščarska hišica bo imela svojo vsebino (kuhinja, šivanje oblek, lovska koč, ribiška koč, rokodelstvo itd.). Poleg koliščarske vasi bo muzej na prostem sestavljalo sedem (7) doživljajskih točk na krožni poti, kjer bo predstavljeno življenje koliščarjev, obiskovalke in obiskovalci pa se bodo preizkusili v izdelovanju deblaka, plovbi z deblakom, mletju žita, šivanju oblačil in izdelovanju lesenega orodja. Bistvo programa Arheopark Koliščarji Vrhnika bo izvajanje živih programov na lokacijah in posledično aktivno vključevanje obiskovalcev v programe, s tem pa ustvarjanje nepozabnih doživetij. Pri tem bosta posebej pozorno umeščeni dediščina in literarna zapuščina »Bobrov« Janeza Jalna.

Za uspešno delovanje Arheoparka bo treba zagotoviti ustrezno kadrovsko strukturo, pri čemer bo uporabljena kombinacija redno zaposlenih v ZIC, društva, mladih in prostovoljcev.

DIMENZIJA LUR

Arheopark Koliščarji Vrhnika bo obstoječe lokacije (informacijsko središče in razstava na Igu, arheološka najdišča na Verdu in Vrhniki, predstavitev kolišč na Špici v Ljubljani) povezal v močno in konsistentno celoto, obiskovalce pa spodbujal k odkrivanju zgodovine in obisku vseh naštetih lokacij. Projekt tako očitno presega občinsko raven in ima ob številnih drugih prazgodovinskih najdiščih okoli Alp, s katerimi se želi povezovati, tudi mednarodno dimenzijo. Projekt vključuje ključne elemente RRP LUR: s svojo zasnovo je inovativen, zelen s povezovanjem naravne in kulturne dediščine v obliki pristin izkustvenih doživetij v naravi, hkrati pa povezuje več projektov znotraj regije v enotno zgodbo. Pri zasnovi vsebin, ki bodo potekale po načelih eksperimentalne arheologije, bomo sodelovali z vsemi ključnimi ustanovami s tega področja: Oddelek za arheologijo FF UL, Narodni muzej, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Zavod STIK, Inštitut za arheologijo pri ZRC SAZU in drugi.

CILJI PROJEKTA

Cilj projekta Arheopark Koliščarji Vrhnika je oblikovati zaključen in celovit izobraževalno-turistični produkt s povečanjem števila inovativnih pedagoških programov predstavitve dediščine in števila organiziranih obiskov šol iz vse Slovenije in zamejstva, z ustvarjanjem novih priložnosti za raziskovanje zgodovine regije ter arheološko in zgodovinsko izobraževanje, s krepitvijo partnerskega povezovanja in z oblikovanjem novih perspektiv med sodelujočimi organizacijami tako v regiji kot tudi na nacionalni in mednarodni ravni itn.

Cilji projekta so: 1) nadgraditi in povezati predstavitev dediščine kolišč v LUR, 2) vzpostaviti novo kulturno-turistično ponudbo, ki nagovarja širok krog uporabnikov, domačih in tujih, 3) vzpostaviti širok krog deležnikov, ki jih združuje projekt Arheopark Koliščarji Vrhnika: lokalni deležniki (aktiviranje človeških virov), strokovnjaki s področja dediščine, strokovnjaki s področja eksperimentalne arheologije, sodelovanje s tujimi partnerji (kolišča v Evropi) itd., 4) na letni ravni doseči vsaj 40.000 obiskovalcev.

CILJNO
OBČINSTVO

Projekt nagovarja izredno širok krog občinstva. Ciljno občinstvo so domači in tuji obiskovalci občine in regije, prebivalci občine in regije, vrtci in osnovne šole, strokovna javnost itn. Projekt bo generiral nova občinstva, saj izrazito odgovarja na spremenjene potrebe obiskovalcev po kakovostnem preživljanju časa na prostem. S poudarkom na doživljanju bo brisal meje med obiskovalci in animatorji, kar bo pritegnilo tudi tista občinstva, ki jih zgolj pasivno ogledovanje ne motivira dovolj za obisk.

KVALITATIVNI KAZALCI	<p>Postati prepoznaven turistični produkt za obiskovalce iz Slovenije in tujine.</p> <p>Pridobivanje evropskih razvojnih sredstev za program in kadre, saj bo Arheopark atraktivna platforma za sodelovanje v različnih projektih EU (socialni sklad, človeški viri, Ustvarjalna Evropa itd.), zato bodo evropska sredstva pomemben vir za razvoj programa.</p> <p>Vzpostavitev programov za prostovoljstvo in programov za podpornike (sponzorstva, donacije).</p>
KVANTITATIVNI KAZALCI	<p>V treh letih od odprtja doseči najmanj 20.000 obiskovalcev letno.</p> <p>V petih letih spodbuditi obisk vsaj 200 osnovnih šol iz Slovenije in zamejstva.</p> <p>Najmanj 15.000 tujih obiskovalcev letno.</p> <p>2 novi redni zaposlitvi.</p> <p>10 usposobljenih animatorjev ob začetku delovanja Arheoparka.</p>
FAZA PROJEKTA	<p>Izdelana idejna zasnova, sprejet je občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) območja, kjer bo Arheopark. Pridobljena so soglasja Zavoda za varstvo kulturne dediščine, soglasje je podala tudi Ribiška družina Vrhnika, ki upravlja območje. Izvedba je predvidena do leta 2026.</p>
NOSILEC	<p>Zavod Ivana Cankarja Vrhnika.</p>
OKVIRNA VREDNOST	<p>Vrednost investicije 2.000.000 EUR.</p> <p>Vrednost programa 100.000 EUR letno.</p>

financiranje
spremljanje
evalvacija

Strategijo razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027 sprejme Svet LUR, ki ga sestavlja triindvajset županov in dve županiji občin Ljubljanske urbane regije.

Strategija ima dve vrsti ciljev:

Za projekte medobčinskega sodelovanja so odgovorni nosilci posamezne občine, ki si v zadevnem strateškem obdobju prizadevajo projekte realizirati v skladu z zastavljeno izvedbeno in finančno dinamiko ter ob tem upoštevajo regijski moment. Za projekte, ki so jih predlagale občine, so same tudi nosilke njihovih uresničitvev.

Za regijske projekte strateškega značaja, ki so prečni in zadevajo več občin, strategija določa nosilca, ki skrbi za zagon, koordinacijo in izvajanje projektov.

Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027 bo z vidika financiranja iskala sinergije med sredstvi občinskih proračunov, državnega proračuna, proračuna EU in zasebnimi sredstvi.

Strategija predvideva tri načine financiranja strateških projektov:

Z vidika interesa posameznih občin glede sodelovanja pri posameznih strateških projektih (obseg programa, ki ga občina izvede, zahtevnost programa, frekventnost itd.) so vir proračuni občin, lahko tudi zasebna sredstva, kadar je

sodelujoči deležnik oseba zasebnega prava, pri čemer so zavoljo strateškega pomena projektov vsekakor možni vir tudi kohezijska sredstva.

Pri projektih, kjer sodeluje več občin in se programi izvajajo sorazmerno v vseh občinah, je vir dogovorjeni sorazmerni delež sodelujočih občin, ter možnost črpanja kohezijskih sredstev.

Pri projektih, za katere nosilec pridobi sredstva države ali sredstva Evropske unije, so ta sestavni del finančne konstrukcije izvajanja projekta.

Strategija razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027 je živ in dinamičen razvojni dokument. Do 1. oktobra 2025 RRA LUR izvede delno evalvacijo izvajanja strategije, ki vključuje pregled izvedenih projektov in predloge sprememb ali dopolnitev strategije, ki jih Svet LUR potrdi v Prvem poročilu o izvajanju strategije.

Po zaključku izvajanja strategije, najpozneje do 15. marca 2028, RRA LUR Svetu LUR predlaga v sprejem Končno poročilo o izvajanju *Strategije razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023–2027*.

matrika
uresničevanja
ključnih
ciljev

LOTS OF CHILD
LOTS OF SMILES
PLAYING FOOTBALL
KICKING POUNDS
BACDY TROUSE
PULLING HAIR A
TACHER COMES
KICK IN THE 'EAD W

Strateški cilj I

Dvig zadovoljstva prebivalcev s kulturno ponudbo v LUR in krepitev zavesti o pomenu kulture kot vrednote

NAMEN	Dvigniti zadovoljstvo prebivalcev LUR z obstoječo kulturno ponudbo in kulturnim življenjem nasploh ter okrepiti njihovo zavest o pomenu kulture kot družbene vrednote.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Povečati obseg in raznolikost kakovostne umetniške in kulturne ponudbe, zlasti v občinah z manjšim številom lastnih kulturnih izvajalcev. Razširiti sistem kulturno-umetnostne vzgoje prek izobraževalnega sistema na osnovnošolski in srednješolski ravni. Organizirati javne pogovore in tematske delavnice kot sestavni (spremljevalni) del kulturnih dogodkov.
PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Vsi projekti, navedeni v poglavjih VII in VIII glede krepitev zavesti o pomenu kulture kot družbene vrednote, zlasti regijski projekti strateškega značaja (poglavje VII).
ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od leta 2023 do leta 2027.
NOSILCI	Kulturni producenti: občinski javni zavodi, nevladne kulturne organizacije, ljubiteljska kulturna društva, samozaposleni v kulturi, zasebne kulturne organizacije itn.; JSKD – območne izpostave in enote, občinske službe, pristojne za kulturo; RRA LUR.

Strateški cilj II

Povečanje dostopnosti kulture za vse prebivalce LUR in njihove vključenosti v kulturno življenje

NAMEN	Povečati dostopnost kulture ter posledično tudi sodelovanje in vključenost prebivalcev LUR v kulturno življenje.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Izboljšati cenovno dostopnost kulturne ponudbe: prek organiziranih skupinskih obiskov, večjega proračunskega sofinanciranja, spodbujanja koprodukcij in gostovanj itn. Izboljšati sistem informiranja prebivalcev o kulturnih dogodkih, zlasti prek spleta. Okrepiti sodelovanje uveljavljenih, poklicnih kulturnih producentov z ljubiteljskimi kulturnimi društvi.
PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Vsi projekti, navedeni v poglavjih VII in VIII; glede večjega vključevanja prebivalcev v kulturne aktivnosti: Center Emila Adamiča, Viadukt Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, obnova Pristave, Ig – Festival Morostig, Ig – V kulturo sto na uro, Revitalizacija starega vaškega jedra v Dolu pri Ljubljani, Kulturni center Grosuplje, Škofljica – Srečevališče ter skupni projekti Neznani Plečnik, Tour de culture, Varuhi čebel, Animus idr.
ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od leta 2023 do leta 2027.
NOSILCI	Kulturni producenti: občinski javni zavodi, nevladne kulturne organizacije, ljubiteljska kulturna društva, samozaposleni v kulturi, zasebne kulturne organizacije itn.; JSKD – območne izpostave in enote; občinske službe, pristojne za kulturo; RRA LUR.

Strateški cilj III

Povečanje mobilnosti umetnikov, ustvarjalcev in kulturnih producentov v LUR

NAMEN	Večja mobilnost umetnikov, ustvarjalcev in kulturnih producentov v LUR bo pripeljala tako do večjega obsega in raznolikosti kot tudi do boljše kakovosti kulturnih dogodkov.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Povečati raznolikost kulturne ponudbe, zlasti prek organiziranih gostovanj poklicnih izvajalcev kulturnih dogodkov. Okrepiti prenos znanja gostujočih umetnikov, strokovnjakov in producentov na občinske ustvarjalce in organizatorje kulturnega življenja. Okrepiti koprodukcijsko sodelovanje med različnimi producenti (ne glede na njihov pravni status).

PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Kulturni in upravni center – KUC Ivančna Gorica. Jezikoslovni center Jerneja Kopitarja. Regijski inkubator. Kulturni vzgib. Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti. Novi prostori ustvarjalnosti idr.
ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od 2023 do 2027.
NOSILCI	Javni zavod Mladi zmaji, Društvo Asociacija in poklicne nevladne organizacije v kulturi idr.

Strateški cilj IV

Povečanje obsega in kakovosti mednarodnega sodelovanja ter izboljšanje mednarodne prepoznavnosti LUR po kulturni ponudbi

NAMEN	Povečati delež mednarodnih sodelovanj v kulturi na celotnem območju LUR ter tako spodbuditi raznovrstnost kulturne ponudbe in dvigovati njeno kakovost.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Povečati število gostovanj tujih izvajalcev kulturnih dogodkov. Povečati število tujih umetnikov v okviru programa <i>Artists-in-residence</i> . Okrepiti promocijo občinskih kulturnih dogodkov v mednarodnem prostoru.
PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Mreža rezidenčnih prostorov v LUR in podpora mobilnosti. Bobri.

ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od leta 2023 do leta 2027.
NOSILCI	Asociacija, Slovensko mladinsko gledališče.

Strateški cilj V

Povečanje umetniške in kulturne ponudbe izven Ljubljane, in sicer s tesnejšim povezovanjem kulturne dediščine in umetniških dogodkov s kulturnim turizmom

NAMEN	Tesnejša programska, organizacijska in promocijska povezanost kulturne dediščine in umetniških dogodkov ter turistične ponudbe bo okrepila umetniško in kulturno ponudbo v LUR, zlasti izven Ljubljane.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Povečati število projektov, ki premišljeno povezujejo sodobno umetnost in/ali kulturno dediščino s turistično ponudbo. Izoblikovati najmanj tri projekte predstavitve Plečnikove dediščine v LUR. Izkoristiti potencialne sakralne kulturne dediščine za hitrejši razvoj verskega in romarskega turizma.
PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Arheopark Koliščarji Vrhnika, Kulturni center Grosuplje, Kamnik – Mekinjski samostan, Medvode – Bivanje na (kult)URO/Kulturne rezidence, Medvode – Mobilna zatočišča sodobne umetnosti, Dobrova - Polhov Gradec – PRISTAVA: center kulturne in turistične ponudbe Blagajeve dežele, Ig – Festival Morostig, Kamnik – Mekinjski samostan (celovita interaktivna Plečnikova razstava); skupni projekti: krožna pot po neznanih in težje dostopnih Plečnikovih delih, digitalizacija neznanih Plečnikovih del ter spletni dostop, evidentiranje ključne sakralne dediščine v LUR in zasnova celovitih turističnih produktov, ki bodo sakralno dediščino povezovali tudi s kulturnimi dogodki in kulturno ponudbo, Plečnikom in pohodništvom, pa tudi z gastronomijo, zdravim načinom življenja idr.

ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od leta 2023 do leta 2027, razen evidentiranja gradiva v okviru projekta Neznani Plečnik, ki bo zaključeno do konca leta 2024.
NOSILCI	Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Občina Grosuplje, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Plečnikova hiša, JZ Polhograjska graščina, JZ Sotočje idr.

Strateški cilj VI

Oblikovanje inovativnih kulturnih programov, ki bodo okrepili medsektorsko povezovanje kulture z drugimi področji ter posledično vzpostavili kulturo kot ključno razvojno gonilo regije

NAMEN	Medsektorsko povezovanje kulture s področji, kot so gospodarstvo (kulturne in kreativne industrije), izobraževanje (kulturno-umetnostna vzgoja), turizem (kulturni turizem) in vsakdanje življenje v lokalni skupnosti (t. i. <i>community arts</i>), zagotavlja boljše izkoriščanje potencialov kulture kot generatorja širšega razvoja regije.
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Povečati število programov, ki interdisciplinarno povezujejo kulturo z drugimi področji. Vzpostaviti individualne in skupinske projektne prostore kot osnovno infrastrukturo za produkcijo izdelkov t. i. kulturnih in kreativnih industrij. Občinska podpora projektom, ki na kreativen način tematizirajo pereče okoljske, socialne in druge probleme.
PROJEKTI ZA URESNIČITEV CILJA	Borovnica – viadukt, Boštanjski grad, Kamnik – Mekinjski samostan, Terasa Medvode ter skupni projekti Tour de culture, Varuhi čebel, Novi prostori ustvarjalnosti idr.
ROK ZA IZVEDBO	Vse aktivnosti se izvajajo v obdobju od leta 2023 do leta 2027.
NOSILCI	RRA LUR, JZ Kreativno središče Center Rog, JZ Prijetno domače, Občina Borovnica idr.

viri in
literatura

Seznam priporočenih virov in literature pri oblikovanju in izvajanju projektov s področja kulture

Priročnik o politikah za revitalizacijo opuščenih stavb kulturne dediščine v srednjeevropskih mestih

https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/03/forget-heritage_smernice-za-vklju%c4%8devanje-me%c5%a1%c4%8danov-v-valorizacijo-stavb-kulturne-dediscine.pdf

Smernice za vključevanje meščanov v valorizacijo stavb kulturne dediščine

https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/03/forget-heritage_priro%c4%8dnik-o-politikah.pdf

Priročnik za upravljanje stavb kulturne dediščine

<https://rralur.si/projekti/forget-heritage/prirocnik/>

Redesign your city – engaging creative potentials for innovation: success stories & lessons learnt

<https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/07/cinema-success-stories-web.pdf>

Več prostora za ustvarjalnost

https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/03/vec-prostora-za-ustvarjalnost_0.pdf

Priročnik Knjižnica reči

<https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/03/knjiznica-reci.pdf>

Kreativna regeneracija na primeru izbranega dela Ljubljane

<https://rralur.si/wp-content/uploads/2020/03/kreativna-regeneracija-na-primeru-izbranega-dela-ljubljane.pdf>

Strategija kulturne dediščine 2020–2023

https://www.gov.si/assets/ministrstva/mk/dediscina/strat_kd_2019.pdf (dostop 16. 1. 2023)

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029 (renpk22–29)

<http://pisrs.si/pis.web/pregledpredpisa?id=reso141>

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2020–2023

<https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/kultura-v-ljubljani/strategija-razvoja-kulture/>

Strategija razvoja kulture v Občini Dobrova - Polhov Gradec 2020–2028

<https://www.dobrova-polhovgradec.si/objava/257077>

Strategija razvoja kulture v Občini Medvode za obdobje 2021–2024

<https://www.medvode.si/objava/555342>

